



# Šnežnik

Banka Koper

TISKOVINA

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA



- računovodske storitve
- računalniški programi za:
  - proizvodnjo
  - gostinstvo
  - trgovine
  - računovodstvo

Rojc d.o.o. Tomšičeva 5  
Ilirska Bistrica  
E-mail:emil.rojc@amis.net  
Tel.: 710 12 82;  
Fax:710 12 83; GSM:041 638 633

## RIBARNICA CERKVENIK

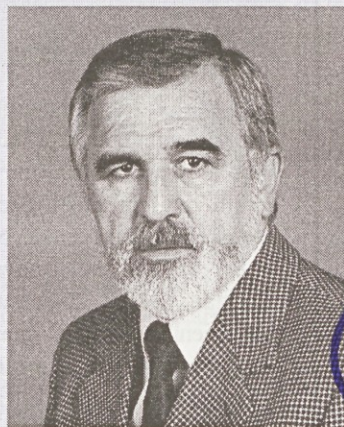
NOVO NA PLACU

- \* sveže ribe
- \* zamrznjene ribe
- \* školjke, raki
- \* »bacala in bianco«
- \* konzerve

ILIRSKA BISTRICA  
Cankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579  
POTUJOČA RIBARNICA  
tel.: 041/633 593

## Delo. Blaginja. Zadovoljni občani.

Vse kar nam preostane je, da skupaj živimo in delamo v harmoniji, ter, da imamo pred očmi interes celotne občine.



**ANTON ŠENKINC**  
neodvisni kandidat za župana

Zahvaljujem se volilkam in volilcem za podporo v prvem krogu in pričakujem vašo ter dodatno podporo tudi v drugem krogu volitev.

STR. 2

## NOVA ČISTILNA NAPRAVA



STR. 5

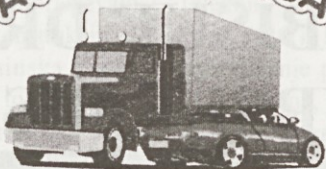
Trak so prerezali: dr. Genorio, Franc Lipolt, g. Fouere in mag. Slokar

## JAVNO SOOČENJE KANDIDATOV ZA ŽUPANA ŠENKINC : JENKO

Dvorana Doma na Vidmu,  
v četrtek 28. 11. 2002 ob 19.30 uri!

Vabljeni!!!

## AVTOPRALNICA



KOREN JOŽKO

Koseze 3  
Ilirska Bistrica  
tel.: 040/240-118

URNIK  
8:00 - 18:00  
sobota 8:00 - 16:00  
nedelja zaprto

ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE  
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL

## ZLSD

SPOŠTOVANE VOLIVKE IN VOLIVCI !

NAJPREJ ISKRENA ZAHVALA VSEM,  
KI STE MI DALI SVOJ GLAS.

PRI TEH VOLITVAH SEM  
ZASTAVIL VES SVOJ UGLED,  
VSE SVOJE ZNANJE IN SPOSOBNOSTI,  
ZASTAVLJAM TUDI SVOJO POKLICNO KARIERO.

ZA GOSPODARSKO BOLJ USPEŠNO OBČINO,  
ZA OBČINO ZADOVOLJNIH LJUDI TER  
ZA VSE GENERACIJE.

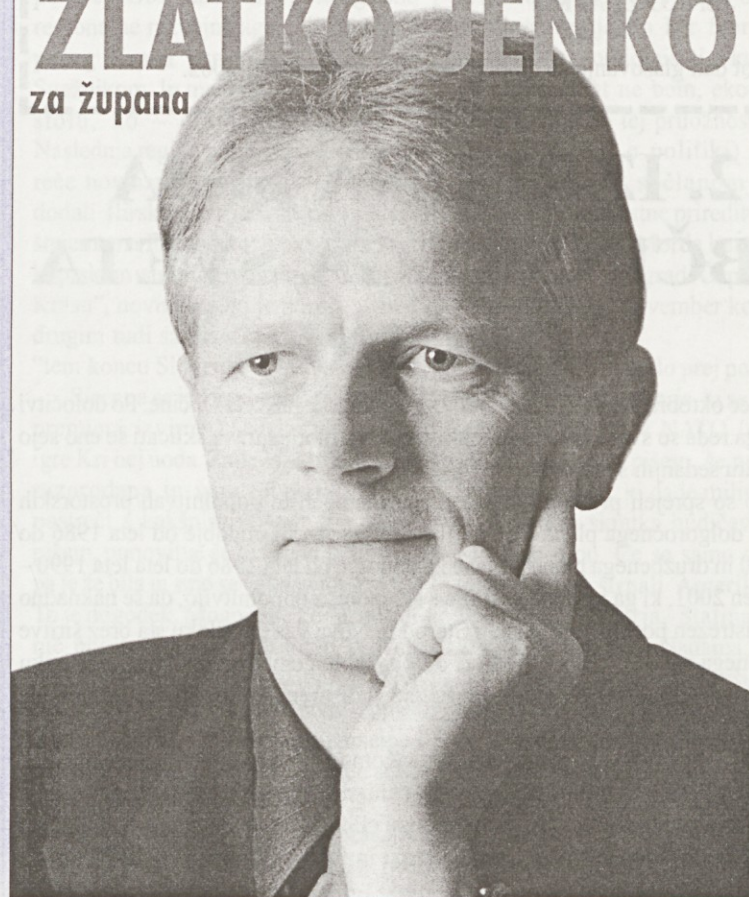
MOJA PRIČAKOVANJA  
SO TUDI VAŠA PRIČAKOVANJA.

OD TU DO BOLJŠE PRIHODNOSTI  
JE LE EN KORAK,  
ZATO POGUMNO STOPITE Z MANO NAPREJ  
IN ME PODPRITE !



## ZLATKO JENKO

za župana



VAŠ ŽUPANSKI KANDIDAT



## BESEDA UREDNIKA

## BY-BYE

Ni v človeški naravi, da se prostovoljno odreče oblasti, ki jo ima. Zato smo tukaj volivci in volitve, da zmanjšamo stopnjo entropije in zavarujemo sistem pred samouničenjem. Polom stare generacije na volitvah je znamenje, da se izteka obdobje določenega sistema idej, kategorij in vrednot, ki so usodno zaznamovale slovensko 20. stoletje.

Vsem skupaj nam ni težko kritizirati razmer v občini, v običajnih dnevnik pogovorih se potožimo nad slabimi prometnimi povezavami, da nimamo kine, srednje šole, množice razvedrilnih dejavnosti, slabe službe, da gospodarstveniki in župan ne morejo nič doseči, če nimajo pravih povezav s pravo stranko v Ljubljani, in še bi lahko naštevala. Ko pa je treba povezati težave, ugotoviti skupni imenovalec pa nam ponavadi zmanjka pameti in idej.

Ključno vprašanje drugega kroga pa je, ali bomo znali izkoristiti demokratični sistem, ki ga imamo ali pa bomo nasledili dosedanji politični doktrini.

Dosti o politiki. Rada bi opozorila vse dopisnike in sodelavce časopisa, da decembrski Snežnik zaradi praznikov izide prej, to je 23. decembra. Zato vse naprošam, da pošljejo prispevke do vključno 16. decembra.

Posebej bi želela opozoriti vse organizacije, podjetja, javne zavode, društva in posameznike, da imajo možnost objaviti »novoletno voščilo«. Voščila – besedilo in logotip lahko pošljete po elektronski pošti ali dostavite na uredništvo do vključno 10. decembra.

Vesel veseli december.

Urednica  
mag. Milena Urh

P.S. Na koncu pa še pojasnilo za vse tiste, ki so pomislili, da je Beseda urednika iz prejšnje številke časopisa imela kaj zveze z nogometom, pa ni, in če jo boste še enkrat prebrali boste to tudi ugotovili.

## OBVESTILO

Republiška volilna komisija je razpisala drugi krog rednih volitev županov (Ur. list št. 97/02).

Drugi krog se opravi izmed dveh kandidatov, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov in sicer za občino Ilirska Bistrica med kandidatom:

1. ŠENKINC ANTON
2. JENKO ZLATKO

Kot dan glasovanja so določili nedeljo, 1. december 2002.

## 2. IZREDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE

Konec oktobra je bila druga izredna seja občinskega sveta Občine. Po določitvi dnevnega reda so svetniki najprej izglasovali, da mora uprava sklicati še eno sejo v mandatu sedanjih svetnikov.

Nato so sprejeli predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Ilirska Bistrica za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in družbenega plana Občine za obdobje od leta 1986 do leta 1990 – dopolnjen 2001, ki ga je vlada potrdila s sklepom, z dopolnitvijo, da se naknadno izpelje ustrezen postopek za naselji Starod in Nova vas (v odloku sta brez širitve ureditvenega načrta), ki sta bili bili iz odloka izključeni. Pri ponovnem postopku sprejemanja odloka pa se mora upoštevati tudi premaknitev mejnega prehoda Starod na mejo RS z RH.

V nadaljevanju so imenovali direktorja Komunalnega podjetja Ilirska Bistrica, ki je od 1.12.2002 za dobo štirih let, dosedanji direktor Igor Maljevac.

Imenovali so tudi predstavnike v upravni odbor Komunalnega podjetja Ilirska Bistrica, ki so: Stjepan Miše, Drago Kerma in Edo Lenarčič. Mandat članov je štiri leta.

Pri naslednji točki so obravnavali volitve v državni svet. Tako so na tajnem glasovanju določili kandidata za člana državnega sveta – predstavnika lokalnih interesov, ki je Zlatko Jenko, ki je dobil 11 glasov. Za določitev predstavnikov lokalnih skupnosti v volilnem telesu – elektorjev za volitve članov državnega sveta pa so izglasovali: Bojana Babiča (12 glasov), Ada Barbiša (16 glasov) in Vojka Mihlja (14 glasov).

V zadnji točki izredne seje so imenovali še novega člana Občinske volilne komisije, ki je Bernard Slavec iz Ilirske Bistrice.

## BISTRČANI SO SE UPRLI

V petek, 15. novembra so se v dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica zbrali krajanji Trnovega in širše okolice. Predsednik Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica, Sašo Batista je na pobudo krajanov, ki živijo v bližini cerkve sv. Petra sklical sestanek krajanov, na katerem so razpravljali o postavitvi pretvornika za mobilno telefonijo podjetja Vega, na zvonik cerkve.

Krajanji so izrazili neodobranje s postavitvijo pretvornika zaradi škodljivega vpliva na življenje ter zdravje ljudi. Tudi soseska, kjer stoji cerkev je strnjeno stanovanjsko območje v katerem so osnovna šola, glasbena šola, zdravstveni dom... Predstavniki krajanov so na sestanku prinesli peticijo proti postavitvi anten, ki jo je podpisalo 200 (od 205-tih, ki so bili vprašani) prebivalcev, ki živi v neposredni bližini cerkve. Na sestanku je bil prisoten tudi trnovski župnik Bogdan Berce. Njemu je bilo namenjenih tudi največ vprašanj s strani krajanov. Predvsem jih je zanimalo, kdo je pogodbo podpisal, zakaj se ni obvestilo krajanov, koliko denarja bodo



dobili, ker so dali zvonik v najem in ali obstaja možnost, da se pogodbo razdre.

Župnik je izrazil pripravljenost krajanom pomagati - posredovati na škofiji, ko se ugotovi, da je to zanje škodljivo. Strinjal se je tudi s sodelovanjem v petčlanskem odboru, ki so ga na koncu sestanka ustanovili in se bo ukvarjal s problematiko pretvornika na »turnu«.

Med sestankom se je pojavilo tudi vprašanje glede anten na Hribu svobode, ki ravno tako sevajo in bi jih

bilo potrebno odstraniti, saj so ravno tako škodljive za ljudi, ki zdraven njih živijo.

Skratka, krajanji se zavedajo, da tehnologija gre naprej, da so pretvorniki potrebni, če želijo uporabljati mobilne, da pa bi jih morali postaviti izven goste naseljenih območij (mogoče na Stražco, kjer veliko manj škodi ljudem). Nerazumljivo jim je tudi, zakaj cerkev kot prva ni zavrnila te možnosti, saj bi morale biti ovčice in njihovo zdravje na prvem mestu.

## 55. OBLETNICA RIBIŠKE DRUŽINE "BISTRICA" IZ ILIRSKÉ BISTRICE

V soboto, 16. novembra so bistrški ribiči slavili 55. obletnico delovanja. Na slavnostni prireditvi v ribiškem domu ob jezeru Mola, so se spomnili svojih uspehov in podelili priznanja. Slavnostni govornik je bil Zlatko Jenko. Srečanja so se udeležili številni gosti, med njimi pa so bili tudi predsednik RZS Bradeško Stanislav, predsednik ZRJP Prelovec Cveto ter gosti s hrvaške ŠRD ISTRA-BUJE, ŠRD MRENA-BUZET in ŠRU BAJER FUŽINE.

## SEZNAM DOBITNIKOV PRIZNANJ

1. RD POSTOJNA
2. RD KOPER
3. RD SOČA
4. RD AJDOVŠČINA
5. RD IDRIJA
6. RD TOLMIN
7. RD RENČE
8. ZRD PRIMORSKE
9. RZ SLOVENIJE
10. ZAVOD ZA RIBIŠTVO RS
11. RIBA MARIBOR
12. DOLGAN ZOFIJA
13. BOŠTJANČIČ EMILIJA
14. TRGOVINA RAK
15. KRAVOS VLADIMIR
16. ŠRD ISTRA-BUJE
17. ŠRD MRENA-BUZET
18. ŠRU BAJER FUŽINE
19. BANKA KOPER
20. SKB BANKA
21. ILIRIJA d.d.
22. GOZDNO GOSPODARSTVO
23. REGISKI PARK ŠKOCJANSKE JAME



24. OBČINA ILIRSKA BISTRICA
25. UPRAVNA ENOTA ILIRSKA BISTRICA
26. PLAMING d.o.o.
27. G.A. ZEJNULOVIČ
28. HIDRO KOPER
29. MOP-KOPER
30. HRVATIN DUŠAN
31. ŠPORTNA ZVEZA ILIRSKA BISTRICA
32. MALEČKAR JULKA
33. BARBARA BIZJAK
34. KOMUNALNO PODJETJE
35. EURO MB
36. ABRAHAMSBURG METOD
37. POLICIJSKA POSTAJA
38. BESS d.o.o.
39. KOVAČIČ VIDA
40. TIB TRANSPORT d.d.
41. VIČIČ IVAN
42. LAVRENČIČ JJULIJAN
43. ISKRA JOŽE
44. GRBEC JOŽE

45. IZTOK SETNIKAR
46. VLADIMIR PETRIČIČ
47. LJUBO STEGU
48. DUŠAN REPOC
49. NATALIJA BUTIHNJA

SEZNAM DOBITNIKOV  
ODLIKOVANJ Z REDOM RIBIŠKIH  
ZASLUGRED ZA RIBIŠKE ZASLUGE  
I. STOPNJE

1. JAŠAREVSKI JONUS
2. KRAŠOVEC NIKOLAJ
3. ŠKRLJ ANTON

RED ZA RIBIŠKE ZASLUGE  
II. STOPNJE

1. JENKO ZLATKO
2. PIPAN JOŽE
3. LENARČIČ EDO
4. ROLIŠ NIKOLAJ
5. MIHČIČ ANTON

RED ZA RIBIŠKE ZASLUGE  
III. STOPNJE

1. BOŠTJANČIČ STOJAN
2. CERKVENIK IVANKA
3. FURLAN KARLO
4. GRILJ IVO
5. ISKRA JOŽE
6. KUKOVEC JAKOB
7. PEGAN JOŽE
8. PIRIH JANKO
9. PERENIČ IZTOK
10. ŠTEMBERGER BRANKO
11. ŠTOK BORUT
12. TOMŠIČ FRANC
13. ŽBOGAR MILOŠ





## PODPIS SPORAZUMA O PRENOVI KAROLINOVE KOČE NA SNEŽNIKU

Zadnji oktobrski vikend se je na Sviščakih zgodil pomemben trenutek za planinsko društvo Snežnik. Na manjši slovesnosti so namreč predstavniki društva in šestnajstih podjetij z obeh strani Snežnika podpisali Sporazum o sofinanciranju posodobitve Karolinove koče na Snežniku, s katerim so postavljeni temelji obnove tega snežniškega objekta. V planinskem društvu so si namreč po obnovi kuhinje in gostinskega dela planinskega doma na Sviščakih, zastavili novo nalogo pri obnovi objektov društva. Karolinova koča na Snežniku že dolgo ne zagotavlja kvalitetne oskrbe ljubiteljev Snežnika, zato je potrebna celovite prenove. V projekt obnove, ki bo po terminskem planu končan v petih letih, naj bi bilo vloženo kar 25 milijonov tolarjev, od katerih bodo z pravkar podpisano pogodbo zagotovili dobrih 7,5 milijonov. Preostala sredstva bo zagotovila Občina Ilirska Bistrica – predvidoma 5 milijonov, iz programa Phare naj bi bilo pridobljeno 7 milijonov, samo PD naj bi prispevalo 3,8 milijonov, k finančni konstrukciji pa je pristopila tudi Planinska zveza Slovenije z 2 milijonoma tolarjev. Prav zato je predsednik društva, Jože Maljevac, izrazil veliko zadovoljstvo zaradi doseženega podpisa sporazuma, ta bo sicer tudi osnova za pridobivanje sredstev iz Phare programa, pri tem pa poudaril veliko vlogo promotorja akcije, direktorja podjetja Plama pur, Radoša Gregorčiča.

Kot rečeno je sporazumu pristopilo kar šestnajst podjetij, med katerimi so



Skupna slika udeležencev podpisa sporazuma pred planinskih domom na Sviščakih. Foto Vladimir Vinšek

zagotovo vsa najpomembnejša z obeh strani Snežnika. Poleg Plame pur so med podpisniki sporazuma tudi Banka Koper, Transport, Ilirija, Plama Geo, Plaming, Zavarovalnica Triglav OE Postojna, Javor Pivka, Mitol Sežana, Kraški zidar Sežana, Novolit Bloke, Telekom, Mobitel, Siol in revizijska hiša KPMG iz Ljubljane, prav posebno presenečenje pa je pripravil direktor GG Postojna, Frenk Kovač, ki je po podpisu sporazuma napovedal tudi presenečenje za PD Snežnik. Ker je GG lastnik zemljišča na Snežniku, bo v novembru mesecu polovico zemljišča brezplačno prepisal na PD, ki bo s tem postalo lastnik vrha Snežnika. Prav gotovo lepa gesta, ki je najbolj razveselila prav predstavnike PD. Ob vsem tem je Radoš Gregorčič poudaril, da pri celotnem projektu sodelovanja

podjetij ne gre za reklamo ali marketinško akcijo podjetij, ampak za iskreno pomoč k obnovi Karolinove koče.

PD Snežnik je z podpisom sporazuma ogromno pridobilo – predvsem pa konkretno pomoč podjetij z obeh strani Snežnika. To je prav gotovo dokaz, da se na tem področju da sodelovati in prav to je največji dosežek gospodarstvenikov in članov planinskega društva. Investicija v obnovo Karolinove koče pa bo koristila predvsem obiskovalcem Snežnika, saj bo koča obnovljena v skladu z vsemi okoljevarstvenimi predpisi. Na ta način bodo vsi uporabniki ohranjali naravno dediščino tega področja. In prav zato je tokratna akcija PD izjemno pomembna.

Aleš Zidar

## 29. OBČINSKO SREČANJE MLADIH PLANINCEV

Na srečanju v Knežaku so si mladi planinci ilirskobistriške občine ogledali tektonsko okno v Selih ter prisluhnili predavanju z diapozitivi o vzponu slovenskih alpinistov na enega od himalajskih sedemtisočakov. Podeljenih je bilo 13 zlatih znakov.

V soboto, 12. oktobra 2002, so se na OŠ Toneta Tomšiča v Knežaku, v spremstvu svojih mentorjev, že 29-ič zbrali mladi planinci naše občine. Srečanja sta se udeležila tudi Zdravko Kirn, načelnik za družbene zadeve na občini Ilirska Bistrica in načelnik MO PD Snežnik, Aleš Poročnik. Zaradi zdravstvenih težav na srečanje ni bilo Vojka Čeligoja, ilirskobistriškega poslanca v Državnem zboru, sicer zavzetega planinca.

Za prijetno vzdušje je v šolski telovadnici poskrbel Mladinski pevski zbor OŠ Toneta Tomšiča Knežak, ki je zapel ob harmonikarski spremljavi učenke Špele Hostinger. Nato sta vse prisotne pozdravila Klavdija Sotlar, mentorica MO PD Snežnik na OŠ Toneta Tomšiča ter ravnatelj Andrej Žužek. Po recitaciji učenk Mateje Maslo in Marije Delost, je spregovoril še načelnik MO PD Snežnik, Aleš Poročnik.

Najbolj pridnim planincem so mentorice podelile bronaste, srebrne in

zlate znake. Iz OŠ Toneta Tomšiča Knežak so bronast znak prejeli Ana Sedmak, Tine Slavec, Ana Novak (drugič) in Erik Keš, srebrnega Erik Keš, Eneja Porta, Tjaša Simsič, Mateja Maslo in Domen Strle (drugič), zlatega pa Domen Strle (drugič), Jure Šajn (drugič), Tadeja Keš, Simon Skok in Martin Novak. Zlate znake so dobili še: Andrej Barovič in Lovrenc Golle (OŠ Antona Žnidaršiča), Sara Kovačič in Tamara Čekada (OŠ Dragotina Ketteja), Igor Šircelj in Matej Celin (OŠ Podgora), Anja Stanič (OŠ Rudolfa Ukoviča) in Elena Rubeša (OŠ Jelšane).

Zaradi slabega vremena se mladi planinci niso odpravili na 1028 m visoki Devin, kot je bilo najprej načrtovano, ampak so odšli le do Sela v Knežaku, kjer so si lahko ogledali flišne kamnine sredi apnenca (tektonsko okno). Vendar pa niso bili za nič prikrajšani, saj so prisluhnili

izjemno zanimivemu predavanju Tomaža Jakofčiča, z diapozitivi, o odpravi slovenskih alpinistov na eno od himalajskih gora.

MO PD Snežnik je za dolgoletno delo podelil priznanje bivši mentorici na OŠ Toneta Tomšiča, Mirjam Čeligoj, spominska darilca pa so izmenjali načelnik MO, mentorji šolskih MO in MO OŠ Toneta Tomšiča Knežak kot gostiteljica srečanja, ki je z ličnimi darilci obdarila tudi gosta, Zdravka Kirna in nekdanje mentorice mladih kneških planincev, Mirjam Čeligoj, Janjo Ivančič in Jožico Šajn.

Mentorja MO PD Snežnik OŠ Toneta Tomšiča Klavdija Sotlar in Mile Uljan se toplo zahvaljujeta vsem delavcem kneške šole za veliko pomoč pri organizaciji srečanja.

Mile Uljan

**KOMUNALNO PODJETJE  
ILIRSKA BISTRICA**  
Prešernova 7, Ilirska Bistrica

## Iliriade

### BISTRŠKI JEZIK NE BO KNJIŽNI!



Iz Ljubljane se zdi Bistrea prijetno mestoce na severnem robu Sredozemlja. Iz Bistrce se zdi Ljubljana oaza bogastva sredi s l o v e n s k e

boljkone revščine. Od blizu so pogledi precej drugačni, seveda.

Prvi polčas volitev je za nami. Dobili smo občinsko zakonodajno oblast in dva finalista za drugi krog izbire izvršne oblasti. In rezultati? Pravzaprav niso posebno presenetljivi. Mogoče je kakšen dobil manj kot bi si mislili in kakšen malo več, ampak 15 list v svetu je zelo predvidljiv rezultat (sam sem stavil na 16). Če bi pobirali stave za oba finalista za pisarno na Bazoviški, bi tudi stavnice pokazale podobno kot volitve. In ve se tudi kdo bo zmagal (namig: v tretje gre rado).

Sicer pa so rezultati volitev na Bistriškem prava poslastica za analize takšne in drugačne vrste in me prmejduš da srbijo prsti. Pa se bom temu tokrat izognil, ker sem eden od "izgnanih iz raja" in zato prepuščam komentarje zmagovalcem. Veljalo bi le omeniti, da so na TV Ljubljana kot posebno zanimivost omenili, da je imela Bistrea isto število županskih kandidatov kot Ljubljana in le dve listi manj! Dve so omenili celo poimensko (vemo kateri dve, kajne, in ne, nista prišli notri).

Se je pa v tej isti oddaji pripetilo še nekaj precej zabavnega. Te volilne rezultate so predstavljali po regijah. Kar čakal sem, kakšno bodo zagodli, ko bomo mi na vrsti. In, jasno, ko pridejo do Južne Primorske, ti oni lepo pokažejo Obalo in Kras in ne kot glasilo regionalne razvojne agencije, ki Obali poleg Krasa prpopa še Svet pod Snežnikom. In mene že privzdiguje na stolu, ko – dramatični preobrat. Naslednja regija: notranjsko-kraška. Pa reče novinarka, no in tukaj bomo še dodali Ilirsko Bistrico, ki pa jo sicer štejem na Primorsko. Opa! In res so v koprskem studiu govorili o "Obali in Krasu", novinarka, ki je poročala med drugim tudi sz Placa, pa je govorila o "tem koncu Slovenije". Vidi si ga no.

Sicer pa se je 15. novembra pripetila premiera izvirne harijske gledališke igre Kri nej uoda. Zadeva je bila seveda razprodana in vam tako ne morem postreči s kakšnim vtisom, ker to ko pišem, ponovitve še ni (ko vi to berete, pa je že bila in smo se valjda videli tam). To je dogodek. Mogoče se komu ne zdi nič posebnega, da smo imeli v dveh letih tri ali štiri izvirne (od ideje v glavi do priklopa) bistrške predstave, ampak meni se to zdi uau. In, da se razumemo, nasploh je kulturno življenje vseh sorti u Bistrce živo in breca. Toliko "pri nas se nič ne dogaja" ljudem. Vprašajte svoje znance iz enako velikih (ali večjih) krajev, če je temu tudi pri njih tako, knede.

In to ob temu, da sta obe dvorani, ki sta uporabni za kulturo, v lasti Lublane in smo pač domačini ko neki skvoterji.

Meni pa se nekako dozdeva, da bo v Sloveniji ena od ključnih razlik med mesti in vasmu na eni ter ljubljanskimi

predmestji (tja do Postojne že skoraj segajo) na drugi strani ravno kulturna identiteta. Folklor in rokenrol in vse, kar gre vmes. Ker ko se nam bo enkrat mladina začela pogovarjati kao ej stari si vidu ..., jim bomo lahko odgovorili le kva to? Pa ne da bi hotel tukaj vzpodbujati kakšno medplemensko nestrpnost, ampak jezi me, da vsi silni čuvaji slovenskega jezika ne dajo niti litra antibiotičnega mleka na ohranjanje raznolikosti slovenske govorjene besede. In tako je ljubljansčina "knjižni pogovorni jezik" (ali nekaj podobno smešnega), mariborščina in koprščina pa sta le "pokrajinska pogovorna jezika". Da je recimo koprščina od govorjenih jezikov pravzaprav še najbližje knjižnemu, je menda že preveč bogokletno. Da "eksotične" bistrčansčine ali "brkinščine" niti ne omenjam. Čeprav je seveda "brkinščina" čisti proizvod domišljije in v resničnem življenju sploh ne obstaja. Obstajajo pač le harijščina, pregarščina, čeljščina, premščina etc.

Poznam primerke ljudi, ki so par let u Lublan in od njih ne boš slišal domače besede pa če bi bil to pravilni odgovor na Miljonarju. So pa na drugi strani tudi taki, kot je moj kolega iz Zarečja, ki je rajši učil Lublančane po bistrško, kot da bi ga oni po lublansko.

Teško bomo pa bistrčansčino – ali pa ješivščino, kneščino, kočansčino – pripravili do statusa knjižnega jezika. Ker za to rabiš pravopis. In smo pol kapaci dobit kakšnega domačega toporišča, ki bo nam še prepovedal govoriti kul in valjda in bo črkovna pravda al' prav se piše konfin al' kunfin, uoda al' woda.

Rubrika Naši pisci čestitajo in pozdravljajo: Na Valentinovo drugo leto bo praznovala peto obletnico zgbljena legija. In ker februarja vsi mislijo, da morajo pisati o kulturi (jaz pa glih tistokrat ne bom, eko nalč) mi dovolite, da ob tej priložnosti že zdaj (ko vsi pišejo o politiki) čestitam sočlanicam in sočlanom ob tem jubileju. Priložnostne prireditve seveda bodo. Kakšne tri. Morde bomo šli celo špilat Titota u Beograd. Čeprav so tam letos ukinili 29. november kot praznik (kaj je že blo to?).

Sicer pa sem malo prej po televiziji gledal Darija Zadnikarja, ki se je strašno jezil, ker gremo v NATO (dovej, če gremo res, ku tu pišem, še ne vem, če so nos povabli), ki da je militaristična, nikakova in skratka hudičeva tvorba. Ma, ima prou. Če se samo spomnim, koga so vse štrpali Amerikanci, od Wilhelma, Hitlerja, Stalina, Kim Il Sunga, do Osame in Sadama, se mi res zdi, da bi bil svet dosti lepši, če bi se uni tom čez lužo držali bolj sami zase.

Če sem že napovedal rezultat volitev u Bistrce, pa naj to naredim še za državo. Namig: kromosomski zapis ima dve različni črki.

Pa še en nasvetič: Nehajte prosim sanjat o silnih fabrkah, ki jih bodo prišli k nam zidat. Če ne, se boste zbudili na trdih tleh. Priporočeno branje: zgodovina Anglije v 18. in 19. stoletju, na mesto besede "kmetijstvo" vstavite "industrija". Ključna beseda: Kitajska.

Dobro pazite na svoje tekoče račune, bliža se veseli december.

Dejan Ujčič



## KJE SI SLUŽIJO KRUH NAŠI LJUDJE?



Če ne veš kje si, ne veš tudi kam priti. In če ne poznaš cilja, so vse poti prave! Približno s temi besedami bi lahko označili stanje glede zaposlovanja v naši občini. Vse obljube o zaposlovanju so lahko iz trte zvite, če ne poznamo dejanskega stanja

Delovni migranti (zaposlene osebe v podjetjih in drugih organizacijah ter samozaposleni) po spolu in starosti

spol	skupaj	starost v letih										
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 in več
moški	1175	9	114	222	223	189	147	160	91	17	3	0
ženske	763	0	88	182	139	144	91	82	37	0	0	0
skupaj	1938	9	202	404	362	333	238	242	128	17	3	0

predvsem na področju delovnih migracij. Splošna ugotovitev med prebivalci je in tudi drži, da vedno več mladih odhaja s trehuhom za kruhom, da se vedno več delovno aktivnega prebivalstva dnevno vozi v službo izven občine. Da bi lahko te negativne trende zajezili, bo potrebno temeljito analizirati dostopne agregatne podatke o delovni sili. Te lahko zasledimo v letnih in polletnih poročilih pristojnih služb in institucij ter iz statističnih podatkov popisa 2001. Pa si približno poglejmo nekatere. Od približno 14.181 prebivalcev je zaposlenih 5.171

Delovni migranti (zaposlene osebe v podjetjih in drugih organizacijah ter samozaposleni) po spolu in izobrazbi

spol	skupaj	stopnja strokovne izobrazbe										
		dr.	mag.	visoka	višja	srednja	nižja	VKV	KV	PKV	NKV	neznano
moški	1175	3	5	115	69	314	13	16	427	30	177	6
ženske	763	0	2	121	71	252	13	5	148	37	113	1
skupaj	1938	3	7	236	140	566	26	21	575	67	290	7

oseb. Od tega kar 1.938 izven naše občine. Največ jih hodi v službo v sosednjo Postojno (472), potem v Ljubljano (282), na Pivko (156), v Sežano (149), v Koper (128), ... Zanimivi so podatki o izobrazbi, spolu in starosti naših občanov, ki si služijo kruh drugod.

Iz tabel lahko ugotovimo, da se izven občine vozi v službo v glavnem delovna sila najbolj ustvarjalnih let. To je razumeti tako, da se vozijo domov le še zato, ker so vezani na domači kraj, saj imajo tu družine, stanovanja, hiše. Koliko časa še? Ti podatki tudi potrjuje domnevo, da se je najmlajša delovna sila že izselila iz občine. Zelo zaskrbljujoče je, da si iščejo kruh drugod kar trije doktorji, sedem

magistrov, 236 z visoko in 140 ljudi z višjo izobrazbo. Nezaposlenih oseb je po podatkih iz meseca junija letošnjega leta 743, kar predstavlja 11,8% stopnja brezposelnosti, ki nam zagotavlja neslavno drugo mesto v regiji. Kar 30,3% nezaposlenih je starejših od 50 let in kar 65,7% izmed vseh nezaposlenih je dolgotrajno brezposelnih. Med njimi je največ starejših ter invalidov druge in tretje kategorije. Od vseh nezaposlenih jih le

16,2% prejema denarna nadomestila ali denarno pomoč za čas brezposelnosti. V zadnjem mesecu bo kar 461 osebam občinski proračun kril obvezno zavarovanje, saj nimajo lastnega vira za preživljanje. Zaskrbljujoče so tudi nepreverjene informacije o verjetnem zmanjšanju števila zaposlenih v nekaterih največjih podjetjih v naši občini. Močno upamo, da do tega ne bo prišlo, saj bi to predstavljalo pravo katastrofo.

Tudi na področju štipendiranja zasledimo neugodne podatke, saj prejema štipendije od 633 le 194

študentov in od 750 dijakov je le 298 štipendistov.

Novo občinsko vodstvo se bo moralo že na začetku spopasti z neugodnimi trendi na področju zaposlovanja in dnevne migracije srednješolcev. Prvi problem bo potrebno razreševati s sodelovanjem občinskega gospodarstva ter vseh državnih institucij. Potrebni bodo veliki naporji s strani lokalne skupnosti v smislu ustvarjanja optimalnih pogojev za pritegnitev investitorjev in odpiranja novih delovnih mest ter nenehni skrbi za ohranitev obstoječih. Resno se bomo morali lotiti tudi lokalnih programov zaposlovanja. Naši šolajoči mladini pa moramo v čim krajšem času omogočiti šolanje doma. Nam bo uspelo? Splača se potruditi!

Zlatko Jenko

## KAKO SMO VOLILI KANDIDATE ZA ŽUPANE

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA ILIRSKA BISTRICA  
VOLITVE ŽUPANA, 10.11.2002

Volitve 2002

Štev. vol. VOLIŠČE	VOLILNI IMENIK			GLAS.	%	NEVEL.	%	VEL.	1 Vladimir JERŠINOVIC	2 Vladimir ČELJKOJ	3 Robert ŠIRCELJ	4 Anton ŠENKINC	5 Zlatko JENKO	6 Julijan LAVRENCIČ	7 Igor ŠTEMBERGER	8 Fino LIPOLJ
	Vpis.	tujci	skupaj													
1 KS Il.Bistr.	817	10	827	532	64	22	4	510	28	42	9	101	174	46	39	71
2 Gasilski dom Il.B.	319	4	323	233	72	11	5	222	2	18	7	46	96	15	10	28
3 CZSD Il.Bistr.	403	3	406	293	72	7	2	286	14	13	12	48	112	41	26	20
4 OŠ D.K.II.B.	329	13	342	245	72	8	3	237	6	12	4	46	93	30	25	21
5 OŠ D.K.II.B.	468	4	472	306	65	14	5	292	9	28	3	58	101	35	40	18
6 Glas. Il.B.	694	8	702	500	71	13	3	487	22	85	21	99	143	47	38	32
7 Romi	794	8	802	536	67	22	4	514	35	46	6	102	173	36	69	47
8 Jasen	216	1	217	168	77	5	3	163	8	14	4	54	32	9	21	21
9 Vrbovo	267	5	272	177	65	5	3	172	16	8	4	36	57	12	30	9
10 Vrčica	122	0	122	96	79	7	7	89	2	9	4	19	27	11	9	8
11 Jablanica	136	0	136	109	80	4	4	105	3	12	2	20	38	12	13	5
12 Kutčevo	224	1	225	155	69	2	1	153	9	9	2	37	28	38	12	18
13 Trpčane	112	0	112	87	78	9	10	78	2	8	1	16	24	9	15	3
14 Zabiče	274	0	274	183	67	7	4	176	3	4	2	41	44	23	17	42
15 Podgrađe	228	0	228	177	78	4	2	173	4	14	0	61	38	16	17	23
16 Sušak	80	1	81	76	94	12	16	64	1	2	2	17	14	1	13	14
17 Novokračine	218	0	218	157	72	4	3	153	2	1	3	14	19	7	99	8
18 Jelšane	249	5	254	183	72	10	5	173	8	9	5	32	36	24	30	29
19 Dolenje	172	1	173	131	76	8	6	123	8	7	1	35	11	26	20	15
20 Veliko Brdo	98	0	98	87	89	3	3	84	2	17	1	8	21	20	3	12
21 M. Bukovica	143	0	143	106	74	2	2	104	3	10	6	32	11	18	7	17
22 Koseze	318	0	318	238	75	11	5	227	26	23	4	51	71	27	13	12
23 V. Bukovica	177	0	177	121	68	7	6	114	6	13	1	23	43	11	6	11
24 Dol. Zemon	387	2	389	278	71	9	3	269	1	19	1	29	34	142	20	23
25 Gor. Zemon	101	4	105	70	67	0	0	70	0	12	1	8	16	22	7	4
26 Pavlica	47	0	47	46	98	0	0	46	1	6	0	17	6	9	3	4
27 Starod	44	2	46	41	89	2	5	39	5	1	1	8	3	5	1	15
28 Podgrad	485	9	494	318	64	12	4	306	21	17	4	132	54	22	29	27
29 Podbeže	102	0	102	94	92	7	7	87	7	5	2	43	14	7	2	7
30 Račice	122	3	125	116	93	4	3	112	11	12	4	34	18	14	17	2
31 Sabonje	76	0	76	61	80	3	5	58	2	10	4	15	23	1	3	0
32 Hrušica	249	0	249	171	69	6	4	165	11	12	5	67	32	8	10	20
33 Pregarje	337	1	338	219	65	5	2	214	13	12	11	22	112	9	8	27
34 Prelože	65	0	65	42	65	1	2	41	1	4	0	3	26	2	2	3
35 Zajelšje	45	0	45	45	100	0	0	45	1	5	0	8	27	0	2	2
36 Tominje	108	0	108	82	76	2	2	80	6	1	1	20	27	5	3	17
37 Harije	238	0	238	171	72	9	5	162	13	23	0	35	43	26	11	11
38 Rečica	407	1	408	262	64	8	3	254	26	32	8	50	80	31	15	12
39 Ost. Brdo	86	0	86	73	85	7	10	66	8	14	0	14	8	6	5	11
40 Jan. Brdo	19	1	20	18	90	0	0	18	1	3	0	9	4	0	1	0
41 Killove	47	0	47	45	96	0	0	45	2	0	1	5	9	17	6	5
42 D.in G.Binja	101	1	102	100	98	7	7	93	4	9	1	36	13	11	12	7
43 Rat. Brdo	25	0	25	25	100	3	12	22	2	0	0	4	2	0	2	12
44 Prem	154	4	158	116	73	8	7	108	10	18	8	16	28	7	10	11
45 Čelje	51	2	53	45	85	2	4	43	2	5	1	6	12	6	8	3
46 Smrje	107	1	108	90	83	1	1	89	2	14	2	10	34	0	13	14
47 Topolc	293	0	293	209	71	7	3	202	16	17	6	54	55	19	24	11
48 Mereče-Podstenje	122	0	122	106	87	0	0	106	1	17	3	54	12	6	5	8
49 Šembije	219	0	219	162	74	3	2	159	2	4	1	104	19	13	11	5
50 Knežak	419	4	423	331	78	9	3	322	9	17	8	204	23	40	12	9
51 Bač	392	0	392	343	88	4	1	339	19	20	0	245	19	21	7	8
52 Kovinice	141	0	141	97	69	2	2	95	3	2	0	67	12	4	1	6
901 Predčaso v.				84		2	2	82	7	17	2	10	25	6	10	5
997 Polta-SLO				21		3	14	18	2	3	1	5	3	2	2	0
SKUPAJ	11847	99	11946	8777	73	323	4	8454	428	735	180	2330	2199	975	834	773
% GLASOV									5,06	8,69	2,13	27,56	26,01	11,53	9,87	9,14



## IZOBRAŽEVANJA V TIB STORITVE d.o.o.

Poleg izvajanja tehničnih pregledov in izdajanja dokumentacije ob registraciji vozila je ena najpomembnejših dejavnosti podjetja TIB Storitve d.o.o. iz Ilirske Bistrice tudi izobraževanje voznikov nevarnega blaga in vseh, ki pri teh prevozi sodelujejo. Izobraževanja se izvajajo v skladu z najnovejšo zakonodajo, ki opredeljuje področje prevoza nevarnega blaga po cestah. Organizirajo jih na različnih lokacijah, potek izvajanja in program pa prilagodijo naročnikovim zahtevam.

Konec letošnjega oktobra so v novogoriškem obrtniškem domu izvedli izobraževanje, ki se ga je udeležilo več kot 60. slušateljev s področja prevoznitva. Program so prilagodili zahtevam Pravilnika o notranji kontroli, Zakona o prevozi v cestnem prometu in Zakona o prevozu nevarnega blaga. Podobno izobraževanje so v novembru izvedli tudi za zaposlene podjetja Interina iz Kozine. Do konca letošnjega leta pa bodo izvedli še izobraževanja med članicami skupine Viator & Vektor.

K.M.

ZAHVALA  
VOLILCEM

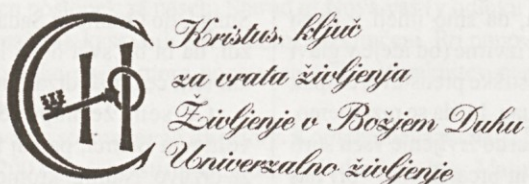
strankam mladih slovenije

SMS

Stranka mladih Slovenije in Igor Štemberger se svojim volivcem zahvaljujemo za zaupanje in obljublamo, da bodo Vaši glasovi poplačani skozi delo obbeh občinskih svetnikov.



## VABILO



Skupnost Univerzalno življenje vabi na zdravljenje z vero - Prasvetloba za vse ljudi. Učimo se aktivirati samozdravilne moči, ki so v nas. Zdravimo se s kristusovo božjo močjo.

Zdravljenje bo v Postojni, v dvorani Kulturnega doma, Gregorčičev drevored, v četrtek 12.12. 2002 ob 18.00 uri.

Vstop prost







## ZAHVALA

Lokalna televizija TV Galeja iz Ilirske Bistrice je organizirala serijo javnih tribun na temo »Lokalne volitve 2002«. S tribuno 8. novembra se je zaključil ciklus sedmih tribun. Začeli smo 18. oktobra v Ilirski Bistrici, sledile so tribune v Dolenjskem potoku, Pregarjah, Podgradu, Vrbovem in na Baču.

TV Galeja se je v okviru tehničnih in kadrovskih možnosti potrudila, da so tribune potekale po zastavljenem programu in velika večina udeležencev nam je dala priznanje za vpliv na dvigovanje politične kulture v našem okolju.

Vse tribune je TV Galeja posnela in jih tudi predvajala. Na malih ekranih je javne tribune spremljalo veliko število gledalcev, ki so jih kljub posameznim tehničnim napakam sprejeli s simpatijami in odobravanjem.

Na javnih tribunah so vsi kandidati, ki so kandidirali na lokalnih volitvah v Ilirski Bistrici, dobili možnost predstaviti svoje programe in prepričati volilce, da jim dajo svoj glas.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil PODJETJEM in institucijam, ki so omogočile realizacijo projekta:

- Grafični atelje Alma Zejmulović s.p.
- Pohoštvo PRIZMA- KEŽIČ MIRELA s.p. Ilirska Bistrica
- Kraške lekarne-Ilirska Bistrica
- Ministrstvo za kulturo RS
- Društvo kmečkih žena Ilirska Bistrica
- Cvetličarna Miranda -Ilirska Bistrica
- Cvetličarna M Gärtner Margita s.p. Ilirska Bistrica
- Mlinotest Ajdovščina - Pekarna Ilirska Bistrica
- Arhitekt g. Leon Belušič
- Slikar - Jože Šajn Ilirska Bistrica
- Gostilna - Dolenjski potok ga. Ema Deželak
- Bife KEŠ - Keš Joža s.p. Bač
- Pizzerija Kudra
- Modno šiviljstvo Venčka

Na koncu bi se rad zahvalil voditeljskemu paru mag. Mileni Urh in gospodu Danijelu Ceku za nepristransko in korektno vodenje javnih tribun.

Odgovorni urednik TV Galeje  
Miloš Valenčič

## PREDSTAVITEV PROJEKTNEGA DELA O BOLNIŠNICI ZALESJE



15. novembra 2001 se je začelo naše projektno delo o partizanski bolnišnici Zalesje. Učenci OŠ Rudija Mahniča-Brkinca na Pregarjah smo se pod vodstvom učiteljic lotili raziskovanja že skoraj pozabljene in zapuščene bolnišnice, ki je delovala naprej v Padežu, nato pa v bližini Šmagurja pod Ostrožnim Brdom. Skrito pred očmi sovražnika so tu zdravili in ozdravili preko 200 bolnikov in ranjencev. Ves čas je v bolnišnici zdravil ruski zdravnik, vojak Rdeče armade, ki je iz nemškega ujetništva pribežal k partizanom. Januarja 1945, skoraj leto dni po sprejemu prvih bolnikov, so bolnišnico zaradi nevarnosti nemških hajk in zaradi bolezni dr. Gadžijeva ukinili.

Marsikdo od nas je prvič slišal za to bolnišnico in zagnano smo se lotili raziskovanja. Ker smo v tem času zbrali kar nekaj gradiva, smo sklenili, da izdamo manjšo publikacijo in jo predstavimo javnosti. Prireditev je potekala 25. oktobra 2002 na naši šoli. Zbralo se je veliko gostov, med njimi tudi bolničar bolnišnice Zalesje g. Dušan Dujc, intendant bolnišnice Jože Petkovšek, številni bivši ranjenci in bolniki ter ljudje, ki so kakorkoli povezani z bolnišnico. Tako kot je to dr. Eldar Gadžijev, sin Mogameda Gadžijevga - Miša, ki je vidno ganjen prisotne nagovoril in pohvalil naše delo. Po slavnostnem govoru predstavnika ZZB NOV Staneta Komana smo učenci v skupinah predstavili svoje delo. Predstavitve je zaključila razstava predmetov iz bolnišnice Zalesje, ki jo je za to priložnost postavil Jože Petkovšek.

Upam, da sedaj bolnišnica ne bo pozabljena.

Natalija Ludvik

## 1. DECEMBER - SVETOVNI DAN BOJA PROTI AIDSU

December je pred nami in s tem tudi mesec praznovanj in zabave. Ta mesec pa se začne s prav posebnim dnevom, ki ga je vredno omeniti. 1. december je namreč svetovni dan boja proti AIDS-u. Prav bi bilo, da bi čimveč ljudi po svetu vedelo za ta dan ter poznalo vsaj osnovne podatke o tej bolezni oz. okužbi. V nadaljevanju vam bom zato razložila nekaj osnovnih pojmov in vas seznanila z vzroki in posledicami okužbe z virusom HIV.

Med ljudmi pogosto slišimo vprašanja in dvome: Kaj povzroča aids? Ali je to res nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo mikroorganizmi ali pa jo pogojujejo razmere v našem okolju, načini življenja, naša telesna odpornost in drugo? Ali je običajen družaben stik z bolnikom nevaren ali ne, oziroma ali ne bi morali vseh okuženih ločiti od drugih ljudi? Ali smo vsi ljudje ogroženi ali le nekatere skupine?

Vsa ta vprašanja si postavljajo predvsem tisti, ki niso prepričani, da je aids le bolezen daljnih dežel in da zbolijo lahko le drugi, oni sami pa ne.

Zavedati se moramo nekaterih temeljnih dejstev, ki jih sedaj že dobro poznamo, čeprav je bolezen še težko preprečevati in še težje zdraviti. Nobena dvoma ni, da zbolijo zaradi aidsa samo tisti, ki se je okužili s posebnimi virusi. Prisotnost virusov v organizmu je pogoj za tovrstno izgubo telesne odpornosti, ki se pozneje izraža v mnogih danes znanih oblikah aidsa.

Nobena dežela in noben posameznik nista varna pred širjenjem okužbe z virusom HIV. Ljudje smo izpostavljeni okužbi ne glede na kontinent, socialni status, versko in drugo opredelitev.

Število okuženih se nezadržno povečuje, vse več otrok se rodi okuženih, v milijone pa se povečuje tudi število otrok, ki so zaradi aidsa izgubili enega ali oba starša...

### Kaj je HIV?

HIV (Human Immunodeficiency virus) je virus imunske pomanjkljivosti, ki povzroča bolezen AIDS (Acquired Immuno Deficiency Syndrom) - sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti.

### Kje se nahaja virus HIV?

Virus HIV se nahaja v krvi,

semenski tekočini, slini, solzah, materinem mleku, izločkih ženskega spolovila in drugih telesnih tekočinah okuženega človeka.

Ko se človek okuži z virusom HIV, ostane kužen vse življenje.

*Virus HIV se prenaša na različne načine:*

1. KRI (okužimo se lahko ob stiku s krvjo in telesnimi izločki okužene osebe)

2. NEZAŠČITEN SPOLNI ODNOS (spolni odnos z okuženo osebo brez pravilne uporabe kondoma)

3. PRENOS Z OKUŽENE MATERNE OTROKA (virus HIV se lahko prenese z okužene matere na otroka med nosečnostjo, med porodom in z dojenjem)

4. PRIBOR ZA VBRIZGAVANJE DROG (uporabniki drog pogosto uporabljajo pribor za vbrizgavanje drog, ki ga je pred tem uporabil že nekdo drug)

### Potek okužbe z virusom HIV:

1. Začetno obdobje: Pojavi se 1-3 tedne po okužbi. Bolezenski znaki so blagi, podobni kot pri gripi, lahko se pojavi tudi izpuščaj. Težave spontano minejo v 1-3 tednih.

2. Obdobje brez bolezenskih znakov: Traja v povprečju 10 let. Okuženi je brez vsakršnih težav, navidezno zdrav, kljub temu pa se virus v telesu živahno razmnožuje. Ob ustreznem zdravljenju se to obdobje lahko podaljša tudi na 15 let.

3. Bolezen AIDS: Razvije se v povprečju 10 let po okužbi z virusom HIV, lahko se razvije tudi prej, v 5% že po treh letih. Pri 5% okuženih pa se bolezenski znaki niso pokazali niti 20 let po okužbi.

### Kaj je AIDS?

AIDS je še vedno neozdravljiva bolezen, ki nastopi v povprečju 10 let po okužbi z virusom HIV. Bolnik ima vročino, dolgotrajne driske, slabosti, je utrujen, se znoji, močno shujša. Zaradi močno oslabele obrambe sposobnosti organizma pride do različnih infekcijskih in drugih težkih obolenj, ki se končajo s smrtjo.

### Zakaj je AIDS smrtno nevarna bolezen?

Bolnik z AIDS-om ima močno zmanjšano sposobnost telesa za

premagovanje različnih nalezljivih in drugih obolenj in ravno nemoteno napredovanje nalezljivih in drugih težkih obolenj privede do smrti bolnika.

Trenutno še ne poznamo učinkovitega zdravila za zdravljenje AIDS-a, prav tako ne cepiva proti virusu HIV. Zato je bolezen še vedno smrtna.

*Ali vsaka okužena oseba tudi zbolijo za AIDS-om?*

Praviloma se pri vseh, ki so se okužili z virusom HIV, razvije bolezen AIDS. Pri nekaj posameznikih pa se bolezen ni razvila niti 20 let po okužbi z virusom HIV, vendar so to zelo redke izjeme.

### Razširjenost AIDS-a v Sloveniji?

Aids je danes eden izmed največjih zdravstvenih problemov na svetu. S povzročiteljem, virusom HIV, je okuženih po do sedaj znanih podatkih 30 milijonov ljudi. Vsak dan se s HIV okuži približno 8500 ljudi.

V Sloveniji je v primerjavi z nekaterimi drugimi evropskimi državami pojavljanje aidsa še vedno relativno redko in precej stabilno. Najpogostejše je in zadnja leta najhitreje narašča v Španiji in Italiji.

V svetu je od vseh obolelih 58% moških in 42% žensk. V Sloveniji je razmerje drugačno: od skupno 61 obolelih je 88,5% moških ter 11,5% žensk.

### Kaj pomeni rdeča pentlja, ki jo nosimo 1. decembra?

Rdeča pentlja je mednarodni simbol osveščenosti glede aidsa.

Rdečo pentljo nosijo ljudje, ki želijo s tem izraziti zaskrbljenost v zvezi z okužbo z virusom HIV in v zvezi z AIDS-om.

Rdeča pentlja je simbol upanja, da se bo širjenje aidsa ustavilo in da med nami ne bo več bolezni, ki povzroča toliko trpljenja.

S tem, ko nosimo rdečo pentljo, simbolično izražamo podporo in razumevanje do vseh, ki so zaradi te bolezni kakorkoli prizadeti.

Doris Komen,  
SŠ Srečka Kosovela Sežana

DRUŠTVO PRIJATELJEV  
MLADINE ILIRSKA BISTRICA  
Rozmanova 25b, Ilirska Bistrica,  
tel. 05 711 02 63, fax. 05 7110268  
žiro račun 10100-0029041892

## PRIHAJA ČAS DEDKA MRAZA

### In kaj nam bo prinesel?

Obiski Dedeka Mraza bodo 20. 23 in 24. decembra 2002. Kot vsako leto, bo tudi letos obiskal šole in vrte v naši občini, po dogovoru bo obiskal tudi druge ustanove.

DPM bo v pred prazničnih dneh izvedlo v PTC Mikoza dve kreativni delavnici (21. in 28. decembra), obakrat od 9.00 do 12.00 ure.

V soboto, 28. 12. 2002 bo prireditev »Sanke Dedka Mraza«, v Domu na Vidmu. Od 14.00 do 16.00 bomo vrtili priljubljene risanke. Ob 17.00 pa bo lepa poučna predstava za najmlajše o deklici Čenči, ki je neznansko rada jedla sladkarije... (LUTKOVNO GLEDALIŠČE TRI, Kranj). Z lutkovno predstavo bo prišel tudi Dedek Mraz, nas povprašal, če smo bili kaj pridni, povedal kako dogodivščino, zaželel srečno novo leto in se poslovil za eno leto.

VABLJENI





## Tretje oko

## HOMEOPATIJA



Na predavanju Homeopatije, ki je bilo šestega novembra v šoli Antona Žnidaršiča in ga je vodila dr. Alma Jakovec so se Bistričani seznanili z naravno komplementarno medicino Homeopatijo. Torej uvod v Homeopatijo je že bil podan. To je izhodišče, za naslednji korak.

Veliko simptomov, ki še niso bolezenska stanja dobro pozdravimo s Homeopatijo. Predvsem zato, ker te remedije (zdravila) nimajo stranskih učinkov in niso škodljiva. Dobro je, da vemo, da pomoč in ozdravljajne lahko iščemo tudi izven alopatske medicine. Ali pa ju združimo in skupaj uporabljamo v primerih ko znaki bolezni tako nakazujejo.

Za domačo uporabo pa je prav priročna, z nekaj znanja in dobrim priročnikom lahko pozdravimo nezahtevna vnetna stanja in poškodbe. Pri poškodbah predvsem omilimo posledice in vse se hitreje pozdravi. Za psihična stanja je bila omenjena le ena remedija, ki rešuje študente in vse tiste, ki jih grabi trema pred izpiti ali pa pred izivi, ki v njih povzročajo tremo. Še veliko jih je, ki zdravijo depresijo, žalost, nemir, to so tista psihična stanja, ki so močno izražena, bi rekli, da se človek nenormalno obnaša glede na situacijo.

Lepota Homeopatije je v tem, ker človeka proobraža. Ko človek ni samo žalosten ali pa depresiven je veliko bolj

prijeten zase in za okolico.

Navdušenje po tem znanju je v meni prebudil dr. Samo Ham. Nekaj mesecev sem bila njegovo pacientka. Pri njem sem prvič doživela, da je nekdo v meni videl človeka takšnega kot sem. Homeopat si vzame dovolj časa pri jemanju anamneze, predvsem pa poslušaj. Človek dobi priložnost in se dobesedno izpove. S tem si ustvari dobre temelje na poti k ozdravljenju. Zaupanje je temelj našega obstoja. V zaupnem odnosu se ustvari možnost, da se bolnik sreča s animi seboj. S svojimi sanjami, strahovi, upanji, jezo, sovraštvom predvsem pa, da z njim ni čisto nič narobe. Homeopatija deluje in pomaga in vse kar pomaga je dobro. Ko je hudo rečemo, da bi tudi gada pojedli smo, da bi pomagalo.

Na to pot sem se podala z velikim zaupanjem in nameram, da bom vztrajala in si pridobila izobrazbo, ki bo verodostojna v naši državi. Vpisala sem se v Francosko šolo Homeopatije. Izobraževanje je potekalo na Bledu je vodil prof. dr. Gerard Henri iz Francije in dr. Edvin Dervišević. Ni bilo lahko a bilo je vredno. Holistični pristop Homeopatije je vplival tudi na moj osebni razvoj.

Načelo Homeopatije je, da se podobno zdravi z podobnim.

Nobeden predavatelj nam ni rekel, da naj bomo s svojimi bolniki strokovni, rečeno pa nam je bilo, da naj bomo odprti in, da naj mislimo s svojo glavo. Saj res z bolniki ne moreš biti strokoven so pa občutljivi na naklonjenost in prijaznost.

Neta Vergan

LOKALNE VOLITVE 2002 –  
BISTRŠKI FENOMEN

Lokalne volitve na Bistriškem so letos svojevrsten fenomen. Širok izbor osmih kandidatov za župana, ter kar 21 list za občinski svet. Po številu list sodeč veliko ljudi želi biti v vlogi soodločanja, mnogi pa še mislijo, da bo z njihovo prisotnostjo pa kar vse drugače teklo kot doslej.

Volilnemu odstotku 73% volilne udeležbe so botrovale tudi istočasne predsedniške volitve, ter volitve v svete krajevnih skupnosti. Če se najprej osredotočimo pri kandidatih za župana, potem moramo reči, da je do neke mere imel prav šembijski jasnovidec, ki je na javnem soočanju na Baču rekel »Vprašanje zastavljam g. Jenkotu in g. Šenkincu, ker ostalim kandidatom za župana ne bi dal paziti niti svojih ovac.« Tako sta dva gospoda pastirstva vredna zaupanja prišla v drugi krog in eden niju bo štiri leta »pastir« te občine.

## ZVEZA ZA PRIMORSKO

Stranka ZZZP je doživela izrazit poraz in sicer iz dosedanjih 5. mandatov na sedanjega 1. kandidata. Niso pomagala ne odpiranje asfalta, ne zapornic, niti kaj drugega. Politični »štarbunk« te stranke je bil na bistrškem narejen že predčasno prav preko lastnega župana, ki ga je ista stvar kot ga je dvignila tudi politično dotokla. ZZZP pa si je domislila še satelitsko listo, kmetijska tržnica, ki je pobirala glasove SLS. S tem namenom je bila tudi ustanovljena. Pobrala je le 130 glasov in naredila dosti več zmede med volivci. Lesonit je prodan Italijanom, ZZZP in njen prvak Franc Lipolt, o tem nič ne vedo. Vedo pa volivci, zato so to stranko nagradili le z enim mandatom.

## STRANKA MLADIH SLOVENIJE

Stranka mladih Slovenije se je podala na volitve s svojim poslancem Igorjem Štembergerjem, kot s paradnim konjem, ki pa sicer v dveh letih svojega mandata ni »utegnil« niti enkrat priti na sejo občinskega sveta v Ilirsko Bistrico, čeprav je vabila redno prejemal. Volivci so dojele, da tudi sicer ne bo imel časa za vodenje občine. Falanga mladih, ki je podpirala in mu delala propagando mu je prinesla dober rezultat 9,86%, čeprav je bil za njegove apetite bistveno prenizek. Stranka se je dobro umestila v občinski svet z dvema mandatoma.

## LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

Stranka LDS, ki je sicer 4 leta v občinskem svetu bolj lebdela kot bila aktivna, razen v pritrjevanju dosedanjemu županu, je dobila presenetljivo visok odstotek 12% in s tem 4 mandate. Kandidatu Julijanu Lavrenčiču, ki je vodil močno kampanijo in si zbral v Ilirski Bistrici sebi v podporo od predsednika države navzdol, še številne državne funkcionarje, je še najbolj pomagal sam dr. Janez Drnovšek s svojo kandidaturo za predsednika države, pa ne samo kandidatu, ampak tudi bistrškemu LDS-u. Čeprav je kandidat resno računal na drugi krog, mu ni pomagal niti volilni golaž na Doljnem Zemonu. Zemonci so se prodali za Juletov golaž in mu dali celih 132 glasov. Kljub temu pa kandidat drugega kroga volitev za župana ne bo videl. Pri LDS pa ne moremo tudi mimo njihove konvencije na Pavlici, ki se je zgodila dober teden pred začetkom volilne kampanije. Ker v stranki niso znali ali zmogli strniti skupaj različnih političnih interesov je velik del članov

ustanovilo svojo Drugo listo, ki je na volitvah dobila 1 mandat v občinskem svetu.

## SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

Stranka SLS je sicer imela svojega aduta, v kandidatu Vladimirju Čeligoju, bivšemu poslancu, toda je sama bistveno premalo postorila za svojo uveljavitev. V hrbet ji je skočila Kmečka neodvisna lista za Birkine, katere nosilec je bil nekdanji veterinar Stane Prosen.

Njemu in njegovi listi je en mandat prineslo predvsem njegovo agitiranje po vaseh od vrat do vrat, medtem, ko je redko skuhan jota na »placu« samo ogrela želodce nekaterih volivcev.

Tudi štiriletno latentno delovanje SLS ji ni šlo v prid pri nabiranju glasov. Zato je zbrala le glasov za en mandat, medtem, ko je bila za drugi mandat prekratak za 18 glasov.

## DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Stranka DESUS je kljub svojemu visokemu starostnemu povprečju naredila skok iz enega na dva mandata, pri tem pa tudi pomagala kandidatu ZLSD Jenkotu. Stranka je v občini organizirana po rajonih in v vsakem rajonu ima svojega rajonskega agitatorja, kar se ji je tudi obrestovalo.

## ZDRUŽENA LISTA SOCIAL DEMOKRATOV SLOVENIJE

Stranka ZLDS je že od nekdanj poznana po svoji vztrajnosti, kot tudi njen kandidat Zlatko Jenko, ki se je na volitve podal že petič. Tokrat si je na pomoč poklical svojega sina, ki je nosilec liste Šajeta. Zagnanost in drznost mlajšega Jenka je prinesla listi 1 mandat, očetu pa pridno pomagala nabirati glasove za županski stolček. Tudi DESUS je v tem smislu, pridno nabiral glasove za kandidata in s tem prispeval doberšno mero k rezultatu. Vprašanje, »kaj je tega treba bilo«, je starejši Jenko namenil listi Mladinada, čeprav bi ga moral naprej nameniti svojemu sinu, nosilcu liste Šajeta. Ena družina, dve listi, morda naslednje volitve tri liste v družini.

## LISTA NEODVISNIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Če imajo nekateri Antona Šetinca za prebrisanega volka samotarja, potem to nikakor ne moremo trditi za volilno kampanijo, saj mu je stala ob strani celotna Pivka in se mu krepko oddložila za prejšnje lokalne volitve, ko so ga v drugem krogu pustili na cedilu prav isti volivci. Tudi dobra agitacija nekaterih njegovih privržencev v Podgradu, Hrušiči, Račičah in še kje druge, je obrodila bogate sadove, vendar le za Šenkinca, medtem, ko so volivci njegovi Listi neodvisnih krajevnih skupnosti namenili bistveno nižje število glasov, vendar pa dovolj za dva mandata.

## SOCIAL DEMOKRATSKA STRANKA

Stranka SDS je peljala stvari skozi volilno kampanijo v svojem stilu. Četverica izključenih članov je tolkla po vodstvu stranke in sejala nezadovoljstvo. Stranka je padla iz prejšnjih štirih na dva mandata, njen kandidat Jeršinovič, pa je dobil le 5%, kar je 11% manj kot pred dvema letoma njegov brat Jože na državnozborskih volitvah. »Toda to ni nepotizem.« Prav gotovo pa je tudi res dejstvo, da so bivši trije svetniki SDS ustanovili svojo listo Alternativo in si

priporili med volivci zaupanje za en mandat v občinskem svetu.

## NOVA SLOVENIJA

Starka NiS je vstopila na lokalne volitve nekoliko zadržano, kot tudi njen kandidat Robert Širčelj. Poznalo se jim je, da premalo obvladajo politična dogajanja v občini, ter, da niso bili v občinskem svetu v minulem mandatu. Volivci so jim dali toliko glasov, da so dobili en mandat in tako bodo lahko tvorno sodelovali v občinskem svetu.

## JOŽEF ŠLENC Z BISTRŠANI IN TRNOVCI

Jožef Šlenc z Bistričani in Trnovci, kljub prefinjeni agenciji v smislu povezanosti Bistričanov in Trnovcev ni uspel priti v občinski svet. Volivci so ga »pogruntali«, da je listo naredil predvsem zase in ne za Bistričane in Trnovce.

Tudi nekatere druge liste so skušale pridobiti volivce in njihovo naklonjenost, vendar jim to ni uspelo, očitno imajo volivci prav, ko pravijo, da vsak pa tudi ne more biti v občinskem svetu.

Prag za občinski svet je znašal 238 glasov in ga je doseglo 15 strank in list. Sestava občinskega sveta je zelo pestra in raznolika. V njem pa so tudi znani prvaki nekaterih strank, ki bodo vsekakor hoteli uveljavljati svojo voljo, če ne bodo v sestavi bodoče županove koalicije, za katero pa se pletejo vezi in pogovori že od naslednjega dne po prvem krogu volitev. Od usklajenosti delovanja občinskega sveta je odvisno ali bo občinski svet bodočemu županu pomoč in opora ali cokla oziroma ali bo bodoči župan znal in zmogel povezati raznolikost političnih sil v občinskem svetu v dobrobit in napredek razvoja občine, ki ga nujno potrebuje.

Analitik

V SPOMIN  
IVAN ČESNIK

(1958-2002)

V soboto popoldan, 9.11. letos smo se na harijskem pokopališču ob cerkvi svetega Štefana še zadnjič poslovili od Ivana Česnika.

Pred več kot 22 leti ga je velika ljubezen pripeljala v Harije. Tu sta si s svojo ženo s pridnim delom ustvarila topel dom in prijetno družino z dvema hčerka. Z dušo in telesom je bil zapisan svojem osnovnemu poklicu gozdarja, katerega je opravljal z iskrenim veseljem. Ob delu je tudi doštudiral in leta 1996 diplomiral na Višji šoli za gozdarstvo. Svoje življenje je neločljivo, tako profesionalno kot tudi ljubiteljsko, povezal z naravo, posebno z gozdom in gorami. O tem priča Gozdna učna pot na Sviščakih, ki je njegovo diplomsko delo. Aktivno je sodeloval v mnogih društvi kot so naprimer: lovsko, strelsko, kinološko, planinsko. Visoki vršaci, tudi taki nad 3 – ali celo nad 4 tisoč metri so mu bili posebna strast; prav tako tudi lov na divjad.

Tudi v Harijah ga bomo pogrešali: v skupnih akcijah, v uredniškem odboru Harijskih novic, v odboru za izvedbo žeganja konj; pogrešali ga bomo tudi kot vaščana, znanca in prijatelja.

Kljub svoji skromnosti je bil vedno pripravljen nesebično pomagati in svetovati kjerkoli smo ga potrebovali. Svoje veliko srce je razdal naokrog in zaradi tega smo bili radi v njegovi družbi. Zato še toliko bolj ne moremo doumeti, da ga je zahrbtna bolezen, kateri se je dolgo časa z veliko mero optimizma in energije uspešno upiral, nazadnje iztrgala iz naše sredine.

Njegov lovski pogreb, ki so mu ga pripravili njegovi lovski tovariši iz LD Bukovca, je bil po svoje lep. Vsi ki smo se množično zbrali ob njegovem odprtem grobu in sočustvovali z njegovimi najbližjimi, smo v srcih začutili nekakšen ponos; ponos da smo GA poznali in živeli z njim. Zato bo v naših srcih Ivan za vselej ostal z nami.

NJEGOVI PRIJATELJI

OKULISTIČNA  
AMBULANTA  
dr. Mario Ragus

Ordinacija **IL. BISTRICA**  
Gregorčičeva 8  
ponedeljek in torek  
od 13<sup>00</sup> do 19<sup>30</sup> ure  
tel. 714 22 30, 714 11 98

Ordinacija **POSTOJNA**  
Prečna ulica 2  
sreda in četrtek  
od 13<sup>00</sup> do 19<sup>30</sup> ure  
tel. 726 50 04, 726 54 01

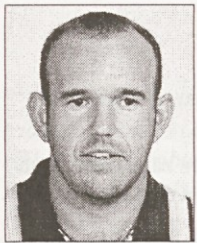
Lepo se gledajmo!

KVALITETA  
-UGODNE CENE-

NIZKE GRADNJE

041/682-549  
041/652-769





Preden se lotim zadnjih dogajanj v slovenskem parlamentu, le bežen komentar lokalnih volitev na bistriškem s strani Stranke mladih Slovenije. SMS se je v Ilirski Bistrici letos prvič pojavila na volitvah v občinski svet. Kampanijo smo vzeli zelo resno, se predstavili v Jelšanah, Knežaku, Podgradu, večkrat v Ilirski Bistrici, udeleževali se javnih tribun in radijskih soočanj, svoj program in kandidate predstavljali preko vseh možnih sredstev javnega obveščanja, izdali svoje zloženke in svoje letake ter jih razposlali v vsa gospodinjstva v občini. Namen naše kampanije je dosežen. Rezultati pa bojo, vsaj upamo, dokončno vidni na dolgi rok. Pretehtali smo se in promovirali. Dva občinska svetnika in skoraj 10 % na županskih volitvah, so ob tako pestri ponudbi kandidatov in list realnost, sigurno pa to ni rezultat, ki bi nas delal euforične, zlasti ne ob vloženem naporu, delu, volji, energiji in nenazadnje tudi sredstev. Kakorkoli že, volilcem Stranke mladih Slovenije iskrena hvala in obljuba, da bo vaše zaupanje poplačano skozi delo obeh občinskih svetnikov, Jride Mršnik, ki je mimogrede zaenkrat tudi edina ženska v novem občinskem svetu in vam že znanega Igorja Štembergerja.

Sedaj pa v parlament. V senci volilne kampanije smo v Državnem zboru sprejemali vrsto zakonov. Eden takih je zakon o opravljanju zdravstvenih poklicev v Republiki Sloveniji za državljane drugih držav članic Evropske unije. Ta je slovensko javnost razburil, ker v predlogu zakona tujim zdravnikom v Sloveniji ne bi bilo treba znati slovenščine. V Stranki mladih Slovenije ocenjujemo predlog, kot nedopusten poseg v smeri zmanjševanja kakovosti zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji in spodkopavanje statusa slovenskega jezika. Zdravstveni delavec, ki opravlja svoje delo v neposrednem stiku z bolniki, mora obvladati slovenski jezik, na dvojezičnih območjih pa tudi jezik narodnosti, svoje znanje jezika pa mora dokazati s spričevalom. Na ta način se bolniku omogoča, da se z zdravniškim osebjem lahko sporazumeva v slovenščini, kar je za kvalitetno opravljanje zdravstvene dejavnosti ključnega pomena. V stranki mladih Slovenije na širokem področju prilagajanju slovenske zakonodaje evropski, podpiramo napore, da to nalogo opravimo pravočasno, vendar pa ne moremo sprejeti takih sprememb, ki pomenijo nedopustno znižanje kvalitete zdravstvenih storitev našim državljanom le zato, da bomo uslišali interese Evropske unije o prostem pretoku delovne sile. V določbah, ki zagotavljajo temeljito znanje slovenščine, ne vidimo omejevanja pretoka delovne sile, saj ima le-ta, v kolikor ji je to v interesu, vso možnost potrebna znanja tudi pridobiti. Uporaba ohlapnejših določb o potrebnem znanju slovenskega jezika, lahko v praksi pomeni velike diagnostične napake zdravnikov in v najhujših primerih tudi smrtne žrtve, kot posledico pomanjkljive komunikacije in zato jim

v stranki mladih Slovenije odločno nasprotujemo. Ne nazadnje močno dvomimo, da bi slovenski zdravniki nastopili službo v Avstriji, Nemčiji ali katerikoli drugi članici Evropske unije, ne da bi obvladali tamkajšnjega jezika. S sprejetimi dopolnili smo prvotni predlog zakona vendarle popravili.

S področja zunanje politike smo sprejeli pomemben dokument, ki omogoča sodelovanje Republike Slovenije z mednarodnim kazenskim sodiščem. Novembra 2001 je bil v slovenskem Državnem zboru ratificiran rimski statut in s tem Slovenijo umestil tja, kjer si jo vsi želimo – v krog civiliziranih demokratičnih držav in na to smo lahko vsi ponosni. Že zato, ker vse države k temu nadnacionalnemu sodišču niso pristopile na tak način. Kakorkoli že delajo drugje, pa drži, da je izkoriščanje relativno širokih možnosti za pregon kaznivih dejanj, za katera bo stvarno pristojno mednarodno kazensko sodišče, predvsem odvisno od pripravljenosti države omogočiti delovanje sodišča. V Republiki Sloveniji smo se s podpisom statuta sodišča zavezali, da bomo s sodiščem pri preiskavi in pregonu kaznivih dejanj iz njegove pristojnosti sodelovali v polni meri in brez zadržkov. Upamo sicer, da ga v Sloveniji ne bomo nikoli rabili, čeprav bodo predpisi ICC-ja, kot ga radi imenujemo, postali del našega notranjega prava. V Stranki mladih Slovenije pa nas skrbi neka druga zadeva, ki se tiče delovanja mednarodnega kazenskega sodišča in sodelovanja z njimi v polni meri in brez zadržkov. Skrbi nas morebitna možnost, da ZDA, ki se postavlja že kar kot javni nasprotnik tega sodišča, zaradi svoje sebičnosti in hkrati moči ne bi potegnila Slovenije v dejanja, ki bi škodovala delovanju ICC-ja, za katerega imamo sicer vsi toliko lepih besed, torej odstop od prej omenjenega sodelovanja v polni meri in brez zadržkov. Zato sem v imenu SMS pozval vlado Republike Slovenije in državni zbor, naj ne sklepata neugodnih kompromisov z ZDA, saj bi drugače že načeli verodostojnost sodišča in tudi verodostojnost in smiselnost zakona, ki smo ga sprejeli.

Lotili smo se zakona o omejevanju porabe alkohola. Stranka mladih Slovenije zagovarja stališče, da Slovenija potrebuje zakon o omejevanju porabe alkohola, saj je porabnost alkohola na prebivalca v Sloveniji resen problem, ki ga bomo rešili le s sistemsko ureditvijo kot je zakon. Ta zakon naj bi znižal nezaželjene zdravstvene, ekonomske in socialne posledice pitja alkohola, tako pri posameznikih kot tudi v družbi.

## IZ POSLANSKIH KLOPI..

Konkretno, to pomeni zniževanje poškodb, tudi nesreč v prometu, nasilja, vandalizma, samomorov, nasilja v družini in kriminala. Tu moramo poudariti, da zakon ponuja tudi zniževanje nezaželenih posledic posredno udeleženih žrtev, ki alkohola ne pijejo. Z uspešno izpeljavo zakona v praksi, bomo lahko zmanjšali tudi porabo sredstev za zdravstvo in za reševanje socialnih vprašanj, ki nastajajo z uporabo pitja alkohola. Stranka mladih Slovenije podpira vse zakone, ki ponujajo kvalitetnejše življenje Slovencev, vendar menimo, da bo potrebno predlog zakona oziroma nekatere njegove člene še temeljito pretehtati. Pri zakonu predlagamo dodatni razmislek o programih in

nekaj let ne bo več mogoče zagotoviti potrebne nacionalne varnosti in vojaške obrambe, ki sta v sedanjih razmerah še vedno osnovna pogoja za obstoj in razvoj države ter za mirno življenje njenih državljanov. Zavedati se moramo, da se pojem varnosti širi in da ne predstavlja zgolj reševanja neposrednega vojaškega konflikta, ampak vse bolj posredovanje v primeru naravnih nesreč, ekoloških problemov, migracij in mednarodnem terorizmu. Prav naravne nesreče so tiste, ki so v zadnjem času tudi pri nas vse bolj pogoste, zato je dobra izurjenost in opremljenost vojske za takšne primere še kako dobrodošla. Če želimo profesionalizacijo Slovenske vojske izpeljati do konca, nikakor ne smemo

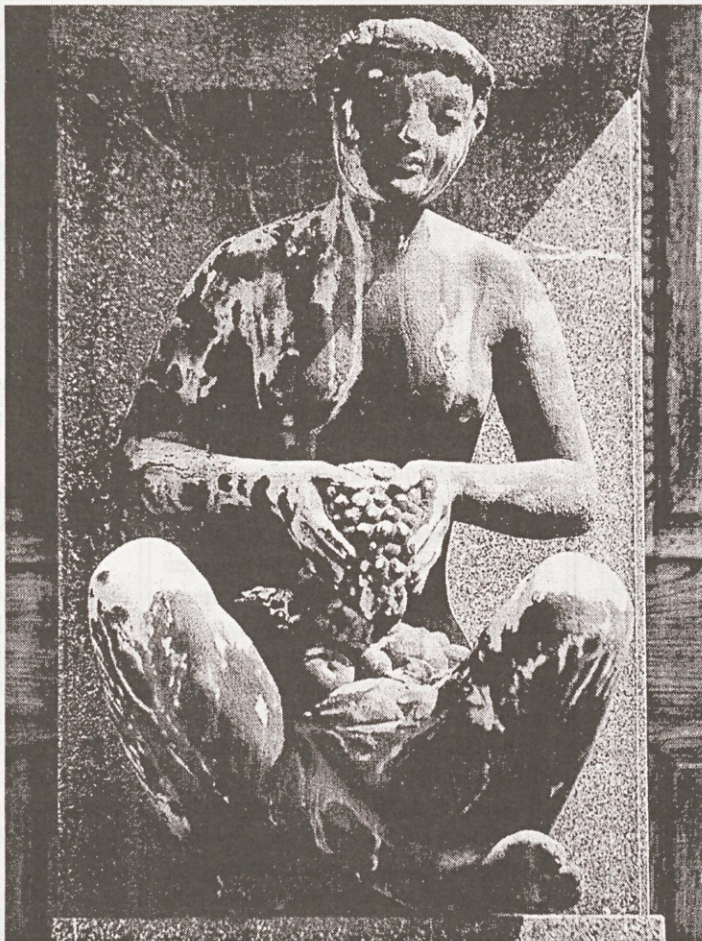
pozabiti na reševanje statusa vojaka. V tem trenutku pri nas ta status ni ustrezno rešen, zato se nam prav lahko zgodi, da za poklic vojaka ne bo velikega zanimanja. Ta poklic mora postati časten, cenjen in ugleden. Posameznike bo potrebno motivirati za vključitev v poklicno vojsko. Pri tem mora vlada uvesti tako materialno kot nematerialno stimulacijo za poklicnega vojaka. Izvesti bo potrebno ustrezno plačilno in stanovanjsko politiko, uvesti določene ugodnosti pri zdravstvenem in nezgodnem zavarovanju, upokojevanje pod ugodnejšimi pogoji, ustrezne davčne olajšave, pomoč države

pri izobraževanju in usposabljanju. Prav tako pa bo potrebno nastopiti tudi s promocijsko in informacijsko akcijo, da bo poklic vojaka postal ugleden in časten poklic, saj se moramo zavedati, da se bodo vsi tisti, ki se bodo odločili za ta poklic, na razpolago dajali svoje zdravje in življenje za obrambo in varnost vseh nas. V Stranki mladih Slovenije smo predlog zakona podprli, ker ocenjujemo, da predlog vodi k fleksibilni in učinkoviti obrambni sili naše države, podpiramo pa tiste predloge, ki vodijo k profesionalizaciji Slovenske vojske in k čimprejšnji ukinitvi preživetega naborniškega sistema služenja vojaškega roka, čeprav bi še rajši videli, da bi bil tempo predlaganih sprememb nekoliko

hitrejši.

Spreminjali smo tudi zakon o trgovini, oziroma obratovni čas trgovin. Iskali smo kompromisno rešitev med interesom delodajalcev in stališči zaposlenih v trgovski dejavnosti, ki pa so, kot vemo, diametralno nasprotna. Velika konkurenca med trgovskimi podjetji v Sloveniji je pripeljala do tega, da so leti svoje delovne čase raztegnili tudi na nedelje. Seveda si to lahko privoščijo le največja trgovska podjetja, medtem ko manjše trgovine temu tempu ne morejo slediti. Posledica je seveda zapiranje malih trgovin, predvsem v mestnih središčih in na podeželju, kar še bolj hromi življenje v mestnih jedrih in ga umetno usmerja v velika nakupovalna središča. Delodajalci so pri povečanju obsega delovnega časa tudi na nedeljo to breme prenesli neposredno na zaposlene. To v praksi pomeni, da večina zaposlenih dela vse dni v tednu. V trgovski dejavnosti so v veliki večini zaposlene ženske, ki praktično niti enega dneva v tednu ne morejo posvetiti svoji družini, da o prepotrebem počitku sploh ne govorim. Interes kapitala tako v celoti zatira normalno življenje zaposlenih, ki jim v boju za službo ne preostane drugega, kot da se podredijo vsem pogojem in pritiskom na delovnem mestu. V Stranki mladih Slovenije menimo, da je dolžnost države in takšnih primerih ukrepati in zagotoviti določene osnovne pravice zaposlenih, saj si jih sami ne morejo. Kot vemo, so se predstavniki zaposlenih in delodajalci do danes večkrat sestajali in izpogajali skupen predlog amandmaja, ki naj bi zagotavljal ustrezno in sprejemljivo rešitev za obe strani. Vsebinsko amandmaja, po mnenju Stranke mladih Slovenije, vprašljivo zagotavlja možnost zaposlenih, da si ob pritiskih, ki so jih deležni na delovnem mestu, lahko dejansko ob izdaji soglasja v delovnem času izbirajo svoje pravice. Veliko neznanj je torej še vedno odprtih in velika možnost je, da bo večina zaposlenih, kljub spremembam zakona ob nedeljah še vedno morala delati. Ker pa je predlagani amandma vendarle več kot pravna praznina ob nesprejemu spremembe zakona, smo le-to v poslanski skupini vendarle podprli. Vendar pa opozarjamo, da bo potrebno ustreznost in praktično uresničljivost določb zakona skrbno preverjati, saj obstaja velika verjetnost, da si zaposleni teh pravic ne bodo uspeli dobiti. V tem primeru menimo, da bo moral državni zbor poiskati boljšo in učinkovitejšo rešitev.

Igor Štemberger



promocijah zdravega načina življenja, saj zakon ne sme temeljiti na prepovedi prodaje alkohola, ampak na osveščanju, izobraževanju in vzgajanju, predvsem mladih, saj bomo le tako lahko vzgajali odgovorne posameznike, ki bodo omejitve tudi spoštovali. S prepovedjo in omejitvami bomo dosegli le nasproten učinek, problem pa bo ostal, oziroma bo dobil nove razsežnosti. Ne smemo pozabiti, da vsaka prohibicija ustvari novo alternativo, ki je še slabša.

V Stranki mladih Slovenije pozdravljamo spremembe zakona o vojaški dolžnosti, saj je v tem trenutku najpomembnejše, da reforma slovenske vojske ne obstane, ne glede na to, ali bomo povabljeni v zvezo Nato ali ne, in ne glede na to, ali se bomo Slovenci odločili za vstop v Nato ali ne. Dejstvo je, da je naborniški sistem popolnjevanja vojske, kot ga poznamo danes v Sloveniji neustrezen, saj nam ne garantira zadostnega števila vojakov v bližnji prihodnosti. Eden od razlogov je negativen naravni prirastek, poleg tega pa je število nabornikov zaradi zdravstvenih težav in nesposobnosti služenja vojaškega roka ter naraščajočega števila fantov, ki uveljavljajo ugovor vesti, še manjše. Zato z naborniškimi sistemom popolnjevanja slovenske vojske že čez

## POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1. ponedeljek v mesecu Igor Štemberger (SMS) in vsak 3. ponedeljek v mesecu Vojko Čeligoj (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec dr. Aleksander Merlo (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.



## NOV PREDALNIK ZA SHRANJEVANJE REGISTERSKIH TABLIC

Začetki podjetja IPIL, invalidsko podjetje Ilirska Bistrica d.o.o., segajo v december 1997, ko so Občina Ilirska Bistrica, KSP Il. Bistrica, TIB Transport Il. Bistrica, Plama-pur Podgrad, Izoterm-Plama Podgrad, Termoplasti-Plama Podgrad in Gozdno gospodarstvo Postojna zagotovili ustanovitveni kapital. Podjetje je pridobilo status invalidskega podjetja konec junija 1999. Že naslednje leto oz. natančneje 1.10.2000 je podjetje dokapitalizirala družba TIB Transport d.o.o.

IPIL d.o.o. je to jesen tržišču predstavilo nov izdelek, ki je v celoti produkt lastnega razvoja in proizvodnje. Predalnik za shranjevanje registerskih tablic je namenjen za varno

in pregledno shranjevanje večjega števila novih in vrnjenih registrskih tablic. Zanj se zanimajo podjetja, ki opravljajo tehnične preglede in registracijo vozil ter upravne enote. V predalnik s šestimi predali se lahko shrani več kot 500 registrskih tablic različnih dimenzij. Predalnik odlikujejo preglednost, lahkotno odpiranje in izbor števil, varnost, okretnost in velikost oz. majhnost, saj ne zavzame veliko prostora. Na željo strank montirajo kolesa ali fiksne nogice, pobarvajo ga v željeno barvo in vgradijo sistem za zaklepanje predalov. Poleg standardne velikosti (1050 x 620 x 480 mm) ga lahko izdelajo tudi v dimenzijah, ki omogočajo shranjevanje večjega števila registrskih tablic.

Invalidsko podjetje je bilo v občini Ilirska Bistrica ustanovljeno z namenom, da preuzposluje ali zaposluje invalide in težje zaposljive kategorije delavcev. Na ta način zagotavlja možnost aktivnega udejstvovanja te skupine delavcev. To dosegajo z opravljanjem raznih storitvenih in proizvodnih dejavnosti primernih za delavce z zmanjšano delovno zmogljivostjo v kombinaciji z zdravimi delavci. Zavedajo se, da je zelo pomembno, da bo podjetje dosegalo ekonomske cilje, pri tem pa bomo skrbeli tudi za interese in potrebe udeležencev našega podjetja, kakor tudi za ustvarjanje družbenih koristi in za varovanje okolja. Novi predalnik je rezultat njihovih prizadevanj za uveljavitev in uspeh. Končno besedo pa bodo imeli - tako kot vedno - kupci.

K.M.

## ZAPOSLOVANJE INVALIDOV V IPIL d.o.o.

V letu 2002 je bilo število zaposlenih invalidov in delavcev v družbi IPIL d.o.o. naslednje:

	ŠTEVILO ZAPOSLENIH DECEMBER 2001	PRIŠLI	ODŠLI	ŠTEVILO ZAPOSLENIH SEPTEMBER 2002
Iz TIB Transport	33	12	1	44
Iz Plame in ostalih družb	24	3	2	25
Skupaj IPIL d.o.o.	57	15	3	69
Od tega invalidov	28	4	0	32

delavcev iz minulega dela. nagrajevanja, jubilejnih nagrad in dopusta se s tem nič ne poslabšajo, temveč še izboljšajo, saj se namenja več poudarka skrbi za primerne delovne pogoje, počutje in ugodnosti pri rehabilitaciji v zdraviliščih.

Podjetje IPIL d.o.o. svoje poslovne cilje dosega v naslednjih organizacijskih enotah in področjih dela:

1. OE STORITVE ZA TIB
  - varovanje in nadzor objektov in parkirišča
  - storitve skladiščnikov, telefonistov in ostalih administrativnih del
  - storitve vzdrževanja objektov, strojev in opreme
2. OE OBRTNE IN TEHNIČNE STORITVE ZA DRUGE PARTNERJE
  - storitve razreza, pakiranja in manipulacije izdelkov iz poliuretanske pene
  - storitve pri izdelavi in prodaji vrečk iz polietilenske embalaže
  - dodelavni posli, skladiščenje in pakiranje gobic iz poliuretanske pene
  - čiščenje in kurjenje poslovnih in stanovanjskih prostorov
  - izvajanje manjših zidarskih, mizarskih in ostalih vzdrževalnih del na objektih in opremi
  - urejanje zelenih površin in košnja trave
3. OE IZDELAVA KOVINSKIH IZDELKOV
  - izdelava izpušnih sistemov,

rezervoarjev, branikov, iskrolovcev in druge opreme za tovorna vozila

- izdelava kovinskih predalnikov in kartotečnih omar
- izdelava kovinskih ograj, vrat in drugih kovinskih konstrukcij
- storitve razreza zvijanja in varjenja na sodobnih strojih

Zastavljene programske cilje podjetje dosega z zagotavljanjem kvalitetnega dela, s spoštovanjem rokov izdelave in s pomočjo konkurenčnih cen. Trg za te storitve so predvsem družbe lastnice invalidskega podjetja in uporabniki storitev na področju občine Ilirska Bistrica. Izdelke obrata kovinskih izdelkov nudimo domačemu slovenskemu trgu, kot tudi izvozu zlasti na trge bivše Jugoslavije in Italije.

Končni cilj naše podjetniške dejavnosti je zagotoviti življenjsko in razvojno sposobnost podjetja, ohraniti status invalidskega podjetja, zagotoviti optimalne delovne pogoje za invalide, zagotoviti razne storitve predvsem za večinskega lastnika in ustanovitelje, zadovoljiti potrebe prebivalcev Ilirske Bistrice in okolice v zvezi s kakovostjo bivanja ter ohranjati in razvijati še boljše odnose s občinskimi in državnimi organi, ki so vključeni v reševanje invalidske problematike in sodelujejo pridobitvi določenih poslov in denarnih sredstev.

Direktor IPIL d.o.o.  
Frank Jože

Jožef Šlenc  
z Bistrčani in Trnovci

### ZAHVALA

Volilkam in volilcem se zahvaljujemo za podporo na volitvah. V svetu KS Ilirska Bistrica vas bomo zastopali:

- Jožef Šlenc
- Stanislav Skok
- Andrej Jelen in
- Milan Vilotič



## Prijazni NAKUPI v ERI



VABLJENI

v Erino prodajalno

**AGRINA**

v Ilirski Bistrici, Gregorčičeva 19

Telefon: 05 714 17 31

Za televizorje GORENJE in EVELUX - možnost nakupa na 6 ali 12 obrokov (ROM + 0%)

**Barvni televizor  
Evelux  
70 cm  
69.999,00  
SIT**

**Barvni televizor  
Gorenje  
55 cm  
39.999,00  
SIT**

**Sod za  
vino 60 l  
inox  
11.999,00  
SIT**

**Novoletni okraski velika izbira ugodne cene!**

**Motorna žaga  
Huskvarna**

**340  
77.952,00 SIT**

**Izvijač 7- delni z  
lesenim ročajem**

**399,00 SIT**

**Pipa kroglična  
1/2"**

**499,00 SIT**

**WC deska,  
lesena, bela**

**3.599,00 SIT**

**WC kotliček**

**3.999,00 SIT**

Od ponedeljka do petka: 6.00 Dobro jutro - 6.10 Poročilo AMZS - 6.15 Temperature po Sloveniji - 6.30, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00 Novice - 6.45 pregled tiska - 7.00 Horoskop - 7.15 Kaj pa luna? (Zgodilo se je) - 8.00 Poročilo OKC - 8.30 Napovednik - 8.40 Napoved kulturnih in drugih prireditev - 9.30 Regijski dogodki - 12.00 Novice BBS - 12.15 J & M - 15.00 Informativna oddaja RGL - 15.50 Popevka tedna - 16.35 Danes poslušamo

Ponedeljek: ob 9.30 Regijski dogodki - o športu v ponedeljek - 11.15 Naš župan - 13.30 Glasbene želje (Ilirska Bistrica) - 18.05 Gool - nogomet na radiu 94

Torek: ob 9.30 Regijski dogodki - 12.30 Uradi za delo - 13.30 Glasbene želje (Cerknica, Loška dolina, Bloke) - 18.05 Glasbeni tutti frutti - 19.05 Horizont

Sreda: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.00 Nagrada nedeljskih čestitk - zrebanje - 10.10 Sredin SOS - 1.15 Nostalgija - 12.25 Ga ni čez dober nasvet - 13.30 Glasbene želje (Postojna, Pivka) - 14.40 Planinske novice - 18.05 Sredin rompom, otr. odd. - 19.05 S tangom v srcu

Četrtek: Ob 9.30 regijski dogodki - 11.15 Vaš komentar, prosim - 12.25 Naslednji prosim - 13.30 VIP - vaših izbranih pet - 14.00 Glasbene želje (za mlade) - 16.20 Izbor popevke tedna - 18.05 Glasba... z glasbenim gostom - 19.05 Virgo od acta, mlad. odd.

Petek: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.15 Med platnicami, naše knjižnice se oglašajo - 12.25 Mala radijska tržnica - 18.30 Škropot, oddaja KŠOPP - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Sobota: ob 7.00 Dobro jutro - 7.15 Kaj pa luna - 7.20 Poročilo AMZS - 7.30 Vreme in temperature po Sloveniji - 7.45 Zgodilo se je - 8.00 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 9.00, 11.00, 15.00, 18.00 Novice - 9.10 Horoskop - 9.30 Sobotni utrip - 11.20 notranjsko kraški mozaik - 12.00 BBC novice - 12.15 J & M - 13.45 Glasbene želje - 14.15 Tema dneva - 15.50 Popevki tedna - 19.05 V soboto ob 7. uri - 20.05 BBC-jev top pop - 21.00 Glasba po željah poslušalcev

Nedelja: ob 7.00 Dobro jutro - 7.10 Poročilo AMZS - 7.15 Oglaševanje iz planinskih koč - 7.30 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 8.35 Zgodilo se je - 8.45 Kaj pa luna - 9.30 Nedeljsko jutro - 10.15 J & M - 10.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji - 12.30 Nedeljske čestitke - 15.50 Popevki tedna - 16.00 Nedeljsko popoldne - 18.00 Novice - 18.05 Lestvica 4 mix



## POMEMBNE SPREMEMBE

### PO 1. JANUARJU 2003



Reforma slovenskega delovnega prava se je skozi večletna pogajanja med vlado in službami in sindikati napovedovala že kar nekaj let. V Uradnem listu RS, št. 42/2002, je bil objavljen nov zakon o delovnih razmerjih, ki bo začel veljati 1. januarja 2003. Zakon ureja samo individualna delovna razmerja, torej razmerja, ki nastanejo med delavcem in delodajalcem na podlagi pogodbe o zaposlitvi. V tem se nov zakon o delovnih razmerjih močno razlikuje od sedaj veljavnega.

Z željo, da bi se delodajalci, člani Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica, čimbolj pripravili na novo delovno zakonodajo, je Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica konec oktobra organizirala seminar »Pomembne spremembe v delovnih razmerjih po 1. januarju 2003, ki jih moram vedeti«. V sklopu jesenskih brezplačnih izobraževanj sta bila organizirana še Seminar o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS, št. 67/2002) ter spremembe Pravilnika o izvajanju ZDDV (Ur. list RS, št. 79/2002) in Seminar o načinu vodenja poslovnih knjig v letu 2003, s posebnim poudarkom na vsebini poslovnih knjig v letu 2003, s posebnih poudarkom na vsebini novega računovodskega standarda št. 39. Posebej seminar o vodenju poslovnih knjig v letu 2003 je bil zanimiv za širši krog slušateljev, saj se je predavateljica temeljito poglobila v vsebino SRS 39, ki se bo od 1. januarja 2003 uporabljal za vodenje poslovnih knjig za samostojnega podjetnika posameznika in bo nadomestil Pravilnik o vodenju poslovnih knjig in sestavi letnega poročila za samostojnega podjetnika posameznika. Hkrati pa je predstavila tudi delovno gradivo Ministrstva za finance, ki se nanaša na nov zakon o

dohodnini in nov zakon o davku od dohodkov pravnih oseb, prav tako s predlaganim začetkom uporabe prvega januarja leta 2003 (spremembe pri obdavčevanju dejavnosti samostojnih podjetnikov in pravnih oseb, predlog novih nižjih davčnih olajšav, obdavčevanje na podlagi normativnih odhodkov, nov način obdavčevanja dohodka iz premoženja (najemnine), dobička iz kapitala in drugih prejemkov ...).



Izobraževanja se je udeležilo stopetdeset slušateljev. Največ vprašanih pa je bilo s področja delovne zakonodaje, kar se je nekje tudi pričakovalo. Kajti nov Zakon o delovnih razmerjih daje večji pomen pogodbi o zaposlitvi kot ga je imela ta do sedaj. V poglavju, v katerem ureja pogodbo o zaposlitvi, določa v 29. členu obvezne sestavine pogodbe o zaposlitvi, natančno pa ureja tudi obveznosti obeh pogodbenih strank (člen 31 do 46).

In katere so obvezne sestavine pogodbe o zaposlitvi?

Pogodba o zaposlitvi mora obvezno vsebovati:

- podatke o pogodbenih strankah z navedbo njunega prebivališča oziroma sedeža;
- datum nastopa dela;
- naziv delovnega mesta oziroma podatke o vrsti dela, za katerega sklepa delavec pogodbo o zaposlitvi, s kratkim opisom dela, ki ga mora opravljati po

pogodbi o zaposlitvi;

· kraj opravljanja dela (če ni navedenega točnega kraja, se šteje, da delavec opravlja delo na sedežu delodajalca);

· čas trajanja delovnega razmerja in določilo o načinu izrabe letnega dopusta, če je sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas;

· določilo, ali gre za delovno razmerje s polnim ali krajšim delovnih časom;

· določilo o dnevnem in tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa;

· določilo o znesku osnovne plače delavca v tolarjih po pogodbi o zaposlitvi ter o morebitnih drugih plačilih;

· določilo o drugih sestavinah plače delavca, o plačilnem obdobju, plačilnem dnevu in načinu izplačevanja plače;

· določilo o letnem dopustu oziroma načinu določanja letnega dopusta;

· dolžino odpovednih rokov;

· navedbo kolektivnih pogodb, ki zavezujejo delodajalca oziroma splošnih aktov delodajalca, ki določajo pogoje dela delavca in

· druge pravice in obveznosti delavca, določene z zakonom.

Zaradi pomembnosti pogodbe o zaposlitvi pa se pri sklenitvi priporoča še nekatere fakultativne sestavine, kot je na primer: obveznosti delavca v delovnem razmerju. Slednje je potrebno pogodbeno določiti v pogodbi o zaposlitvi, ker enostransko odločanje ne bo več možno. Primer takšne obveznosti je npr.: racionalna poraba sredstev in materiala, dolžnost delavca, da obvesti delodajalca o vsakem izostanku z dela v roku štiriindvajsetih ur, prepoved sprejemanja daril, prepoved uživanja alkoholnih pijač itd.

Dobro je, da se v pogodbi o zaposlitvi opredeli tudi poskusno delo, konkurenčna klavzula, arbitražni dogovor, pogodbeni kazni v primeru neizpolnitve nedenarnih obveznosti (varovanje tajnih podatkov) in ugotovitev, da je delodajalec pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas ali določen čas seznanil delavca z delom, pogoji dela ter pravicami in obveznostmi delavca in delodajalca, ki so povezane z opravljanjem dela na delovnem mestu, za katerega se sklepa pogodba o zaposlitvi in kar delavec potrjuje s svojim podpisom.

Alenka Penko

## PHARE program

OBČINA KOMEN - PREDSTAVITEV  
ZAKLJUČKOV PROJEKTA  
PHARE-CBC



»REVITALIZACIJA

ŠTANJELSKEGA GRADU«

Občina Komen se je v lanskem letu uspešno prijavila na javni razpis za sofinanciranje projektov v okviru programa PHARE - PROGRAM ČEZMEJNEGA SODELOVANJA SLOVENIJA/ITALIJA 1999 - SKLAD ZA MALE PROJEKTE 1999 s projektom »Revitalizacija štanjelskega gradu - izdelava izvedbene dokumentacije za obnovo Gradu Štanjel in hiše ob Stolpu na vratih (Ferrarijev vrt)«. Cilj projekta je bila izdelava gradbene dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja in s tem zagotovitev formalnih pogojev za nadaljevanje obnove in oživitve grajskega kompleksa in objekta ob Ferrarijevem vrtu, ki sta oba v lasti Občine Komen. V ta namen smo oblikovali čezmejno skupino strokovnjakov, ki jo je vodila dr. Živa Deu s Fakultete za arhitekturo iz Ljubljane. Skupina je najprej analizirala obstoječe normativne in vrednostne dokumente, prostorske potrebe različnih ciljnih skupin in prostorske zmožnosti obeh objektov. Sledila je priprava projektne naloge, ki je projektantskim podjetjem služila kot strokovna podlaga za izdelavo gradbene in druge izvedbene dokumentacije.

Projekt je potekal 10 mesecev in sicer v času od januarja do oktobra letos, delež sofinanciranja s strani Evropske unije pa znaša nekaj manj kot 74% ali 50.000 EUR.

Čeprav so imeli strokovnjaki za to zelo zahtevno nalogo izredno malo časa, jim je uspelo opraviti veliko dela in doseči začrtane cilje. Zaključki projekta so bili predstavljeni 24. oktobra v štanjelskem Kvadratnem stolpu.

Župan Uroš Slamič je v uvodnem delu zaključne predstavitve pojasnil razloge, zaradi katerih se je Občina Komen odločila za izvedbo tega projekta in poudaril velik pomen revitalizacije štanjelskega gradu za celotno naselje Štanjel kot tudi za celotno kraško območje. Poudaril je pomembnost projektne dokumentacije za nadaljevanje obnove gradu, saj bo na tej podlagi občini možno pridobiti gradbeno dovoljenje in tudi uspešno kandidirati za različna državna in evropska investicijska sredstva. V nadaljevanju predstavitve je vodja skupine strokovnjakov, dr. Živa Deu opisal metodo dela pri pripravi dokumentacije za prenovo spomenika visoko zahtevne stopnje, ki je v slovenskem projektantskem okolju povsem nov. Izhodišče za projektno dokumentacijo je bila predhodna analiza z oblikovanimi vsebinskimi in tehničnimi sprejemljivostmi stavbne lupine ter s konservatorskimi smernicami. Med drugim je bil cilj projekta spoznati realne potrebe,

pričakovanja ter iskanje aktivnosti, ki dajejo najboljši razvojni odgovor za grad, naselje in širše območje. V prvi fazi so bili zbrani predlogi različnih institucij, društev in fundacij, ki so zainteresirani za proizvodno, družbeno, ekonomsko in kulturno oživitev naselja. Študija teh je nakazale tri možne razvojne smernice, razdeljene v tri makrosisteme:

- sistem restavracije z enoteko;
- kongresno-administrativni sistem;
- visokošolski sistem.

Zaradi pomanjkanja strateškega razvojnega programa za celotno območje ter določene vizije prostora, je bil v nadaljevanju raziskan vpliv na naselje za vsak posamezni sistem. Preverjene si bile tudi potrebe, ki so povezane z delovanjem posameznega sistema. Študija je nakazala končno odločitev, ki se nagiba v prid visokošolskega sistema, ker ta omogoča uporabo prostorov več institucijam ter zagotavlja kontinuirano aktivnost čez celo leto. Poleg tega ima pozitiven razvojni vpliv na lokalno skupnost, ki zadovolji potrebe po prenočiščih in druge potrebe, povezane z delovanjem tega sistema. Kongresno-administrativni sistem predpostavlja preveč pogojev in osnovnih potreb za delovanje ter je sam po sebi potrošna struktura za organizatorje. Pri sistemu restavracije z enoteko pa je eden glavnih problemov v tem, da omejuje razvoj samo v turizmu in je v zasebni lasti.

Poleg Štanjelskega gradu je bil v ta projekt vključen tudi manjši objekt - hiša ob Kobdiljskem stolpu (ali Stolpu na vratih). Zaradi kompleksnosti in zahtevnosti obnove gradu je bilo težišče projekta predvsem obnova gradu. Hiša ob Kobdiljskem stolpu, ki ji domačini pravijo tudi Natalijeva hiša, je edina stavba v sklopu Ferrarijeve vile, ki je še ostala v javni lasti. Prav zaradi tega in ker leži hiša neposredno nad Ferrarijevem vrtom bo obnova prispevala k večji izkoriščenosti kulturnega in turističnega potenciala Ferrarijevega vrta.

## JESEN

Jesen je med topoli,  
topla čokolada, ki se v ustih raztopi.  
Jeseni med listi ovija se škrlaten  
oklep,  
ki te v hipu prizemlji.  
V tem šumenju dreves  
obstane korak, utrip srca se sliši,  
v grlu izgubi se glas in pozabim  
na te hitre čase, ki vežejo me nase.  
Kje drugje opaziš čas jeseni,  
to plemenito barvito sliko,  
kje drugje zbereš misli samo zase,  
kje, kot v tem gozdu, ki kot kačipot  
živi in umira vsako leto malo  
drugače!

Marina Grilj

**Pri nakupu olja na našem  
servisu, menjava brezplačno**



**OMV ISTRABENZ**  
**MATKO VINCENC s.p.**



# URESNIČILE SO SE MOJE 40 – LETNE SANJE!

## MOTO GUZZI

Ljudje po svetu imamo najrazličnejša veselja in hobije. Navdušujemo se lahko nad zbiranjem znamk, starin, posterjev... Nekateri

motorjev in ta motor sem ljubil, ga čistil in vedno negoval.

Tako je prišel 1. maj leta 1962... Star sem bil 15 let, ko sem se



zbirke so številne, druge zelo redke, ene pa dragocene.

Zanimivost, ki sem jo jaz odkrila in vam jo bom v nadaljevanju predstavila, si prav gotovo zasluži ime dragocene in zelo redke zbirke.

Na Topolcu pri Ilirski Bistrici živi gospod Dušan Frank, ki je velik ljubitelj motorjev.

V svoji garaži se zadnji mesec kar ne more ločiti od 64 let starega motorja, Moto Guzzija. Z velikanom, ki je samo njegova last, so se uresničile njegove 40 – letne sanje.

**1. Gospod Dušan, najprej me zanima od kdaj in od kod tolikšno veselje do starih motorjev?**

Moj oče je leta 1960 kupil 49 ccm motor Tomos. Takrat je bilo zelo malo

udeležil tradicionalnih spretnostnih dirk v Ilirski Bistrici. Te dirke so se imenovali »čink – kan«. Na takratnem trgu Maršala Tita

So bile postavljene razno razne ovire in moja spretnost v vožnji me je pripeljala do 2. mesta. Zelo sem bil vesel in se še naprej udeleževal različnih dirk.

Že leta 1964 sem na istih dirkah osvojil 1. mesto in dobil denarno nagrado. Od takrat imam željo po motorjih.

**2. Zakaj prav motor Moto Guzzi?**

Ne morem pozabiti leta 1964, ko sem bil vajenec in smo tam imeli zavržen motor. To je bil 500 ccm Moto Guzzi. Ker je ta motor zamenjal novejši

trikikel motor, smo Moto Guzzija peljali na odpad. Še zdaj si ne morem odpustiti, kako sem lahko izpustil takšno priložnost in nisem ta motor na smetišču odkupil.

Takrat je Moto Guzzi postal moj sanjski motor. Moje dolgoletne sanje pa so se letos uresničile, ko sem kupil enak model motorja.

**3. Kako ste sploh postali lastnik tega velikana?**

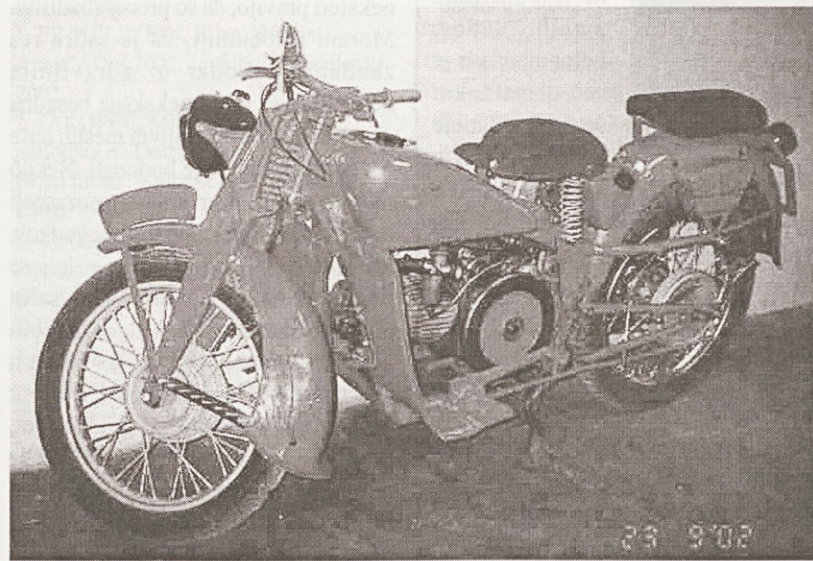
Takšni stari motorji so pri nas zelo redki in se jih ne dobi zlahka. Za Moto Guzzija sem slučajno izvedel in ga takoj odkupil.

**4. Povejte nam kaj več o vašem novem motorju. Kdaj je bil narejen, katere so njegove posebnosti, kolikšna je njegova vrednost...?**

Moto Guzzi ima 500 kubičnih centimetrov. Izdelan je leta 1938, težak pa kar 180 kg. Ima tri prestave in dodatno vzvratno prestavo. Zanimivo je tudi to, da ima vztrajnik in zunanje odpiranje ventilov. Cene takšnih motorjev so dokaj visoke, vendar je zame ta motor prav gotovo neprecenljive vrednosti, saj sem o njem sanjal 40 let.

**5. Pred meseci ste se udeležili 8. mednarodnega turističnega rallyja veteranov. Tekmovali ste s prav tako zanimivim motorjem. Povejte nam kaj več o tem motorju in rallyju nasploh.**

7. septembra sem se udeležil Rallyja Brkini 2002. To je bilo zame enkratno doživetje, saj spoznaš nove prijatelje in vidiš celo vrsto dragocenih, starih vozil. Rallyja sem se udeležil z



49ccm motorjem – NSU- Quickly, letnik 1954. S tem motorjem sem imel prej veliko dela in vanj sem vložil ogromno svojega truda, saj sem ga 2 leti sestavljal skupaj. Na koncu mi je uspelo, čeprav sem imel kar nekaj problemov z iskanjem rezervnih delov (kot npr. cilindri, bati...). Motor doseže hitrost do 50km/h. Ima dve prestavi in ta je bil predhodnik Tomosa.

**6. Kaj vas najbolj navdušuje oziroma navdihuje ob pogledu na vaše dragocene starine?**

Zame pomeni star motor veliko večje veselje kot nov motor. Pri srcu pa mi je še posebej prijetno, ko lahko tudi drugim pokažeš, kaj se da iz neke stare stvari narediti oziroma ustvariti, pa čeprav se zdi to na prvi pogled nemogoče.

**7. Vem, da imate poleg teh dveh motorjev, o katerih sva se do sedaj pogovarjala, še veliko zbirko drugih**

**zanimivih starin. Katerih?**

Imam še:  
- dve stari vespi (iz leta 1958 in 1964)  
- šivalni stroj (iz leta 1960)  
- pisalni stroj (star več kot pol stoletja)  
- sem pa tudi lastnik drugega najstarejšega fička v Il. Bistrici, iz leta 1963 (z vsemi dokumenti)

**8. Bi mogoče za konec radi še kaj poudarili oziroma zaključili najin pogovor s kakšno mislijo?**

Rad bi poudaril to, da je v Ilirsko Bistrici zelo veliko navdušencev za stare motorje in avtomobile. Dvakrat na leto, s polnim avtobusom, obiščemo sejme starih motorjev in avtomobilov v Imoli in Reggio nell' Emilia.

*Zahvaljujem se Vam za izčrpen pogovor!*

Doris Komen

### NAGRADNA IGRA ČASOPISA SNEŽNIK IN LOKALNE TELEVIZIJE TV GALEJA


V prejšnji številki časopisa nismo objavili nagrajenca septemberske nagradne igre. Zato spodrsrljaj popravljamo in ga objavljamo tokrat.

Na vprašanje kdaj bo prvo krog lokalnih volitev 2002 je prispelo kar nekaj pravih odgovorov. Med njimi smo izžrebali srečnega dobitnika nagrade naših sponzorjev: **Papirnica Linea art, Plama, Venex in Grafični atelje Alma Zejnulović s.p.**

Nagrado prejme:

**TANJA FRANK, KILOVČE 13, 6255 PREM**

*Čestitamo!*

  
Suma inženiring d.o.o.  
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,  
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU  
tel.: +386(0)5/71-10-244

---

OIC Trnovo  
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica  
tel/fax: 05/71-10-242

**Trgovina TARSEL d.o.o.**  
Rožmanova 29, Ilirska Bistrica  
tel./fax.: 05/71-41-588

- \* Barvice nelomljive 646,00 SIT
- \* Pižame ženske in moške 3.700,00 SIT
- \* Spodnje majice ženske in moške 700,00 SIT
- \* Spodnje hlače ženske in moške 360,00 SIT

**ČEBELARSTVO TARSEL**  
  
**Tudi dober med je lepo darilo!**

**PURPLATEX**  
d.o.o.

- \* REZANA POLIURETANSKA PENA
- \* SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV  
PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD  
Tel.: 05/783-62-10 centrala  
05/783-62-11 direktor  
Fax: 05/783-63-20  
GSM: 041/611-395  
e-mail: purplatex@siol.net



TRGOVINA  
**Ana**  
Sabina Murko s.p.  
Bazoviška 32, 6250 Il. Bistrica  
tel.: 05/71-00-610  
Trgovsko poslovni center MIKOZA

**Za svoje kupce smo v mesecu decembru pripravili prednovoletni**

**60% popust**  
na vse artikle  
(otroško, žensko in moško konfekcijo!)  
**Z veseljem vas pričakujemo!!!**

LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE  
**LDS** OBČINSKI ODBOR ILIRSKA BISTRICA  
ZAHVALJUJEMO SE VSEM VOLILKAM IN VOLILCEM

ČLANI OBČINSKEGA SVETA SO POSTALI:

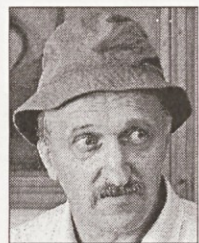
**IGOR BATISTA  
JULIJAN LAVRENCIČ  
VOJKO GULJA  
DANILO ŠTEMBERGAR**

ZAGOTAVLJAMO VAM, DA BOMO OPRAVIČILI VAŠE ZAUPANJE

VABIMO VAS, DA SE UDELEŽITE TUDI DRUGEGA KROGA VOLITEV IN PODPRETE GOSPODA DR. JANEZA DRNOVŠKA ZA PREDSEDNIKA DRŽAVE



## Dvojna dioptrija



Jesen je čas umirjanja narave in pobiranja njenih sadov. Letos nam jih je več obetala, kot smo jih pozneje pobrali, ker jih je medtem veliko zgnilo. Bojim se, da se bo kaj podobnega zgodilo tudi na političnem področju, kjer je bila zelo obilna letina, da bodo izrečene predvolilne obljube prej razpadle, preden bodo uresničene! Volilno kampanjo (ko boste to brali, bo že za nami) imamo v glavnem zato, da imajo politiki priložnost ponavljanja, (obljub namreč) s čimer jim ohranjajo videz trajne svežine z neomejenim rokom uporabnosti... To se je lepo slišalo in videlo na naših predvolilnih javnih tribunah ter tudi letakih, kjer so kandidati za župana in predstavniki list kar tekmovali, kdo se jih bo več spomnil. Grozili so nam z lepšimi časi, ki jih bomo dočakali le, če bomo volili zanje. Hvala! Vprašujem se, zakaj smo nekaj prepotrebni asfaltnih prevlek v naši občini dobili šele zadnje mesece pred volitvami in ne mnogo prej, če so se res tako trudili za nas? Dajte no, tako

## BREZZOBE BODICE

nekateri pravijo, da so precej zbadljivi. Moram pripomniti, da je satira res zbadanje, vendar z zdravilnim namenom, se pravi nekakšna besedna akupunktura na občutljivih mestih naše zavesti za ohranjanje budnosti. Nekdo mora to početi, sicer bomo vsi pozaspali in se prepustili slepemu toku dogodkov. Ne sme nam postati vseeno, kaj se dogaja z nami, ker se s tem sami obsodimo na neuspeh. Nekje mora biti konec tega prostega padanja, v katerem smo se znašli. Ko namreč človek enkrat začuti tla pod nogami, bo že našel pot, čeprav iz brezna, ker bo vedel, da je nekam je namenjen. O tem bi morali razmišljati tudi naši novi oblastniki, ki bodo kmalu prevzeli občinsko krmilo v svoje roke. Seveda je vmes še drugi vroči krog teka za župansko mesto, ki bo prinesel končnega zmagovalca in hkrati nosilca odgovornosti za skupno prihodnost občine.

Na enem izmed internetnih forumov sem naletel na zelo zanimivo in uporabno pobudo, ki bi jo bilo vredno posnemati, namreč, naj bi vsaj za župane (in možne bodoče kandidate zanje), uvedli nekakšno javno

Tako številne liste, kot so se letos pojavile na volitvah za občinske svete, so najbrž v veliki meri odraz razočaranja volivcev nad neučinkovitostjo strankarskega dela. Tu pa ne gre pozabiti, da je glavni krivec prav sedanji volilni sistem, ki dopušča vstop na politično sceno skoraj vsakomur, ki si to zaželi, s čimer se zelo drobi moč odločanja. To sicer je demokratičen način izbiranja, ni pa rečeno, da vodi tudi k učinkovitemu vodenju občin, posebno če so njihovi sveti sestavljeni v glavnem iz predstavnikov raznih lokalnih interesnih skupin, ki nimajo širših programskih ciljev, ampak vidijo v njem samo bližnjico do boljšega zadovoljevanja svojih potreb. Občina je veliko več, kot samo skupni finančni servis, ker ima tudi druge institucije, ki živijo iz zavesti skupne pripadnosti. Te pripadnosti pa je v naši občini vse manj, zato smo priče splošnemu hiranju, začeni pri kulturnem življenju, kjer se najbolj pozna njena odsotnost. Tudi na drugih področjih javnega življenja ni dosti bolje. Povsod so vidni znaki iste bolezni, ki nas razjeda: to je nezaupanje in zapiranje za k r a j e v n e plotove izza katerih drug d r u g e g a prestrašeni opazujemo! Kako to ozdraviti? Eden od prvih ukrepov za z m a n j š a n j e nezaupanja je prav gotovo bolj pregledna in tudi pravičnejša r a z d e l i t e v proračunskih sredstev med p o r a b n i k e. Dosti lažje je nekemu zaselku potrpeti z r a z p o k a n o cesto, če njenih prebivalcev ne



pa spet nismo državljani navni, da bi verjeli v naključja, ki se dogajajo samo v tistih letih, ko so na vrsti volitve! To sicer ni prepovedano, je pa vprašanje, če je moralno opravičljivo, da skušajo nekateri svoje obljube izpolniti tik pred iztekom mandata hkrati za nazaj in za vnaprej v enem samem paketu ter na ta način poceni priti skozi pri volivcih. Mimogrede naj povem, da se je že kar lep čas od tega nepričakovano pojavila tudi tabla z napisom naše vasi na Klebčarjevem mostu, katero so pred leti zaradi del na cesti odstranili in jo iz malomarnosti pozabili vrniti na svoje mesto. Ob tej novici se je nekdo pošalil na moj račun, češ, da ne bom imel zdaj nad čim več zabavljati. Bom pa šel k sosedom pogledat, če jim kaj manjka. Smrjani so se že nekaj pritoževali nad slabo cesto. Pa še kaj bi se našlo.

Ko sem že pri tem, naj še povem, da me je pred dnevi neka sorodnica presenetila z novico, da rada prebira moje članke v Dvojni dioptriji, čeprav

internetno kartoteko, v katero bi lahko spravljali vse, kar so mediji o njih slabega ali dobrega zapisali med njihovim mandatom. Takšen način javnega nadzora bi prav gotovo prinesel več zdrave tekmovalnosti in olajšal volivcem izbiro pravih ljudi. Prepričan sem, da bi med naslednjo volilno kampanjo kandidati bolj previdno ravnali z obljubami, kot so delali letos, ko so neodgovorno razmetavali z njimi, ker bi jim lahko postregli s konkretnimi dokazi o vrednosti njihovih preteklih zaslug...

muči dvom, da so jih pozabili, ali celo prezrli. Tu ne zadostuje tisti znani: "ni denarja", ampak potrebujejo določnejše pojasnilo zakaj in do kdaj bodo morali čakati! Potem bi bilo gotovo precej manj hude krvi na račun občinske oblasti, kot jo je bilo do sedaj...

Tokrat sem se malo "zapolitiziral". Mi ne bodo vsaj nekateri očitali, da pišem o neobstoječih temah...

Boh do prihodnjic!

Joško Stegu

## STANOVANJE d.o.o.

Bazoviška 12, p.p. 30, 6250 Ilirska Bistrica  
Tel.: 05 / 71 45 086, Fax: 05 / 71 01 507  
GSM: 031 / 649 287

## TEDEN KARITAS 2002

Cerkveno leto se zaključuje malo pred koledarskim. Slovenska karitas nam kot že nekaj let predlaga zadnji teden v cerkvenem letu kot poseben. To je TEDEN KARITAS. Ponuža nam razmislek o našem odnosu do sočloveka in vprašanje kaj smo naredili ali kaj še bomo, da bo naš svet boljši, lepši, srečnejši...

Letošnje geslo tedna Karitas je iz Matejevega evangelija: »VSE, KAR HOČETE, DA BI LJUDJE STORILI VAM, TUDI VI STORITE NJIM.«

Sodelavci Karitas v naši dekaniji se trudimo, da bi storili nekaj dobrega in

Sodelujemo v molitveni in pevski skupini, skupaj prihajamo k sveti maši ob prvih petkih in smo obiskovalci tistih oskrbovancev, ki nimajo svojeje ali so ti zelo oddaljeni.

Karitas pomaga ljudem tudi materialno. Enkrat tedensko imamo dvournno dežurstvo v prostorih Karitas, kjer je skupina prostovoljcev na razpolago za enostavno svetovanje in materialno pomoč. Nekateri sodelavci peljejo pomoč na domove. Letos pomagamo s paketom hrane redno enkrat mesečno ali občasno 64 družinam in 16 posameznikom. Te

## Karitas

opozarjamo na to, da smo vsi poklicani, da delamo dobro, kajti ni med nami nikogar, ki bi želel slabo sebi ali drugemu.

Kar nekaj je dejavnosti s katerimi se lahko predstavimo v letošnjem tednu Karitas. Sodelavci Karitas v naši dekaniji smo prisotni že v petih župnijah. Dekanijska karitas Ilirska Bistrica povezuje Župnijski karitas Ilirska Bistrica in Knežak ter Medžupnijsko karitas Hrušica Podgrad Pregarje. Redno se srečujemo na mesečnih srečanjih kjer se oblikujemo za delo v Karitas in si razdelimo konkretne naloge. Vse delo uskladimo s Škofijsko karitas Koper in Slovensko karitas.

Preko celega leta se trudimo in pomagamo različnim skupinam ljudi.

Otroci so deležni naše skrbi v počitnicah in ob začetku šolskega leta. Počitnic SMEH v Portorožu se je udeležilo 5 otrok, 1 družina z dvema otrokoma je letovala v Portorožu s skupino družin iz Škofijske karitas Koper. Ob začetku šolskega leta je prejelo zvezke

119 otrok. 15 otrokom smo podarili bon v vrednosti 5.000,00 sit. Hrano iz skladišča Karitas podarimo ob taborih vsem skupinam skavtov. POSVOJITEV NA DALJAVO je akcija, ko posameznik daruje 5.000,00 sit mesečno za konkretnega otroka za dobo enega leta. V to akcijo imamo vključenih 14 otrok in upamo, da so anonimni darovalci tudi iz naše dekanije.

Skrb za starejše, bolne, invalide je naše najbolj razpoznavno delo in vanj smo vključeni vsi prostovoljci Karitas. Pomagajo nam tudi skavti, mladi, pevci in gospodinje. Starejše, bolne in invalide obiščemo z voščilom in skromnim darilom ob veliki noči in božiču. Srečanje s sveto mašo in pogostitvijo smo pripravili v Hrušici, Knežaku in Ilirski Bistrici. Mlajše invalide povabimo ob zaključku pastoralnega leta na srečanje s sveto mašo na Brce.

V Domu starejših občanov smo sodelavci Karitas stalni obiskovalci.

družine in begunci dobijo na Karitas tudi rabljena oblačila. Pri plačilu položnic smo pomagali 9 družinam. Za 4 družine smo posredovali prošnje za pomoč na Škofijsko karitas Koper.

V oktobru smo zbrali in posredovali večjo količino toplih oblačil v Kazaxtan.

Za te materialne dobrine Karitas potrebuje denarna sredstva. V zadnjih letih se prijavljamo na razpise vseh ministerstev, Fundacije humanitarnih in invalidskih organizacij in lokalnih skupnosti. Sredstva teh razpisov so namenjena tudi Karitas. Večino pa zberemo s prostovoljnimi prispevki in v raznih akcijah.

Ob koncu lanskega leta smo zbirali kovance tujih valut, ki so uvedli evro. Nadaljevali smo z akcijo na bankah z nabiralniki za DROBIŽ ZA STISKO. Tega nabiralnika nam žal niso dovolili postaviti na naši največji banki.

NAMENSKA POMOČ je akcija Škofijske karitas Koper s katero vas nagovarja za darovanje tudi zgibanka v časopisu. Posameznik se odloči, da bo daroval za Karitas 500,00 sit mesečno. Dar lahko nakaže vsak mesec, lahko štirikrat, dvakrat ali enkrat letno. Karitas vam ponudi možnost, izbere komu boste pomagali z vašim darom: socialno ogroženim, družinam, starejšim, bolnim, otrokom in šolarjem, materam in otrokom v stiski, beguncem, tujcem, potrebnim v tujini ali pa prepustite odločitev Karitas, da uporabi dar za najbolj potrebne. Zgibanka vam ponuja možnost osebne odločitve.

BOGLONAJ, če ste se odločili za pomoč.

V tednu Karitas vas vabimo, da spoznate naše delo in nas osebno obiščete v četrtek 28. novembra 2002 med 9 in 11 uro in med 15 in 18 uro v pisarni Karitas Jurčičeva 29a na DAN ODPRTIH VRAT.

V petek 29. novembra 2002 ob 17 uri v Osnovno šolo Podgrad na okroglo mizo na temo RAZLIČNE OBLIKE NASILJA IN POMOČ.

Božidara Česnik



## SEM PEVEC IN PETI MI VSE JE NA SVETI

Slovesno praznovanje visokega jubileja je CMePZ Zvon kronal z izvedbo samostojnega celovečernega koncerta v cerkvi sv. Jurija v Ilirski Bistrici, v nedeljo 17. novembra, kjer so ob orgelski spremljavi dolgoletne spremljevalke zbora, organistke Anice Grum, izvedli izbrana dela tujih in domačih skladateljev sakralne in umetne glasbe: Mozarta, Händla, Tomca, Sattnerja, Trošta, Hribarja, Simonitija in drugih. Izjemen koncert je obiskalo veliko število ljubiteljev zborovske glasbe.

Cerkveni mešani pevski zbor Zvon (CMePZ Zvon) v letošnjem letu praznuje 20. obletnico delovanja. Zbor je svojo pot začel v jeseni 1982, ko se je na prvih pevskih vajah ob mladi, energični zborovodji in organistkinji Nives Pirih zbralo 23 mladih in malo mlajših pevcev. Skupina ljubiteljev slovenske sakralne in ljudske pesmi, je mesec dni po ustanovitvi prvič zapela v prepričanju, da obstane. Dolga leta

repertoarja posvetnih zborov je sestavljen iz cerkvenih pesmi

Pevski zbor danes šteje 39 članov, ki na dediščini preteklosti skrbijo za gojenje slovenske in tuje sakralne glasbe ter za ohranitev slovenske ljudske pesmi. Od samega začetka pri zboru vztraja 9 pevcev. Po 18. letih je vodenje in umetniško oblikovanje zbora prevzela mlada, izjemno zavzeta in predana zborovodja in organistinja Damjana Skok. Korepetitor za moške glasove pa je že od samega začetka g. Bogdan Berce. Da je delo s cerkvenim pevskim zborom zahtevna in naporna naloga za vse, ki se s tem ukvarjajo, verjetno ni potrebno posebej poudarjati. Redne pevske vaje potekajo ob sobotah, pred vsakim večjim praznikom, nastopom ali koncertom, pa se zborovodja tudi dvakrat ali trikrat tedensko s pevci trudi, da bi vsaka nota izzvenela kar najbolj točno in občuteno.

Stalnica delovanja zbora je redno

sakralne glasbe je največkrat oplemeniteno tudi z orgelsko spremljavo, zbor pa se rad prepusti tudi prepevanju a cappella. V vseh letih delovanja so jih pri tem spremljale mojstrske roke organistk Anice Grum, Dragice Samsa ter seveda obeh zborovodkinj in korepetitorja.

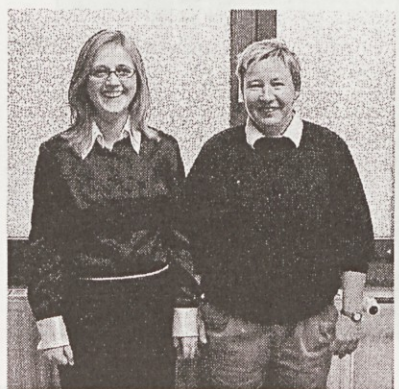
Ker je vodilo zbora CMePZ Zvon tudi združevanje ljubiteljskih interesov na vsesplošnem področju glasbene kulture, so pevci sledili tudi drugi razsežnosti pevskega programa, to je sodelovanju pri ostalih, dodatnih, poživljajočih prilikah, v koncertnih dvoranah, z nastopi v domačem kraju in malo dlje. Zbor se je udeležil številnih drugih koncertov, domačih pevskih revij, revije Primorska poje in ostalih javnih nastopov, sodeloval v dejavnostih v humanitarne in dobrodelne namene in tudi pri snemanjih za radio in televizijo. V letu 2000 je CMePZ Zvon postal tudi pevsko društvo in je član Zveze Kulturnih društev Ilirska Bistrica.

Med posebna doživetja, ki pomenijo trajen pečat v zgodovini zbora, sodijo tudi sodelovanje v združenem pevskem zboru, ki je v Postojni prepeval ob obisku papeža Janeza Pavla II v letu 1996, pa ponos ob večernem petju Prešernove Zdravljice na Hribu svobode, v čast razglasitve neodvisnosti naše domovine v letu 1991, kot tudi slovesno prepevanje ob novi maši domačina g. Marjana Križaj v letu 1996, z neposrednim televizijskim prenosom slovesnosti na RTV Slovenija.

Posebna pozornost je bila v vseh letih posvečena tudi vzgoji podmladka. Najmlajši pevci se prvih korakov med notnim črtovjem najprej učijo v otroškem pevskem zboru Zvonček, kjer sta za strokovnost in veselje do petja ves čas skrbeli obe že omenjeni zborovodji. Ko Zvončki odrastejo, se pridružijo članom odraslega pevskega zbora Zvon. Ob posebnih priložnostih, pa oba zbora zapojeta tudi skupaj.

Pesem in petje pomenita tudi most z bliževanja, skupno premagovanje težav, prepotrebno sprostitev in topel občutek pripadnosti. Med člani zbora vlada pristrčno prijateljsko vzdušje, brez katerega gotovo ne bi zmogli vseh teh dolgih 20 let. Prijateljstvo je nemalokrat vodilo tudi v ljubezen in tako je bilo med pevci, člani zbora sklenjenih kar 7 zakonskih zvez. Tudi starostni razpon članov zbora je bil izredno širok, v družbi so prepevali pevci stari od 14 do 80 let, kar je popestrilo nešteto trenutkov, namenjenih družabnosti. Pevci se vsako leto skupno poveselejo ob Ceciljevanju, ko praznujejo god sv. Cecilije, ki je zavetnica cerkvenega petja, ob Miklavževanju, pri vsakoletnem druženju po polnočni božični maši in pri slovesnem skupnem velikonočnem zajtrku, na zaključnem pikniku, letnem izletu z gostovanjem v drugih slovenskih župnijah, člani zbora pa v krogu sopevcev radi praznujejo tudi svoje osebne praznike, kot so rojstni dnevi, godovi, poroke in rojstva otrok.

sodelovanje pri nedeljskem in prazničnem bogoslužju v domači cerkvi sv. Petra v Trnovcu, kot tudi v cerkvi sv. Jurija v Bistrici. Če bi to sodelovanje poimenovali nastop, bi lahko rekli, da ima pevski zbor Zvon preko 70 »nastopov« letno. Največji prazniki,



Zborovodkinji Damjana Skok in Nives Pirih

kot so Božič, Velika Noč, Vsi sveti, god sv. Petra in ostali, ko se zbor predstavi s posebej izbranim pevskim programom, za pevce predstavljajo poseben način praznovanja, predvsem deloven, saj to pomeni udeležbo pri vsaj dveh, praviloma pa treh bogoslužjih. Tako je repertoar pesmi izjemno obsežen in zajema v prvi vrsti dela slovenskih skladateljev. V svojem dolgoletnem obdobju delovanja pa so pevci prepevali tudi glasbene mojstrovine Gallusa, Bacha, Mozarta, Beethovna, Verdija, Francka, Gounoda, Haydna, Wagnerja in drugih. Izvajanje



Zbor Zvon

zorenja, ko se je v pevskih vrstah zvrstilo preko 80 pevcev, so zaznamovala tako prihajanja kot odhajanja, rast in tudi padci, a pomembno je bilo nadaljevati, vztrajati. Ljubezen do petja in velik občutek odgovornosti do poustvarjanja je pogojila oblikovanje enovitega pevskega telesa, ki mu iskanje novih glasbenih izzivov ni nikoli zamajalo temeljev. Bile so pesmi in te je bilo treba najlepše zapeti, kjerkoli in kadarkoli.

V pogovoru z obema dosedanjima zborovodkinjama, smo izvedeli veliko o zboru, predvsem pa, da je pri tem delu potrebno veliko ustrajnosti, trdega dela, potrpljenja in požrtvovalnosti. Nives Pirih je povedala, da v 18-letni karieri vsekakor pridejo trenutki ko je hotela prenehati, še posebej takrat ko so bili pevci neredni, ampak kljub temu ni odnehala in tudi sedaj ne bi, če ne bi bilo zdravje poseglo vmes. O zboru pravi, da je rojen pod srečno zvezdo in tudi če ne bi imel zborovodje, bi se vodil sam. Damjana Skok je kljub svoji mladosti že izkušena zborovodkinja, saj vodi tudi otroški pevski zbor, zadnji dve leti pa tudi zbor Zvon, ki mu napoveduje svetlo bodočnost in še najmanj toliko let uspešnega dela kot do sedaj.

Na vprašanje ali bi rajši vodile cerkveni ali posvetni pevski zbor sta obe mnenja, da je ta ločnica le navidezna, saj je zborovsko petje nastalo iz cerkvenega in večji del

## Novosti iz naše knjižnice

### KNJIŽNE NOVOSTI

#### SPLOŠNO

1. FINKELSTEIN, Ellen. Biblija AutoCAD-a 2002. Ljubljana: Pasadena, 2002.
2. JAKOPEC, Miloš. Bibliografija periodike na Dolenjskem : 1848-1993 Novo mesto: Knjižnica Mirana Jarca, 2002.
3. LYOTARD, Jean-François. Postmoderno stanje : poročilo o vednosti, (Zbirka Analecta). 1. natis. Ljubljana: Društvo za teoretsko psihoanalizo, 2002.
4. AMBROŽIČ, Melita (ur.). Strokovno posvetovanje, Radenci, 10. do 12. oktober 2001. Digitalna knjižnica : [zbornik referatov]. Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, 2001.
5. AMBROŽIČ, Melita (ur.). Knjižnice in javnost : [zbornik referatov]. Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

#### FILOZOFIJA

6. BESSER-SIEGMUND, Cora. Moč pozitivnih misli, (Ogledalo). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.
7. CARTER, Philip, RUSSELL, Ken. Training za uravnoteženje možganov : vaje, iganke in igre za ostritev obeh strani možganov. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2002.
8. JUNG, Carl Gustav, FRANZ, Marie-Louise von, HENDERSON, Joseph L., JACOBI, Jolande, JAFFÉ, Aniela. Človek in njegovi simboli. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.
9. JERŠEK, Marjetka. Slovar vilinskih simbolov : kandelar. Ljubljana: Quatro, 2002.
10. PIEPER, Josef. Vera, upanje, ljubezen : filozofske razprave, (Zbirka Sidro, 23). Ljubljana: Družina, 2002
11. RAKOVEC, Radovan, ŠUŠTERŠIČ, Andrej. Geometrija tarot : skrivnost univerzalnega znanja in večne mladosti. Žabnica: Studio Odprti krog, 1998.
12. RAKOVEC, Radovan. Od prebujanja veselja do prebujanja človeka. 2. izd. Žabnica: samozal., 2001.
13. RIJAVEC, Majda, MILJKOVIČ, Dubravka. Srce & ljubezen : psihologija ljubezni, (Ogledalo). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.
14. ŠKOF, Lenart. Sočutje med religijo in filozofijo : pot k Schopenhauerjevi etiki sočutja, (Acta theologica Sloveniae, zv. 2). Ljubljana: Družina, 2002.

#### VERSTVO. BOGOSLOVJE

15. ANDRESEN, Gisela, ANDRESEN, Dieter. Knjiga knjig : Sveto pismo : zgodovina in sedanost. Ljubljana: Družina,

#### DRUŽBENE VEDE

16. BAN, Tatjana. Otrok ustvarja. 1. ponatis. Domžale: Studio Hieroglif,
17. ŠTEFAN, Anja (ur.). Čudežni mlinček : ljudske pripovedi s celega sveta, (Zbirka Deteljica). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002.
18. DEPOLLI, Katja. Psihologija : uvod v raziskovanje : učno sredstvo za maturo. 1. natis. Ljubljana: Tehniška založba

Slovenije, 2002.

19. Evropska unija na kratko. Ljubljana: Informacijski center Delegacije Evropske komisije v Sloveniji, 2001
20. ČEBULAR, Alenka (ur.), HEREK, Lidija (ur.), TSIGARIDAS, Elektra (ur.), TANCIG, Suna (ur.). Evropopotnica. 3. ponatis. Ljubljana: Urad Vlade RS za informiranje, 2001.
21. Lesene cokle : folklorne pripovedi iz Mežiške, Mislinjske in Šaleške doline, (Zbirka Glasovi, knj. 26). Ljubljana: Kmečki glas, 2002.
22. Moja prva knjižnica. Tržič: Učila International, 2002. 12 kartonk
23. Poklici, Za ljubi kruhek, (Zbirka Ali veš?). V Ljubljani: Karantanija
24. Pravilniki, sklepi in odločbe zakona o delovnih razmerjih. Kamnik: Koma,
25. Regionalni razvojni program za južno Primorsko : strateški del: (skrajšana verzija) = Regional development programme of south Primorska region : strategic part : (abridged version). Koper: Regionalni razvojni center: Centro regionale di sviluppo, 2002.
26. ŠINKOVEC, Janez, TRATAR, Boštjan. Zakon o davčnem postopku : s komentarjem. Lesce: Oziris, 2002.
27. ŠPES, Damijan. Optimiranje davčnih obveznosti. 1. izd. Skoke: Bilans Trade, 2002.
28. Upravna akademija = Administrative Academy. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve,
29. Vizita : Trnovci : [letnik] 1984 : parkirni prostor pri Pizzeriji Park, 2002. Ilirska Bistrica, 2002

#### NARAVOSLOVJE

30. BAJD, Barbara. Moje prve dvoživke. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 2002.
31. BAJD, Barbara. Moje prve spomladanske cvetlice. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 2002.
32. GOMBOLI, Mario. Spoznajmo dinosavre. Tržič: Učila International, 2002.
33. KOROŠEC, Branko. Naš prostor v času in projekciji : oris razvoja zemljemerstva, kartografije in prostorskega urejanja na osrednjem Slovenskem. Ljubljana: Geodetski zavod SR Slovenije, 1978.
34. ZWITTER, Tomaž. Pot skozi veselje. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 2002

#### UPORABNE VEDE

35. BOŽNAR, Malči. Zaklad iz čebeljega panja. Ljubljana: Kmečki glas
36. GOZNIK-ZORKO, Darinka, TOMAŽIČ, Dušan. Eksotične jedi. Slovenj Gradec: Kmetijska založba
37. GRANT, Amanda. Naravna hrana za dojenčke in malčke : popolna zdrava prehrana za otroke od rojstva do treh let. 1. natis. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2002.
38. GRELL-HANSOHN, Petra. Domača pasja kuharica. Ljubljana: Kres, 2002.

## ZAHVALA

*DRUGA LISTA se zahvaljuje vsem volilkam in volilcem, ki ste oddali glas za nas. Prav tako se zahvaljujemo vsem prebivalcem te občine, ki ste z volitvami dokazali, da imajo laži in prevare majhne noge in ste nosilce laži in prevar izločili iz odločanja v občini Ilirska Bistrica.*

Iskrena hvala !

DRUGA LISTA



Koseze so razpotegnjeno naselje v Ilirskobistriški kotlini in ležijo en kilometer južno od mesta. Tu se od glavne ceste proti Reki odcepita cesti proti Veliki in Mali Bukovici. Pod naseljem je sotočje potoka Molje in reke Reke. Ob Molji je zaselek Rudnik. Travniki so zaradi močvirnatoga sveta manj kakovostni. Naselje Koseze se omenja že v 13. stoletju – leta 1292, ko naj bi te kraje naselili kosezi »kmetski vitezi« premškega gospostva.



Pogled na vas

Koseze so vas, ampak so z leti izgubile tisto »vaško«, saj so postale pravo predmestje mesta. Priključene so na mestni vodovod, imajo kabelsko televizijo in veliko število malih obrtnikov in samostojnih podjetnikov. Ponašajo se z veliko obnovljenimi hišami in relativno mladim prebivalstvom. Kosežčanov je nekaj manj kot 400. Najstarejši vaščan je star 93 let.

V Obrtni coni Koseze je le nekaj obrtnikov. Zemljišče okrog nje je v lasti agrarne skupnosti Koseze, ki pa ni naklonjena k širitvi cone.

V začetku vasi je v 80-tih letih nastalo novo območje z novogradnjami. Trgovina je bila nekoč »Pri Bravinčevih« danes pa je v vasi PE trgovine Balasty d.o.o..

Včasih je bilo na območju vasi zelo močno razvito kmetijstvo in živinoreja. Ko so začeli vaščani delati drugod sta ti dejavnosti počasi usahnili. Tako se danes le še nekaj družin ukvarja s kmetijstvom. Posledica tega je veliko zaraščanje krajine okrog vasi.

Vas ima tri krake oziroma območja vasi. Prvi ob glavni cesti, drugi ob cesti za Veliko Bukovico in tretji na koncu vasi, ki mu domačini pravijo »cesarska cesta«.

Vaščani so včasih gojili veliko običajov, ki so bili namenjeni madsebojnemu druženju, so pa do dandanes ohranili običaj šemanja in pobiranja dobrot po vas, ki jih kasneje skupaj pojedjo. Tudi shod, ki ga praznujejo 22. julija – sv. Magdalena, je ostal še vedno dan za druženje s sorodniki in sovaščani.

Včasih so praznovali še krajevni praznik – 18. maja, obvezno so se moški spomnili deklet in žena na Dan žena 8. marca.

Najbolj zanimiv običaj, ki so ga poznali v Kosezah pa je bila prav

gotovo TRENTA. Na predvečer sobote, v petek so se vsi predšolski otroci in osnovnošolci, tja do 15 leta, zbrali in šli v hišo mladoporočencev oziroma enega izmed njiju, ki je bil doma iz vasi in jim zapeli ter zaželeli veliko sreče v bodočem skupnem življenju.

V Kosezah imajo tudi bend in kar nekaj mladih harmonikarjev. Bend sestavljajo štirje člani -Tadej, Simon, Erik in Sandi. Instrumentalno so oboroženi z bobni, dvema kitarami in basom. Najbolj domač jim je grange. Imajo nekaj svojih lastnih pesmi, ki so večino instrumentalne. Na vajah se dobijo od 2 do 3 - krat na teden.

Znano je, da so že v 19. stol. v ožji in širši okolici vasi Koseze pridobivali glino in izdelovali opeko v ročnih modelih predvsem za lastne potrebe, in odkopavali manjše količine premoga lignita za kurjavo.

Leta 1930-1935 so neredili geološke raziskave in ugotovili, da se v notranjosti nahajajo zaloge lignita, do deset milijonov ton. V najmlajšem delu terciara, to je v pliocenski dobi, so reke okrog Bistrice začele zastajati. Nastalo je jezero in v njem so se kopičili peščeno glinasti sedimenti, v vodo pa je padalo tudi drevje, iz katerega je nastal lignit.

Z izkopavanjem lignita so začeli leta 1938 na Zarečici, v Kosezah pa leta 1947. Uporabljali so vitla na ročni ter pozneje parni in električni pogon, pa tudi tračnice z rudarskimi vagončki. Lignit je bil v notranjosti med plastmi gline, debeline do dveh metrov. Najgloblji navpišni jašek na mestu današnjega ledinskega imena Brežine je bil globok 75 metrov.

Poleg rudnika na Brežinah so odkopavali premog na kraju, ki mu danes pravijo »Pri Gojzdanovih«, pri »Kolnu« in delu vasi »Rudnik«.

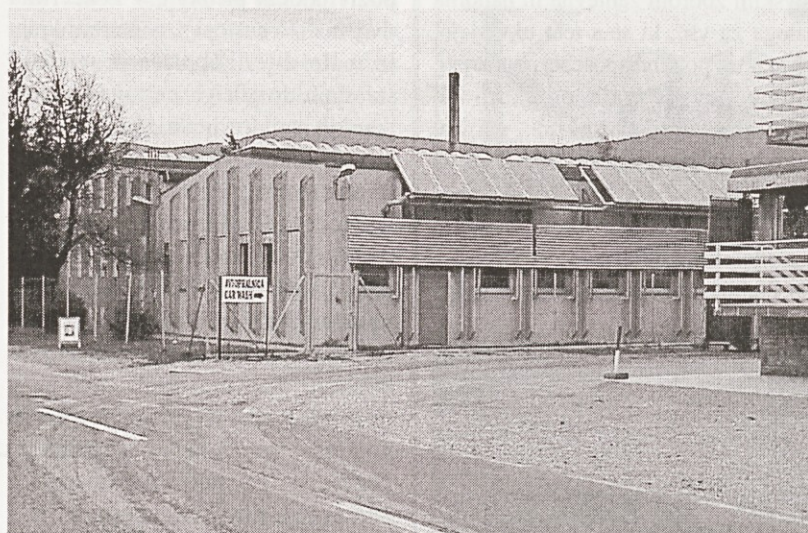
»Rudnik« je bil odprt med leti 1947 in 1950.

V tem času so izkopali:

LETO	PROIZVODNJA V TONAH	ŠT. ZAPOSLENIH
1947	17.820	127
1948	25.940	141
1949	32.560	152
1950	28.460	143



V stavbi uprave rudnika so naredili stanovanja.



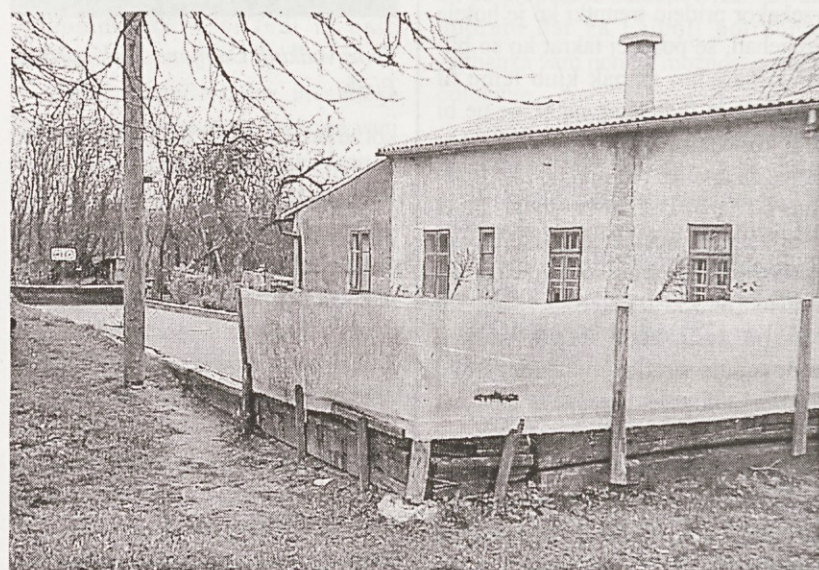
Na začetku vasi, če se pripelješ z bistriške smeri, stoji ETA iz Cerknega. Leta 1982, je v novi tovarni dobilo delo približno 100 žensk. Izdelovali so termostate za bojlerje in druge aparate. Čez deset let je tovarna prišla v privatne roke in število zaposlenih se je zmanjšalo.

Gostilna »Gršček« stoji na križišču pri odcepu za Veliko Bukovico in Soze. Je ena najstarejših gostiln v teh krajih, nihče pa prav zagotovo ne ve od kdaj pravzaprav tu stoji. Pri Grščetu je hišno

Zadnja leta, še posebej pa z uveljavitvijo novega zakona o varnosti v cestnem prometu pa je promet upadel in so bili prisiljeni letos poleti gostilno zapret.



ime, drugače se družina, ki ima gostilno piše Dovgan. Daleč naokrog je najbolj poznana gospa Zofija, ki je bila gostilničarka dolgih 55 let. Rada se spominja tistih časov ko so, na semanji dan, prišli peš v mesto prebivalci z Mun, Studene gore in Staroda in se obvezno okrepcali pri njih - kuhali so se velikanski lonci juhe. Najbolj pa so bili znani po domačem golažu. Pri njih je bilo vedno veselo, saj je bila cesta proti Reki furmanska cesta in tudi vsi okoliški kmetje so vozili pridelke na reško tržnico. Spominja se kako so vaščani in drugi gostje radi kartali in balinali. Gospa Zofija je letos tudi dobila priznanje Ribiške družine Bistrica za dolgoletno prodajo ribiških dovolilnic.



Balinišče v vasi

**PROJEKTA**  
PROJEKTIRANJE, GRADNENIŠTVO

Marjetka Mladinov s.p.  
Koseze 29, 6250 Ilirska Bistrica

tel/fax: 05 / 710 11 62  
tel.: 05 / 710 11 63  
GSM: 041 / 789 077

PROJEKTA je zasebno – družinsko podjetje družine Mladinov, ustanovljeno junija 1995 leta, kar pomeni, da so praznovali 7. obletnico delovanja. Ukvarja s z arhitekturnim in gradbenim projektiranjem in z njim povezanim tehničnim svetovanjem. S trenutnimi razmerami, gospodarskim in finančnim položajem občine je povezan tudi obseg in vrsta njihovega dela. Tako se ukvarjajo predvsem z manjšimi posegi v prostor kot so: prizidki, garaže, dozidave, nadvišanja hiš, adaptacije, rekonstrukcije in novogradnje. Nudijo celostno pomoč pri pridobivanju gradbene dokumentacije.



V zvoniku cerkve sv. Marije Magdalene, je zvon z letnico 1557, ki so ga med II. svetovno vojno zasegli Italijani in ga 1964 vrnil. V cerki je poslikava sv. Magdalene, avtorja Toneta Kralja.





Do sredine 50-ih let je bila v vasi osnovna šola do četrtega razreda. Danes številka Koseze 49.



Malo naprej stoji avtopralnica, kjer sta brata dvojčka Jožko in Ivan Koren odprla zasebno avtopralnico avtomobilov, avtobusov in kamionov. Že nekaj let uspešno poslujeta.

#### PRAŠIČERIJA PRI JAGODNIKOVIH

Kmetija družine Jagodnik ali po domače »Pri Lačmanovih« v Kosezah pri Ilirski Bistrici je prva kmetija na Primorskem, ki je svojo dopolnilno dejavnost te vrste, tudi uradno registrirala - tako imajo na kmetiji pravo mesnico v kateri lahko vedno kupite sveže svinjsko meso in suhomesnate izdelke.

Na kmetiji delajo vsi: gospodar Pavel Jagodnik, njegova žena Marija ter hči Irena. S prašiči se kmetija ukvarja



dopolnilna dejavnost na kmetiji, ki zajema vzrejo, predelavo in prodajo svinjskega mesa. Trenutno imajo v



že dobrih 150 let in v vseh teh letih so se dobro izučili o vzreji prašičev in predelavi svinjskega mesa. Gospodar je na dobri poti, da to dejavnost prepustim že četrtemu rodu Jagodnikovih.

Prašičjereja je organizirana kot

svinjakih cca. 150 prašičev. Nosilka dejavnosti je Irena Jagodnik, ki je po poklicu mesarka.

Prašiči so iz lastne vzreje in so hranjeni z domačo pridelano krmo. V ta namen sami pridelujemo krompir, bučnice, deteljo, zelenjavo in različne vrste žit.

Gostilna »Majda« posluje od leta 1987 in ravno letos poleti so praznovali 15. obletnico delovanja. V njej je zaposlena lastnica majda Prosen, pomaga pa jim sim Dejan. Pro hiši se reče tudi »Pri lonci«, kakor je bil nadimek pokojnega gospodarja. V gostilni vam prijazno postrežejo z raznimi napitki, poleti pa je prav lepo posedeti na terasi, kjer se odpira pogled na glavno cesto. Zdraven stoji tudi balinišče, ki je postal zbirališče mladih koseščanov. Tu zabalinajo, klepetajo, se okrepčajo, vedno kaj novega povedo in se veselijo snidenja. Prav prijetno je poslušati tudi starejše - pravimo jim legende Kosez, kateri se še posebno radi spominjajo svojih mladih let. Te zgodbe postanejo zanimive ob prasketanju ognja v kaminu, zdaj ko se dolgi popoldnevi zgubljajo v mrak.



Pred kratkim so v gostilni proslavili praznik sv. Martina s pečenimi kostanji in mladim vinom, kmalu pa bodo tukaj

spet drugi prazniki ob katerih bo prav gotovo veselo in se bo tudi kaj zaplesalo.

#### MOJA VAS

Star sem bil pet let, ko sem se skupaj s starši preselil v Koseze. Prej sem živel v mesar. V Kosezah živijo tudi moji stari starci, stric z družino in teta. Meni je to zelo všeč. Najbolje je spomladi, ko smo veliko zelenj. Uri neboj delamo na vtovih, njeval. Vse mi je ko je čes kromje, ker trava tako zelo lepo diši. Za meso hiso se rasprostije mlako, kraj se vedno kaj daga. Rad se odpravim na sprehod, ker vsiam zanimive živale. Rod živim v svoji vasi.

Robi Hreščak

IRBIS d.o.o., družinsko podjetje s štirimi zaposlenimi, je proizvajalec profesionalnih čistilnih sredstev za posebne namene za najbolj zahtevno okolje in uporabnika. Čistila IRBIS so razvita v lastnih laboratorijih pod posebnimi pogoji, zato dosegajo najvišje kakovostne standarde čiščenja tako v profesionalni kot domači uporabi. Poleg uporabljenih visokokakovostnih sestavin so vse vsebine IRBIS čistil prijazne okolju ter uporabniku, saj so biorazgradljiva, brez fosfatov, delujejo v nevtralnem ali rahlo kislem območju in so dermatološko ter mikrobiološko testirana pri Zavodu za varovanje zdravja RS! IRBS čistila so najvišjega kakovostnega razreda, zato v primerjavi z običajnimi čistili hitreje in bolje dosežemo najboljše čistilne rezultate, pri tem pa ne obremenjujemo okolja ali očiščenih elementov. Primerna so za najzahtevnejše uporabnike kot so: vrtni, šole, gostilne,



hoteli, mesnice, delikatese, ribarnice, mlekarne, pekarnice, industrija, itd..

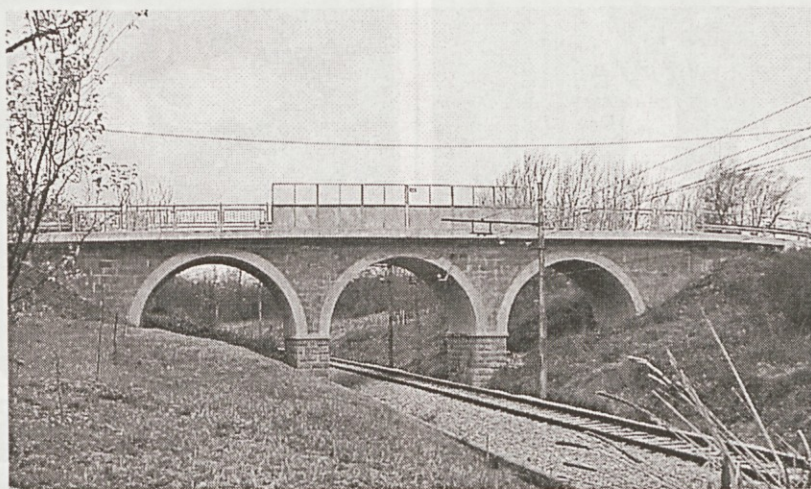
Podjetje IRBIS d.o.o. z lastno, dobro založeno trgovino spoštovanim kupcem, v povezavi s svetovno znanimi koncerni, zagotavlja celotno oskrbo z vsemi elementi čiščenja (čistilna sredstva, krpe, brisače, sanitarni program, ipd.). Nudi tudi svetovanje o sodobnih tehnologijah, zakonih,



standardih ter o uporabah enostavnih čistilnih sredstev in čistilnih tehnik za hitro doseganje odličnih čistilnih rezultatov.

Pred leti so zgradili skladišče za nevarne snovi, eno redkih na Primorskem. V prihodnosti se pripravljajo za pridobitev certifikata ISO.

Za pomoč se zahvaljujem:  
Venčki Bergoč,  
Barbari Kogovšek,  
Robiju Hreščaku,  
Zofiji Dovgan,  
Marijanu Macarolu,  
Marjetki Mladinov in  
Mirjani Seizovič.



Na novo obnovljeni železniški most



## OBISKALI SO NAS GOJENCI VDC-JA

V domu starejših občanov v Ilirski Bistrici ima svoj sedež tudi Vzgojno delovni center (krajše VDC). Gojenci tega centra izdelujejo okraske, zlagajo kemične svinčnike, se učijo igrice, prepevajo in še marsikaj. Skratka, ni jim dolgčas. Učenci OŠ Jelšane smo jih še vsako leto doslej obiskali in jim popestrili dan. Toda letos je bil drugače, oni so obiskali nas.

V petek, 18. oktobra, smo na šoli imeli športni dan. Ko smo končali s športnimi aktivnostmi, smo pripravili naš večnamenski prostor, saj smo pričakovali prijeten obisk. Skupina gojencev nam je zaigrala igrice Volk v VDC-ju.

Igrice je napisala njihova mentorica Nataša Renko, zaigrali pa so nam jo gojenci sami. Naredili so zelo lepo in domiselno sceno. Lično izdelani panoji so bili opremljeni s čudovitimi slikami. Rdeča kapica je bila prikupna Tinka, volka pa je zaigrala Sonja. Igrica nam pripoveduje o tem, da ima Tinka rojstni dan in se s košarico odpravi proti VDC-ju, kjer jo čakajo njeni prijatelji. Na poti jo sreča volk, ki jo vpraša, kam gre in kaj ima v košarici. To pa ni bil hudoben in nesramen volk, temveč volk, ki nebi Tinki nikoli storil nič hudega. To so tinkini sodelavci takoj spoznali, zato so ga sprejeli medse. Igrica je bila zelo smešna in zabavna, igrice pa, z eno besedo, odlični.

Po končani igrici so naši otroci iz pevskega zbora z vodjo Nives Pirih gojencem za zahvalo zapeli nekaj pesmi. Druženje se je nadaljevalo tako, da smo vsi skupaj prepevali in dopoldan je hitro minil.

In nekaj smo se hitro naučili. Čeprav so nekateri drugačni od nas, so nam pravzaprav enaki. Mislim, da smo dokazali, da se tega res zavedamo. Veselimo se ponovnega srečanja!

Tina Turkovič, 8.r OŠ Jelšane

## VRTČEVA BABICA NA OBISKU

Vrtec pri OŠ Jelšane je letos dobil svojo babico, to je Kajina babica ga. Kalčič Marija iz Sušaka.

Kako je postala vrtčeva babica? Enostavno. Na planinskem pohodu na Sv. Katarino smo ji ponudili to vlogo in sprejela jo je skoraj brez razmišljanja.

Kdo je naša babica?

Spoznali smo jo prejšnji ponedeljek, ko je prišla na prvi obisk. Je mladostna, živahna, vesela. Je dobra - prinesla nam je cel zabojček breskvic, pomislite breskvice v novembru! Bile so odlične, saj jih je spekla in z ljubeznijo oblikovala naša babica. Je zanimiva - pripovedovala nam je o

praznovanje. Mi pa smo ji podarili album z našimi risbicami.

Veselimo se ponovnega snidenja.

Otroci jelšanskega vrtca,  
vzgojiteljica Irena in pomočnica  
Marica



svojem otroštvu. Obiskovala je italjanski vrtec. Njeno otroštvo je bilo krajše od našega, saj je morala kmalu doma pomagati pri različnih opravilih. Mi smo ji peli, igrali, plesali in ona se nam je pridružila. Dve uri druženja in spoznavanja sta hitro minili. Obljubila nam je, da nas bo kmalu spet obiskala in nam pomagala pripraviti novoletno



Odločilni koš Uroša Gregorčiča

## DELOVNO NA OŠ TONETA TOMŠIČA

Ker je v časopisu malo napisanega o naši šoli, sem se odločila, da napišem nekaj besed. Želim sporočiti, da tudi mi ustvarjamo, tekmujemo, sodelujemo v različnih akcijah, obstajamo.

Oktober, mesec varčevanja, je za nami. Koliko kdo varčuje, ne vem. Toda na naši šoli smo se odločili, da bomo tudi letos zbirali star papir. Z zaslužkom si bodo učenci petega razreda pomagali pri plačilu zimske šole v naravi, kar nekaj dreves v gozdu pa bo lahko še naprej raslo - dve muhi na en mah. Ker smo tudi Eko šola, je bila

RAZRED	KG	KG NA UČENCA
1.D	298.5	23
1.	227.5	45.5
2.	439.5	55
3.	345.5	38
4.	170	42.5
5.	1681.5	120
6.	925	66
7.	437	62
8.	932	58
<b>Skupaj</b>	<b>5457</b>	<b>61</b>

motivacija še večja. Akcija je uspela nad vsemi pričakovanji. Sodelovali so učenci, učitelji in ostali delavci šole, starši ter drugi krajani. Veliko papirja je prišlo iz tovarn in podjetij v naših KS in občini. Vsi smo bili zelo aktivni.

Kot se spodobi, so največ kilogramov zbrali učenci petega razreda - kar 1681.5. To je 120 kg na učenca. Čeprav nas je samo 90, smo ga zbrali 5457 kg - 61 kg na učenca.

Nekateri posamezniki so se zelo izkazali. Med seboj so kar tekmovali, kdo bo prinesel največ papirja.

razred	učenec	kg
1d	Uroš Tomšič	89
1.	Jaka Fidel	46.5
2.	Erik Keš	115
3.	Tea Novak	190.5
4.	AnžeŠtajnrajh	58
5.	Martin Volk	197
6.	Mateja Barbiš	108
7.	Eneja Porta	280
8.	Tanja Zadel	370

Še enkrat naj se zahvalim vsem, ki so nam pomagali pri tej akciji in s tem pomagali petošolcem in ohraniti 66-ih dreves (to so izračunali učenci pri informacijski delavnici na šoli).

Vsako leto pa v oktobru nabiramo divji kostanj, ki ga lovci LD Trnovo odkupijo in z njim hranijo gozdne živali pozimi. Čeprav je bila letošnja letina bolj slaba, smo ga vseeno nabrali 560 kg. Zaslužen denar gre učencem

BRONASTA	SREBRNA	ZLATA
Tine Slavec 3.r.	Martina Urbančič 1.d	Dominik Ludvik 3.r.
Jure Ludvik 5.r.	Sandi Simsič 1.d	Klemen Urbančič 6.r.
Tjaša Žužek 6.r.	Tea Novak 3.r.	
Urška Slavec 6.r.		
Maja Novak 8.r.		

tretjega in četrtega razreda za letno šolo v naravi. Pa naj še kdo reče, da nismo varčni.

Naši učenci pa niso uspešni samo pri takih akcijah, ampak tudi na različnih tekmovanjih (v znanju in športu). Na jesenskem občinskem krosu so prejeli kar deset medalj, kar je za tako majhno šolo velik uspeh.

Čeprav so naši prostorski in materialni pogoji za treniranje različnih

športov slabi, se skorajda nobeno tekmovanje v občini ne izvede, ne da bi na njem sodelovali tudi mi - bolj ali manj uspešno. Pohvala gre učencem, ki se trudijo in želijo sodelovati in dosegati dobre rezultate, kot njihovim mentorjem, ki jih pri delu vzpodbujajo in trenirajo. Večkrat imajo težavo že s tem, da sploh sestavijo ekipo (premajhno število učencev), pa so odbojkarice že tekmovalce na državnem nivoju.

Vsako leto so uspešni tudi na tekmovanjih v prometu. Tudi letos je bilo tako. Rezultati so bili že objavljeni v vašem časopisu, zato jih ne bom ponavljala.

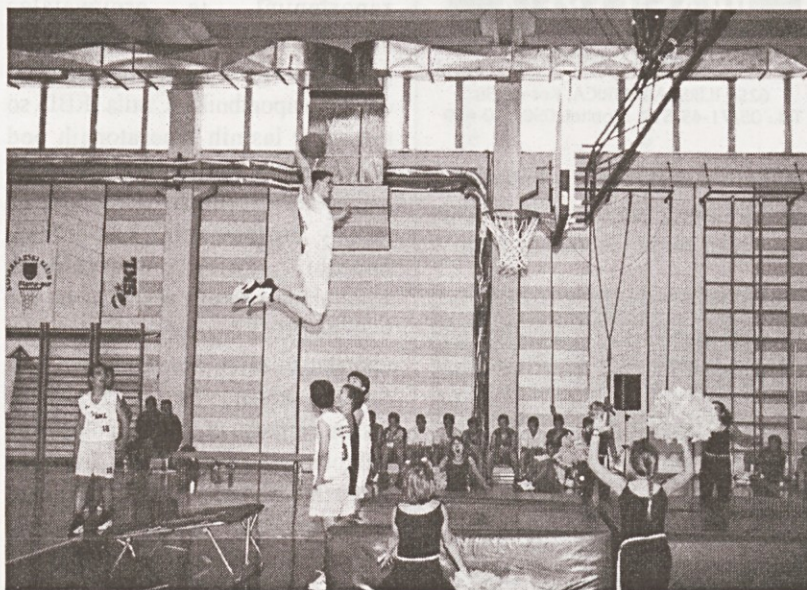
Zapisala sem samo nekaj podatkov in rezultatov. Drugi bodo prišli na vrsto, ko se bodo začela tekmovanja v znanju.

Tudi tu po uspehih ne zaostajamo za ostalimi šolami.

Dobili smo novo občinsko vodstvo. Upam, da bodo imeli posluš za šole in izobraževanje otrok ter dali več denarja v ta namen - žal, brez njega tudi tu ne gre. Zdravi in izobraženi ljudje pa so ogledalo države. Upam, da tudi naše občine.

Anica Prosen  
OŠ Toneta Tomšiča Knežak

## ŠKL, ŠKL, ŠKL



Skupina VEVERICE



Plesna skupina

69:68 ZA KOGA? ZA NAS!  
9.10.02 V telovadnici OŠ Antona  
Žnidaršiča

Deklice OŠ Antona Žnidaršiča proti OŠ Pivka. Tekma je bila zanimiva in pohvale vredna. Odločilni koš Uroša Gregorčiča, ki je skupino popeljal v prvo zmago v letošnji sezoni košarke. Gledalce so do dobra razveselili učenci Akrobatsko navijaške skupine VEVERICE.

Z dobro voljo in ob prijetni glasbi, so zaplesale članice plesne skupine. Veseli smo bili vseh gledalcev in

čestitk sošolcev ter učiteljev. Na naslednji tekmi, 6.11.02, se bomo potrudili in vas še bolj razveselili.

En ŠKL-jevski pozdrav vsem mladim po srcu.

Peter Jerše, Primož Stegu,  
Saša Galekovič

## Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvida je 250,00SIT.

Naslov uredništva:  
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,  
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124  
e-mail: sneznik@siol.com ali  
ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović  
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.  
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica  
Glavni in odgovorni urednik:  
Borislav Zejnulović

Urednica: mag. Milena Urh  
Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimiljan Modic, Ksenija Montani, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger, Heda Vidmar, Bojan Oblak in Aleš Zidar.  
Tehnični urednik: Raymond Fabjanič  
Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik  
Oblikovanje - Romeo Volk  
Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnulović s.p.  
Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne  
honoriramo.  
Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.  
Medij Snežnik je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.





Z jesenjo, potem ko nastopijo hladni meseci, se v naše kraje sleherno leto prikrade gripa (influenca), to je bolezen, ki

jo povzročajo virusi.

Gripa je akutna virusna bolezen dihal, ki jo spremlja vročina, glavobol in bolečine v mišicah. Za razliko od drugih prehladnih boleznih gripa lahko traja do 7 dni. Pogosto se pojavijo resni zapleti s pljučnico. Starejši ljudje in kronični bolniki so v večji nevarnosti zaradi zapletov.

Zaradi tega v epidemijah gripe število sprejemov v bolnišnice močno naraste. V največji nevarnosti zaradi gripe in njenih zapletov so ljudje, starejši od 65 let. Gripo prepoznamo po njenih značilnostih, čeprav se jo težko loči od drugih prehladnih boleznih, ki jih povzročajo ostali virusi. Gripa je pomembna zaradi hitrosti širjenja, velike zbolelosti in resnih zapletov, katerih povzročitelji so virusi ali bakterije. Povzročitelj se prenaša s kužnimi kapljicami po zraku zlasti v zaprtih prostorih. Gledanje na gripo kot na nepomembno bolezen je povsem zgrešeno. Zaradi svoje množičnosti in pogosto težkega poteka zlasti pri starejših ljudeh, srčnih, pljučnih in drugih kroničnih bolnikih, predstavlja gripa velik zdravstveni in gospodarski problem.

Ker v številnih primerih ta bolezen poteka blago in zanjo zbolijo malo ljudi, nas to odvrta od misli, da se je pred gripo nujno zaščititi s cepljenjem. Večkrat smo tudi prepričani, da bomo morebitni bolni kos že z nekaj skodelicami vročega čaja ter tabletami proti vročini, bolečinam in kašlju. Vsem zapletom gripe se izognemo ali zaplete omilimo, če se pravočasno cepimo z ustreznim cepivom.

#### POTEK GRIPE

Virus gripe se prenaša s kužnimi kapljicami, ki jih širijo bolniki s kašljem in kihanjem in pa z neposrednim stikom z bolnikom. Znaki bolezni: nenaden začetek z mrzlico, mraženjem, visoko vročino do 40 °C, ki prek dneva malo niha in traja 3-5 dni. V glavnem suh kašelj, kihanje, prehlad, hud glavobol, bolečine in trganje v mišicah in sklepkih, predvsem v nogah, soljenje, pekoč občutek v očeh, vnetne spremembe v zgornjih dihalnih poteh, boleče grlo, bolečine v prsnem košu, splošna šibkost, zbitost, želja po

## GRIPA IN PREHLAD

ležanju.

Potek: četrti ali peti dan vročina pade, počutje je veliko boljše in bolnik dobi občutek ozdravljenja, vendar se pokašljevanje in občutek izčrpanosti vlečeta še več dni ali nekaj tednov.

Gripa ima hujši potek pri bolnikih z različnimi kroničnimi boleznimi, zlasti srčnimi, pljučnimi, ledvičnimi in presnovnimi. Pri teh bolnikih je temperatura dolgotrajnejša, kašelj je vse hujši, so bolj prizadeti, pogosteje se pojavijo zapleti. Tudi okrevanje traja pri teh bolnikih dlje časa. Najpogostejši zapleti gripe so: virusna pljučnica, bakterijska pljučnica, vnetje obušesne žleze slinavke, hude bolečine v mišicah, vnetje srčne mišice in vnetje osrčnika, zapleti v osrednjem živčevju, ter dodatne bakterijske okužbe.

#### PREPREČEVANJE

Okužbam z virusi prehlada se ne moremo izogniti. Lahko pa z zdravim načinom življenja okrepimo obrambno sposobnost organizma, tako da čim redkeje zboleavamo.

Zdrav način življenja je zelo pomemben. Hrana naj bo bogata z vitamini in minerali, zato naj jedilnik vsebuje čimveč zelenjave in sadja. Gibajmo se na svežem zraku, ukvarjajmo se s športom, izogibajmo se stresu. V času gripe in prehladov se izogibajmo množic ljudi (npr. gledališča ali druge množične prireditve), še bolj skrbimo za higieno, predvsem rok. Pred gripo se lahko zaščitimo tudi z vsakoletnim cepljenjem, ki bolezen prepreči ali vsaj ublaži njen potek in možnost zapletov.

#### CEPLJENJE

Kot za številne druge bolezni tudi za gripo velja, da je cepljenje najbolj zanesljiv način preprečevanja. Ker cepivo postane polno učinkovito proti koncu drugega tedna po cepljenju in se prvi primeri gripe pojavljajo jeseni, je najbolj primeren čas za cepljenje oktober in november. Manj smiselno je cepljenje proti koncu zime, saj je pričakovano število gripoznih vnetij spomladi razmeroma majhno.

Cepljenje proti tej bolezni ima torej velike zdravstvene ter družbeno-gospodarske koristi.

Cepivo proti gripo vsebuje viruse influence A in B tistih podtipov, ki so povzročali okužbe v pretekli sezoni in za katere se predvideva, da bodo krožili v naslednji sezoni. Učinek

cepiva je slabši pri mlajših otrocih, pri starejših od 65 let in pri nekaterih kroničnih bolnikih, torej prav pri tistih, ki gripo prebolevajo težje in z več zapleti. Vendar pa tudi pri teh bolnikih cepivo sproži vsaj delno zaščito, ne prepreči sicer bolezni v celoti, prepreči pa težji potek in zaplete. Zaščita je kratkotrajna, le nekaj mesecev, zato je potrebno cepljenje pred vsako sezono ponoviti.

Stranski učinki po cepljenju so redki. Manj kot tretjina cepljenih ima rdečino in oteklino na mestu vnosa cepiva. Redko se lahko nekaj ur po cepljenju pojavijo vročina, utrujenost in bolečine v mišicah, težave minejo v enem do dveh dneh. Ker se cepivo pridrujuje na piščančjih zarodkih, se odsvetuje uporaba cepiva proti gripo tistim ljudem, ki jim uživanje jajc povzroči hudo preobčutljivostno reakcijo. Cepljeni pa ne smejo biti tudi tisti, ki so preobčutljivi na piščančje beljakovine ali na katere druge sestavine cepiva. Cepljenje se odloži pa pri tistih, ki prebolevajo akutno bolezen z vročino.

Cepljenje se priporoča vsem, saj se s tem zmanjša možnost, da bodo zboleli. Posebno pa se priporoča tistim, pri katerih je večje tveganje, da bodo prebolevali težjo obliko bolezni in imeli zaplete. Med odraslimi se cepljenje priporoča kroničnim bolnikom, vsem starejšim od 65 let, varovancem domov za ostarele, zdravstvenemu osebju in ljudem v poklicih, kjer je več stikov z ljudmi in večja možnost za okužbo.

#### ZDRAVLJENJE

Kaj storiti, če vas gripa in prehlad kljub preventivnim ukrepom vseeno doletita? Pri gripo in prehladu moramo čimveč počivati, piti veliko tople tekočine, za krepitev obrambne sposobnosti organizma zaužiti čimveč vitamina C (kivi, limone, pomaranče...) ter za lajšanje bolečin in zniževanje zvišane telesne temperature vzeti ustrezno zdravilo. Gripa v večini primerov izzveni sama po sebi v enem tednu in ne pušča posledic. Daljše trajanje in slabša napoved poteka bolezni je v primeru zapletov. Če traja vročina pri odraslih ali otrocih več kot tri dni in jo spremljajo še drugi bolezenski znaki, se morate posvetovati z zdravnikom.

Bojana Urh,  
v.m.s., univ.dipl.org.

## KORONARNO DRUŠTVO VABI

Koronarno društvo Postojna, je bilo ustanovljeno leta 1999. Danes šteje okrog 160 članov. Društvo deluje v Postojni, Pivki in Ilirski Bistrici.

Namen društva je preprečevati nastanek in napredovanje srčnih boleznih z navajanjem na zdravo prehrano, redno telesno dejavnost, ki

- ateroskleroza
- hipertenzija
- sladkorna bolezen
- hiper/dislipidemije
- kajenje
- prekomerna telesna teža
- premajhna telesna aktivnost
- stres



jo društvo tudi organizira, z opustitvijo kajenja, z izobraževanjem, s pohodi in veselim druženjem.

Strokovni vodja društva je g. Ivan Ržek, dr. med.

V Ilirski Bistrici poteka telovadba po naslednjem razporedu: torek od 19,00 do 20,00 ure; četrtek od 18,00 do 19,00 ure v OŠ "Dragotin Kette" v Ilirski Bistrici ter ponedeljek in sredo od 19,00 do 20 ure v Otroškem vrtcu Trnovo.

V Koronarni klub se lahko včlanijo:

1. Bolniki
  - z ishemično boleznijo srca
  - po srčnih operacijah
  - v stabilnem obdobju srčnega popuščanja

2. Zdravi, z dejavniki tveganja

## “POSVOJITE KADILCA - ZDRAVJE JE MOJE ŽIVLJENJE”

Pod tem geslom je potekala akcija ob 21. novembru - mednarodnem dnevu brez tobaka.

Pobudnik akcije je bil Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. Namen akcije je bil opozoriti na probleme, ki so povezani s kajenjem.

Akciji se je pridružil tudi Referat za zdravstveno vzgojo pri Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica. Skupaj z učenci 5. b razreda OŠ "Antona Žnidaršiča" iz Ilirske Bistrice smo se ob sistematskem pregledu pogovarjali o škodljivosti kajenja. Nato so učenci izdelali plakat na katerem so prikazani učinki kajenja ter načrt klinike za zdravljenje odvisnosti od tobaka, napisali program, kako bi pomagali sošolcu, ki se želi odvaditi kajenja, izdelali čestitke ob obletnici prenehanja kajenja, vizitke s podporo k prenehanju kajenja ter priponke za nekadilce.

Zanimive izdelke, predvsem pa ideje učencev, si lahko ogledate na oglasni deski v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica.

Učence, ki so sodelovali v akciji je Inštitut za varovanje zdravja RS tudi nagradil s skromnim darilcem - komplet

suhih barvic in balonček.

Učencem se tudi sama iskreno zahvaljujem!

Andreja Rebec,  
referent za ZV v ZD Il. Bistrica

## DVANAJST NOVOROJENČKOV

V mesecu oktobru je v postojnski porodnišnici prijokalo na svet 90 novorojenčkov; od tega kar dvanajst bodočih "bistrčanov", osem deklic ter štirje fantje.

V Knežak sta prišli Živa ter Veronika, v Šembije Nika, v Jelšane Špela, Dolnji Zemon Tjaša, v Zabiče Elena, v Tominje Klavdija, na Pregarje Domen ter v Ilirsko Bistrico Luka, Sabina, Jakob ter Jan.

Vsem očkom in mamicam iskrene čestitke.

Bojana Urh

**FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA**  
Kozmanova ul. 1  
6250 Ilirska Bistrica  
TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56  
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

- \* ORTOPEDSKA OBUTEV
- \* MERILNIKI
- \* KRVNEGA PRITISKA
- \* INKONTINENČNI PROGRAM
- \* NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
- \* VSI OSTALI ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

**Lekarna Ilirska Bistrica**  
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:		
<b>Delavnik</b>	<b>Sobota</b>	<b>Nedelja in prazniki</b>
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	Zaprto
Dežurstva		
<b>Delavnik</b>	<b>Sobota</b>	<b>Nedelja in prazniki</b>
od 19:00 do 21:00	od 19:00 do 21:00	od 9:00 do 12:00 in od 18:00 do 19:00



## ODRASLI SKAVTI NA SNEŽNIKU

Tokrat v Snežniku prvič berete o odraslih skavtih, zato naj se najprej na kratko predstavimo. Skupina niti ni tako nova, kot si je mogoče kdo mislil ob branju naslova. Delovati je začela že v šolskem letu 1998/1999 pod vodstvom voditeljev iz bistriškega (mladinskega) skavtskega stega. V njej so zbrani starši skavtov, skavtski voditelji, ki niso več aktivni v mladinskem gibanju in druge odrasle osebe, ki so se nad skavtsvom navdušile šele v odraslih letih.

Člani, na začetku še čisto neveščni skavtskega načina življenja, smo se prvo leto predvsem seznanjali z le-tem, pa še z zakoni, veščinami, pravili, metodami ipd. Včasih so nas v to uvajali tudi otroci. Naslednje leto smo se že začeli bolj intenzivno družiti z odraslimi skavti širom Slovenije. Skupaj smo se odločili, da se odrasli skavti tudi uradno organiziramo v društva, ki so na nacionalnem nivoju povezana v zvezo. Prav kmalu nas je med svoje člane sprejela tudi mednarodna organizacija odraslih skavtov (International Scout and Guide Fellowship), saj so bili navdušeni nad našimi aktivnostmi in množico mladih članov.

Bistriški odrasli skavti še vedno tesno sodelujemo z domačim mladinskim stegom, vključujemo se v aktivnosti v domačem kraju in okolici, sodelujemo z odraslimi skavti iz drugih koncev Slovenije in smo skupaj z



Zbor udeležencev na Sviščakih

skavtov na katerem so se nam pridružili še skavti iz Postojne in Štepanje vasi (Ljubljana). Gostje so bili nad kraji in njihovimi skritimi zakladi ter programom tako navdušeni, da so si še to jesen želeli povzpeti se tudi na Snežnik. Tako se je rodila ideja o vseslovenski odpravi odraslih skavtov na Snežnik.

Zadnje oktobrsko soboto se je v zgodnjih jutranjih urah na Sviščakih zbralo okrog 50 skavtov vseh starosti iz sedmih slovenskih bratovščin; iz Domžal, Il. Bistrice, Logatca, Novega mesta in iz treh ljubljanskih bratovščin. Bisričani smo obiskovalce pričakali v eni izmed tamkajšnjih počitniških hišic s toplim čajem, kavo in piškoti, načelnik zveze odraslih skavtov

korakali proti kapelici sv. Gabrijela, kjer je bil naš prvi postanek. Pri kapelici smo gostom povedali nekaj o njenem nastanku, obnovi, pomenu zavetnika Gabrijela za Siščake, kar smo pač do sedaj izvedeli od poznavalcev ali prebrali v literaturi. Ob kapelici smo prižgali svečo, zapeli pesem in že smo pot nadaljevali po gozdni poti proti vrhu Snežnika. Gosta megla, ki nas je spremljala že iz doline, ni dovolila našim očem, da bi se naužile lepote. Lepi razgledi, ki smo jih potihem pričakovali, in narava v jesenskih barvah, so ostali zastrti v megleni sivini. Na vrhu nam je dobrodošlico izrekel še močan veter in nas napodil v zavetišče. Tam je bil na vrsti družabni del izleta, spoznavanje, malica, petje. Ker so jesenski dnevi precej kratki, smo se kmalu odločili za spust. Po ponovnem okrepčilu na Sviščakih smo se odpravili še k kapelici sv. Kozme in Damijana. Obnova te kapelice je bila zaključena letos jeseni, z blagoslovom, na prvo oktobrsko nedeljo. Takrat je kapelica dobila čudovito upodobitev svetnikov Kozme in Damijana, ki ju je iz lesa izdelal domači umetnik g. Romeo Volk. Kapelico je blagoslovil g. Viljem Čušin, nekdanji bistriški kaplan in sedanji triglavski župnik (župnija Bovec in Log pod Mangartom). Ob tej kapelici smo imeli zaključno mašo, v naravi, kot se za skavte spodobi.

Srečanje smo zaključili z dogovori o nadaljnjem sodelovanju, o novih načrtih. Sledili so še pozdravi, zahvale in obljuba, da se v te kraje, polne mnogih skritih zakladov, zagotovo spet vrnemo.

Katja Rutar (Leteča Lastovka) in  
Jože Grahor (Razmišljujoči  
Lastovček)

**KOZMETIČNI SALON  
TAMARA**  
Cesta v staro vas, Postojna  
Tel.: 05/726 17 54

V mesecu decembru  
**10% popust**  
na permanentni meke up

7. decembra 2002 tečaj REIKI,  
sistem naravnega zdravljenja  
Nudimo:

- umetne nohte in nego naravnih
- depilacijo in epilacijo
- nego obraza z molekularnim kisikom, algami in vitamini
- odprava celulita, hujšanje in čvrstitev kože na telesu



Prvi postanek pri kapelici sv. Gabrijela

italijanskimi in avstrijskimi odraslimi skavti celo ustanovitelji odrasloskavtske regije Alpe Jadran.

Med glavne skavtske naloge spada življenje v naravi, ki obsega tudi skrb za naravno in kulturno dediščino. Bistriški odrasli skavti smo se odločili za raziskovanje krajev v naši neposredni bližini. Tako smo se letos večkrat odpravili v snežniške gozdove. Našo pozornost so poleg naravnih lepote vzbudile lepo obnovljene kapelice. Nekatere so postavljene ob cestah in jih opazi vsak obiskovalec Snežnika, druge pa se skrivajo v odmaknjenih delih gozda a zato nudijo prav posebno doživetje, ko jih odkrijemo. Zasluge za to, da so kapelice rešene propadanja in jih lahko še danes občudujemo nosijo "ljubitelji snežniških gozdov", ki v svojem prostem času in z lastnimi sredstvi te kapelice vztrajno obnavljajo.

Septembra smo odrasli skavti iz Ilirske Bistrice v snežniških gozdovih organizirali enodnevni tabor odraslih



Obnovljena kapelica sv. Kozme in Damijana

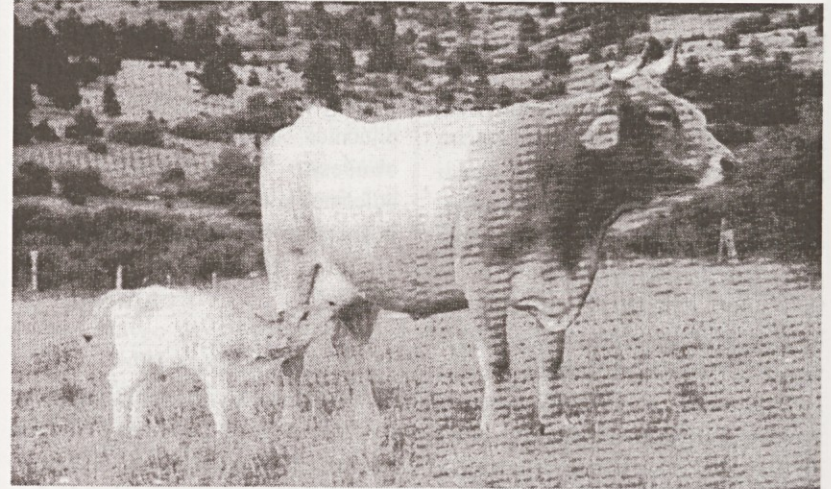
## Društvo se predstavi

### DRUŠTVO ŽIVINOREJCEV



Društvo živinorejcev je bilo ustanovljeno zaradi združevanja govedorejcev v naši občini, ki so po stečaju Kmetijske zadruge ostali povsem neorganizirani.

Društvo šteje 30 članov, ki skupno nastopajo v strokovnih, upravnih in drugih organizacijskih ter sorodnih društvi doma in v tujini. Namen ustanovitve društva je torej povezovanje in zastopanje rejcev govedu.



Rejci preko društva sodelujejo pri selekcijskem delu, nabavi in izmenjavi plemenskih živali, udeležujejo se strokovnih predavanj, seminarjev in ekskurzij ter sodelujejo na sejmih in razstavah plemenskih živali in izdelkov.

Po brošuri Kmetijska Tržnica



Dom na Vidmu  
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica  
tel. 05/71-41-344

**ODPRTO:**  
od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

#### VIDEO TOP 10 VHS

1. 15 MINUT SLAVE - triler
2. HARTOVA VOJNA - vojni
3. SESTRELJENI ČRNI JASTREB - vojni
4. OCEAN'S ELEVEN: IGRAJ SVOJO IGRO - akcija
5. GOSPODAR PRSTANOV - avantura
6. VOHUNSKÉ SPLETKE - triler
7. SNIF - triler
8. FULL GAS II. - komedija
9. ŽENSKA ZA ZNORET - komedija
10. ČRNI VITEZ - komedija



**kalister**  
avto

Dolenje 2a  
6254 Jelšane

**OPEL**

Nudimo veliko izbiro:

- avtoplaščev,
- amortizerjev,
- izpušnih sistemov,
- zavornih sistemov,
- alu-platišč in
- servisne usluge

Pooblaščen servis

Prodaja vozil

Originalni rezervni deli

Dodatna oprema

TRGOVINA: 05/788-60-10, AVTOSALON: 05/788-60-09  
PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

## ZAHVALA VOLILCEM



ZVEZA ZA PRIMORSKO

Občinska organizacija Zveze za Primorsko Ilirska Bistrica se zahvaljuje vsem, ki so na volitvah 10.11. 2002 oddali svoj glas naši listi in našemu kandidatu za župana.

Prepričani smo, da se boste udeležili drugega kroga volitev za župana Občine Ilirska Bistrica in svoj glas oddali kandidatu, ki je po vaši presoji primernejši.

OBČINSKI ODBOR ZZZP ILIRSKA BISTRICA



## TABORNIŠKE NOVICE

V novembru so potekali tedenski sestanki taborniških vodov skoraj že nemoteno. Ker je naš mali taborniški dom, na obrobju Kinderjevega parka, v fazi prenavljanja, gostujemo na obeh osnovnih šolah. Nekateri vodniki pa se s člani svojih vodov dobivajo kar v lastnih hišah.

Še v oktobru smo Ruševci en vikend namenili mednarodni akciji JOTI (jamborec on the internet). V prostorih Mladinskega centra Sokolski dom smo gostovali v noči s sobote 19.10. na nedeljo 20.10. in klepetali preko raznih internetnih klepetalnic s skavti iz Slovenije in tujine. Zadnji vikend v oktobru pa nam je končno uspelo izpeljati tudi področno akcijo NNN (Na nikogaršnjo noč), katero smo morali pred tem že trikrat odpovedati zaradi slabega vremena. NNN je nočni pohod na Slavnik, kjer so se zbrali taborniki iz južnoprimorsko-notranjskega področja ter ob zabavnih igrah kasneje pričakali nov dan.

Takorekoč direktno s Slavnika so se gozdovniki in popotniki v ponedeljek 28.10. peš odpravili v Črni dol, na letošnje štiridnevno jesenovanje. Tam so se nam pridružili še trije popotniki z vodnico Hazo iz rodu Franc Lešnik iz Miklavža. Ker nam je šlo vreme na roko, smo dneve preživljali zunaj. Podrli smo star stolp ob vhodu na črnodolsko jaso. V naslednjih mesecih ga nameravamo nadomestiti z novim in tudi tako (med drugim) obeležiti 50 let našega

delovanja. Naslednje leto namreč rod Snežniških Ruševcev praznuje abrahama. En dan jesenovanja smo izkoristili še za izlet na Bližnji Planinc in se na poti nazaj ustavili na Sviščakih, kjer smo si privoščili dobro joto za kosilo.

Nekje pred 1.novembrom pa je skupina starejših tabornikov sobotno dopoldne namenila spomeniku III.prekomorske brigade pri stari šoli. »Partizan« je namreč stal ves zaraščen in skorajda že neugleden, zato smo se odločili počistiti njegovo okolico, nekoliko porezati grmovje, ki ga je zastiralo in populiti plevel na njegovi tlakovani okolici.

Poleg vsega programa pa to jesen naše Grče (najstarejši) pridno hodijo na delovne akcije v Črni dol. V okviru teh smo tako ob koči dobili novo latrino (WC), ki je v primerjavi s staro, sedaj že podrti in zakopano, prav luksuzna. Tudi okolica koč je očiščena in miza ter klopi pred kočjo znova polakirane. Konec septembra, 29.09., je v Črni dolu potekalo tudi tradicionalno srečanje Grč (Kluba starih mačkov) z golažem, polento in športno-zabavnimi igrami, med katerimi je bilo seveda najbolj priljubljeno balinanje.

Tako delavno torej potekajo jesenski dnevi pri tabornikih. In medtem, ko to berete, taborniki zagotovo spet počnejo kaj koristnega... ali pa vsaj zanimivega.

Za RSR, IRIS-DINA

## BISTRISKE GASILSKE NOVICE



Prostovoljno gasilsko društvo II. Bistrica, je v mesecu oktobru, mesecu požarne varnosti pripravilo vrsto preventivnih in operativnih nalog.

V preventivnih akcijah je naše društvo s sodelovanjem obeh osnovnih organiziralo natečaj za najboljši spis, pesem ali risbo na temo »Strokovno vzdrževanje objektov in naprav«, ki je bila tema letošnjega meseca požarne varnosti.

Za 3 razrede OŠ Dragotina Ketteja, 4. razrede OŠ Antona Žnidaršiča ter starejše otroke vrtca Jožefa Maslo smo pripravili prikaz gasilske dejavnosti.

Kot preventivno dejavnost smo tudi letos v knjižnici Jožefa Maslo pripravili gasilsko razstavo.

V mesecu oktobru smo izvedli dva operativna usposabljanja, kjer so člani obnovili znanje pri delu z opremo in orodjem društva, specialistično usposabljanje pa je bilo tudi z tehničnimi reševalci in gasilci, ki so usposobljeni za reševanje pri razlitju nevarnih snovi.

Za zaključek meseca je društvo pripravilo operativno vajo »ŽELEZNICA 2002« v kateri je bilo prikazano ukrepanje v primeru prometno – železniške nesreče z uhajanjem nevarne snovi. Pri tej vaji so gasilci prikazali tako strokovni kot širši laični javnosti potek ukrepanja gasilske enote v primeru prometno – železniške nesreče z uhajanjem nevarne snovi. Poudarek je predvsem na prikazu ukrepanja gasilcev v primeru takšne nesreče, prikazu opreme katero ima na razpolago PGD II. Bistrica ter nenazadnje tudi strokovnemu izpopolnjevanju članov PGD II. Bistrica.



Reševanje ponesrečenca in zatesnitev jaška za meteorno vodo

Predpostavka vaje je bila, da pri sestavljanju vlakovne kompozicije delavci železnice predstavljajo vagon cisterno, za prevoz nevarnih snovi po tovornem tiru. V trenutku, ko se cisterna približuje nezavarovanemu prehodu čez železniški tir, pripelje z neprilagojeno hitrostjo po cesti, katera prečka tir, osebno vozilo. Pride do silovitega trčenja, pri katerem vagon cisterna, katera prevaža nevarno snov, utrpi hujšo poškodbo, katere posledica je iztekanje nevarne snovi iz vagona – cisterne. Voznik ostane vkleščen v vozilu iz katerega prične iztekati gorivo. Obstaja nevarnost samovžiga, ogrožitve življenja osebe v osebno vozilo in požara na vagonu – cisterni v kateri je nevarna snov za katero se kasneje ugotovi, da je plinsko olje, torej

zelo vnetljiva nevarna snov. Potrebno je hitro in učinkovito ukrepanje. Predvsem preprečitev samovžiga osebnega avtomobila, reševanje in nudenje prve pomoči ukleščenem v osebno vozilo, zavarovanje in preprečitev uhajanja nevarne snovi ter izvedba ustreznih ukrepov za preprečitev vžiga nevarnih snovi.

Delavci železniške postaje o nesreči nemudoma obvestijo pristojni center za obveščanje in alarmiranje na številko 112 ter poskrbijo za takojšnje osnovno zavarovanje kraja nesreče. Center za obveščanje sproži postopek alarmiranja ustreznih služb, pristojnih za ukrepanje



Učenci OŠ Antona Žnidaršiča so se preizkusili v zbijanju tarče z vedrovko

v tovrstnih nesrečah. O nesreči obvesti pristojno policijsko postajo, reševalno postajo zdravstvenega doma ter osrednjo gasilsko enoto v II. Bistrici. Po prihodu na kraj nesreče, delavci policijske postaje po nalogu vodje intervencije poskrbijo za ustrezno zavarovanje kraja nesreče, evakuacijo delavcev železniške postaje ter zaprejo in preusmerijo promet. Istočasno zahtevajo posredovanje delavcev cestnega podjetja Koper za postavitve ustrezne prometne signalizacije. Po prejemu obvestila dežurni gasilec PGD II. Bistrica organizira nastop operativnih sil po načrtu v naslednjem zaporedju:

- 1.- hitro tehnično vozilo (HTV) VW kombi za posredovanje pri nesrečah z nevarnimi snovmi in posadko z 5 gasilci in poveljnikom,
2. - HTV Nissan za posredovanje pri prometnih nesrečah in 3 gasilci,
3. - gasilsko vozilo cisterna – visoki tlak Bremach (GVC 1) z 1000 l vode in 3 gasilci,
4. - vozilo za prevoz moštva Nisan (VPM) in 5 gasilci,
5. - GVC Zastava 650 – 2200 l vode, 220 l penila in 3 gasilci,
6. – GVC TAM 190 – 6000 l vode in 3 gasilci
7. – GVC TAM 150 – visoki tlak 2800 l vode in 6 gasilcev,
8. – GVC TAM 5500 – 2200 l vode in 6 gasilcev.

Po prihodu 1 in 2 gasilskega vozila na kraj intervencije poveljnik takoj opravi ogled kraja nesreče. Glede na dejstvo, da je vagon – cisterna poškodovan in je ustrezna predpisana označitev nevarne snovi na vagonu – cisterni poškodovana, ni mogoče z gotovostjo ugotoviti katera nevarna snov je predmet prevoza, zato vodja intervencije izda povelje za pričetek reševanja in sicer:

1. vodji 1.vozila ukaže natančnejši pregled poškodovanega osebnega vozila in potnikov ter pregled poškodovanega vagona - cisterne s strani dveh napadalcev, ustrezno opremljenih s predpisanimi zaščitnimi sredstvi ( plinotne obleke in izolirni dihalni aparati –IDA ),ter identifikacijo iztekajoče snovi,

2. poveljujoči intervencije preko centra za obveščanje Postojna zahteva od pristojnih delavcev železniške postaje lokalni izklop električne energije in poroča o nesreči ter zahteva takojšnje alarmiranje ustreznih služb (zdravnika in reševalce, CZ II.Bistrica, požarnega inšpektorja, inšpektorja za okolje in prostor, višje kategorizirane enote za reševanje v primeru razlitja nevarnih snovi- ZGRS-Sežana, poveljnika GS II.Bistrice, zagotovitev ustreznega nadomestnega vagona-cisterne za pretakanje nevarne snovi oziroma ustreznega drugega



prevoznega sredstva ter zagotovitev usposobljenih in ustrezno opremljenih delavcev za izvedbo prečrpavanja nevarne snovi).

3. Na osnovi ogleda nesreče napadalci 1. vozila dajo poročilo:

- v poškodovanem vozilu je ukleščen oseba, katera zaradi hlapov težko diha
- iz vagona-cisterne izteka pri iztočni cevi nevarna snov (plinsko olje)
- v bližini je odtočni jašek za meteorno vodo

4. poveljujoči označi poveljniško mesto (rdeča zastavica) od koder vodi in nadzira intervencijo

5. po prihodu dodatnih gasilskih vozil in reševalnega vozila, poveljnik intervencije razporedi vozila na ustrezna mesta ter poda natančnejša navodila posadkom vozil za izvedbo same zaščite in reševanja kot sledi:

zatesnitev cisterne s tesnilnimi čepi in blazino, označiti delovno cono v širini 25m, reševanje vkleščenega voznika iz vozila, po nalogu zdravnika postavitev ket-a ponesrečenca ter izrez in umik ponesrečenca iz cone nevarnosti, obvezna uporaba izolirnih dihalnih aparatov za reševalce in rezervne maske za ponesrečenca, varovanje mesta nesreče, postavitve lovilne posode pod cisterno ter okrog cisterne črevesa napojena z vpojnim peskom, zatesnitev jaška za meteorno vodo, izdelati srednjo peno ter po zatesnitvi cisterne in prenosu ponesrečenca preventivni nanos pene na vagon in po tleh razlitja, zagotoviti dovolj vode iz bližnjega hidranta, zavarovati vse objekte v neposredni bližini nesreče.

Vaja je trajala dobre pol ure, v njej je sodelovalo 35 operativnih članov društva, in vsa tehnika društva, da pa je bila vaja kvalitetno izpeljana se za pomoč in sodelovanje zahvaljujemo osebju in upravi železniške postaje, prometni policiji, reševalni službi zdravstvenega doma, avto vleki Martinčič in komentatorju vaje tov. Ličan Janezu.

Janko Slavec  
PGD II. Bistrica

PAPIRNICA  
**Linea Art**  
Bazoviška 19, 05/714-20-77

NUDI:

ZA MIKLAVŽA:

igračice, otroške knjige, družabne igre, pobarvanke, puzzle...

ZA POSLOVNA DARILA:

rokovnike, koledarje, kocke, planerje, svinčnike, vžigalnike, voščilnice...

Velik izbor darilnih papirjev, trakov, vrečk...

Za lepše praznike pa jelke, okraske, balončke, lučke...

Skratka vse po najugodnejših cenah

Papirnica Linea art želi vsem strankam

blagoslovljene božične praznike in srečno 2003!

041/811 593  
**SPLOŠNO ZIDARSTVO**  
**SAFTIČ VALTER s.p.**  
JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545



## KAČE: ZAKAJ SE JIH BOJIMO???

Odgovor na to vprašanje ni preprost. Morda vzbujajo odpor zaradi nenavadnega načina gibanja ali srepega pogleda, saj nimajo gibljivih vek. Gotovo ni zanemarljivo, da so nekatere vrste strupene in tako človeku lahko nevarne. A strah je, glede na dejansko nevarnost v naših krajih, hudo pretiran. Letno bi nesrečne primere ugrizov strupenjač v Sloveniji lahko prešteli na prste ene, morda obeh rok. V zadnjih petdesetih letih ni bilo niti enega smrtnega primera zaradi ugriza strupenjače. V vsakdanjem življenju na nas prežijo veliko večje nevarnosti: promet, kriminal, kajenje, celo pik čebele je lahko usoden, ... pa vendar je strah pred kačami veliko močnejši. To ni racionalen strah, je posledica nevednosti in predsodkov, saj se s



Navadni gad

kačami srečamo razmeroma redko, o njih pa krožijo grozljive zgodbe, ki jih opisujejo kot hinavske, hudobne prikazni, ki komaj čakajo na priložnost, da nas napadejo. Pripisujemo jim neverjetne zmoglosti in lastnosti.

Zato pri nas, žal, še vedno velja, da je dobra kača le mrtva kača. Če bomo o njih vedeli več, bomo spoznali, da so kače le ena od čudovitih stvaritev matere Narave, neodtujljiv in nujen del

našega okolja. So zanimive in skrivnostne. In prav nič hudobne, zahrbtnne in sluzaste. So člen v verigi, brez katerega se ta pretrga - posledice so za naše okolje nepredvidljive in lahko celo usodne.

### Navadni gad (*Vipera berus*)

Navadni gad zraste od 60 do 70 cm, izjemoma do 85 cm. Ovalna glava polagoma prehaja v trup. Na zgornjem delu glave je temna lisa v obliki črke X ali V. Glava je pokrita z majhnimi luskami, vidne pa so tri večje ploščice. Med očesom in nadustničnimi ploščicami je ena vrsta majhnih lusk. Temen hrbtni vzorec je močnejše izražen pri samcih, ki so sicer sivkasto obarvani, samice pa so navadno rjavkaste. Pogosti so popolnoma črni primerki, ki imajo nad ustmi svetlo črto.

Živi na vlažnih, hladnejših območjih z velikimi temperaturnimi spremembami med dnevom in nočjo, vendar se rad zadržuje na sončnih mestih. Najdemo ga na robu močvirij, na planinskih meliških, barjih, ob planinskih poteh, na jasah, ekstenzivno

gojenih travnikih in pašnikih v Julijskih in Kamniških Alpah, Karavankah, Trnovskem gozdu, na Javornikih in Snežniku. V nižinah ga le ponekod najdemo na bolj vlažnih mestih.

Hrani se z malimi sesalci, ptiči, kuščarji in dvoživkami. Je živoroden.

### Bosanski gad (*Vipera berus bosniensis*)

Bosanski gad je podvrsta

navadnega gada, ki živi predvsem v Bosni in sega tudi do Slovenije, kjer pa ga najdemo le na Snežniku. Od navadnega gada se razlikuje le po obliki "cikcakastega" hrbtnega vzorca, ki je pri bosanskem gadu na več mestih prekinjen, manjše razlike pa so tudi v številu lusk na glavi. Ker pa skupaj živijo osebki z znaki obeh podvrst, včasih pa so ti prisotni celo pri istem osebkju, nekateri strokovnjaki menijo, da ne gre za podvrsto, pač pa le za raznolikost iste vrste.

### Kača, ki dobro prenaša mraz

Plazilci so izrazito toploljubne živali, saj same ne morejo vzdrževati primerne telesne toplote, pač je ta odvisna od okolja. Navadni gad pa med vsemi najbolje prenaša mraz in seže najdlje proti severu. Živi celo severneje od polarnega kroga. To mu med drugim omogoča živorodnost, saj samica z intenzivnim sončenjem v kratkem poletju poskrbi, da se zarodki v njenem telesu hitreje razvijejo.

### Gad ali modras

V preteklosti je gad v Sloveniji živel tudi po nižinah, kasneje pa ga je od tam izpodrinil modras, ki se je k nam razširil z juga. Modras je močnejši

Popolnoma črni osebki so zelo redki.

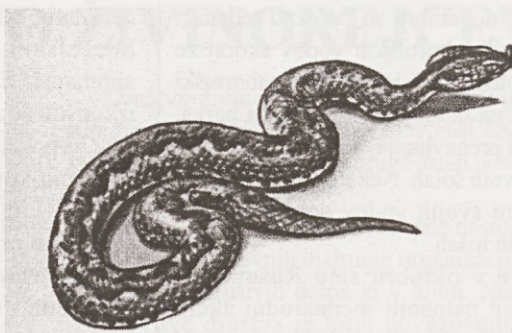
Modras je zelo toploljubna vrsta. Živi na prisojnih, delno zaraščenih, suhih, kamnitih mestih, kot so jase, poseke, rob gozda, kamnolomi po vsej Sloveniji, razen v Prekmurju. Na takšnih mestih ga lahko pričakujemo tudi na toplih pobočjih Snežnika. Hrani se predvsem z malimi sesalci in igra pomembno vlogo pri uravnavanju gostote mišjih populacij. Je živoroden.

### Poskočne kače?

Modrasa ponekod imenujejo poskok, ker ljudje verjamejo, da se zvit v klobčič kot vzmet lahko požene v zrak in napade človeka. Seveda je to le ena od neresnic in predsodkov, ki med ljudmi krožijo o kačah, saj te na morejo skakati, pred ljudmi pa vedno bežijo.

### Da bi se izognili nesreči

Kače se pred človekom vedno umaknejo. Ker pa skorajda ne slišijo, jih včasih lahko presenetimo na počivališču. Če nimajo možnosti za



Modras

strupa. Med mestom ugriza in srcem namestimo rahlo prevezo in poiščemo zdravniško pomoč. Zdravnik bo rano primerno oskrbel in nas morda dan ali dva zadržal v bolnišnici na opazovanju. Uporaba protistrupa pri ugrizih naših kač ni priporočljiva, saj je alergijska reakcija nanj lahko veliko nevarnejša od kačjega strupa. Kmalu po ugrizu prizadeti del telesa boleče oteče, strup pa povzroči podkožni izliv krvi (hematom). Po nekaj dneh začnejo posledice delovanja strupa izginjati, dokončno pa izzvenijo v mesecu dni.

### Usodna podobnost

Ljudje pogosto zaradi pretiranega strahu pobijejo vsako kačo, ki jim pride na pot. Tako najpogosteje svojo podobnost z gadom z življenjem plača smokulja (*Coronella austriaca*).

Smokulja je majhna kača, zraste do 75 cm, vendar je v primerjavi s strupenjačami bistveno bolj vitka. Na sivi ali rjavi osnovi ima vzorec iz dveh vrst temnih lis, ki so mestoma lahko povezane v prečne črte, na zadnjem delu glave ima liso v obliki črke U. Trebušna stran je temna, rdeče rjavo, oranžno rdeče ali sivo marmorirana. Glava je pokrita z devetimi velikimi, značilno razporejenimi ploščicami. Smokuljo z gotovostjo prepoznamo po temni lisi, ki se vleče od nosnih odprtin preko očesa do konca glave, pri gadu pa se temna lisa začne šele za očesom.

Smokulja živi v svetlih gozdovih, na jasah, posekah, zaraščajočih se kamnitih pobočjih, gmajnah, ob poteh po vsej Sloveniji, v priobalnem območju pa je zelo redka. Je počasna kača, ki se prehranjuje večinoma s kuščaricami, slepci in mladimi kačami.

mag. Staša Tome,

Prirodoslovni muzej Slovenije

Prihodnjič: o črnici in belici, kako kuščar odlomi rep in še kaj

tekmec, je izrazito toploljubljen in živi na sončnih in kamnitih mestih ter je v nižinah še razmeroma pogost. Gad je tako obstal le na območjih, ki za modrasa niso primerna: v visokogoru, v nižinah pa na redkih vlažnih in hladnih mestih ob močvirjih in potokih.

### Modras (*Vipera ammodytes*)

Modras je največja evropska strupenjača. Doseže do 80 cm, izjemoma tudi do 110 cm. Na veliki, srčasto oblikovani glavi, pokriti z drobnimi luskami, ni večjih ploščic. Na gobcu ima dobro viden rožiček, ki je v celoti pokrit z luskami. Telo je izrazito čokato, rep kratek, na trebušni strani rdeče obarvan. Na hrbtu je temen vzorec delno sestavljen iz rombov.

pobeg, se bodo branile z ugrizom. Vendar primeri, da strupenjača ugrizne človeka, v Sloveniji zelo redki (po približni oceni 5-10 letno). Na območjih, kjer pričakujemo strupenjače, nosimo zaprta obušala. Ob nabiranju gozdnih sadežev z roko ne segamo v neznan, pač pa s palico večkrat podrezamo po rastju. Če naletimo na kačo, se umaknemo za korak in ji pustimo, da gre svojo pot.

### Če vendarle ugrizne

Večinoma ugriz nobene od naših strupenjač za odraslega zdravega človeka ni smrtno nevaren. Če se zgodi, da nas ugrizne strupenjača, je pomembno, da ohranimo mirno kri. Rane ne režemo in ne izsesavamo

\* PRODAJA VOZIL RENAULT  
\* PRODAJA RABLJENIH VOZIL  
\* PREPIS VOZIL  
\* NUDIMO KOMPLETNO SERVISNO USLUGO (optika na vseh vozilih, kontrola amortizerjev in zavor, čiščenje zavornega sistema, zamenjava avtoplaščev)  
\* PRODAJA NADOMESTNIH DELOV IN DODATNE OPREME  
\* AVTOVLEKA  
\* NUDIMO KLEPARSKE IN LIČARSKÉ USLUGE

**RENAULT AVTOSERVIS**  
Smrdelj Valter sp.  
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44  
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

**V tem mesecu akcije za ljubitelje renaultovih vozil**

- TWINGO
- CLIO
- THALIA
- MEGANE
- SCENIC
- LAGUNA

**POPUST OD 15.000 DO 350.000 SIT**

**Vabimo na DNEVE ODPRTIH VRAT za Renault Megan II, ki bodo potekali od 5.7.12.2002. Obiskovalci si bodo lahko ogledali nov model renaultovaga Magana serije II in se popeljali na testno vožnjo! Vabljeni!!!**

**Ilirska Bistrica: vroči m<sup>2</sup> naprodaj**

**Pohititelj**  
V stanovanjskem objektu S 20 v Ilirski Bistrici je na voljo nekaj lepih stanovanj.

**primorje** Primorje Ajdovščina d.d., 05 36 90 351, 36 90 331

**BALASTY d.o.o.**  
Diskont  
Vilharjeva 24, Ilirska Bistrica  
Tel.: 05/710-10-00  
Fax: 05/710-00-01

**V mesecu DECEMBRU imamo AKCIJO:**

- sir EDAMEC uvoz.....989,00 SIT/kg
- Picnic keks 1000 g.....399,00 SIT
- moka TIP 500 1 kg.....95,00 SIT

**Poleg tega si pri nas lahko priskrbite ozimnico:**

- krompir,
- čebulo,
- več vrst jabolk,
- vloženo sadje in zelenjavo;

**Ob večjih nabavljenih količinah dostavimo tudi na dom.**

OBRATOVALNI ČAS POSLOVNIH ENOT	Ponedeljek - Petek	Sobota	Nedelja	Telefon
Balasty d.o.o., Vilharjeva 24, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 21.00	8.00 - 21.00	8.00 - 12.00	05 710 10 00
Pod Vrti, Maistrova 8, 6250 Il. Bistrica	7.00 - 19.00	7.00 - 19.00		05 710 06 61
Jablanica, Jablanica 32a, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 12.00		05 714 45 30
Koseze, Koseze 8a, 6250 Il. Bistrica	16.00 - 19.00			
	8.00 - 12.00	8.00 - 13.00		05 714 45 26



# ENDURO KOMPANIJA (ODPRAVA NORDKAPP) - I. DEL

Po dolgem nagovarjanju, je odločitev padla. V zgodnjem poletju prekrizariti Skandinavijo. Zbrali smo posadko, dovolj trdno, uigrano ter vajeno vsega hudega. Posadko ENDURO KOMPANIJE, katere ne bo razmajalo niti deževno skandinavsko vreme, dolga pot, žulj na riti, ter razno razni problemi, ki jih motoristi na takšnih potovanjih srečujemo.

Z začetkom novega leta so se začele priprave. V prijazni beznici (Kettejev hram – zborna mesto bistrških motoristov) smo začeli z pripravami na avanturo. Določanje datuma odhoda, zbiranje gradiva, izdelava plana poti, dogovarjanje o dolžini dnevov potovanja, rezervacija dopusta, oprema motorjev in motoristov, ter razno raznih potrebščin za tako avanturo.

Moramo priznati, da je za takšno potovanje cca. 10 000 km z motornim kolesom, potrebna dobra organizacija ter priprava na potovanje, na katerem si posebej v dveh osehah na motornem kolesu, omejen z osebno prtljago in drugimi potrebščinami.

Tako se je dan D vztrajno bližal in moram reči, da nam so šle priprave kar dobro od rok. Zahvala gre izkušnjam, na kar nekaj prepotovanih kilometrih po bližnjih in daljnih sosedah naše, za motoriste prelepe dežele Slovenije.

Tako je prišel dan D (29. 06.2002) in vsi nervozni smo se jutraj ob 6.30. uri odpravili na Rajžo. Nervoza se je že po prvih nekaj kilometrih poglela in podali smo se novim dogodivščinam naproti.

**ČE TE ČLANEK ZANIMA, SI VZEMI TRENUTEK ČASA, PREBERI SI DNEVNIK IN OGLEDJ SLIKE**

## POSADKA:

Tomaž Gombač, Katja Smrdel – HONDA Africa Twin 750 Adventure

Peter Samsa, Mateja Totter - HONDA Africa Twin 750 Adventure

Ilirska Bistrica-Bad Kissingen 808 km

Sobota, 29.06.2002-prvi dan

Dan se je pričel s polurno zamudo. Na pot smo se odpravili izpred Petrolove črpalke ob 6.30. uri. V Jesenicah smo zgrešili črpalke. Na meji kupimo vinjeto 2600 SIT, ter plačamo predromno 7EUR. Vožnjo nadaljujemo skozi mrzlo Avstrijo po dolgočasni avtocesti. V Nemčiji nas je najprej malo poškopil dež, potem pa obsijalo sonce. Vožnjo po avtocesti nadaljujemo s 150 km odseki in 15 min počitki. Ob 20.30 in prevoženimi 820 km prispemo v težko pričakovani Bad Kissingen. Postavitev črne gradnje nam je dobro uspela. Pri pripravi večerje se nam pri prvem vžigu gorilnika zalomi, (stormy odpove) -zamašena šoba. Končno nam uspe skuhati težko pričakovano juho, nakar jo Mateja vročo zlije po Petrovi nogi. Posledice-oparjena noga in hladilni gel Aloe Vera. Sledi pranje hlač in osebna higiena ter zasluženo spanje.

P.S. Wurzburgersko pivo je odlično, da o domačih borovničkihah ne govorimo.

Kamp Bad Kissingen-šotor 25.30 EUR.

Bad Kissingen-Maribo 620 km

Nedelja, 30.06.2002-drugi dan

Vstali smo prepozno ob 8.00. Sledi umivanje, zajtrk (futrali smo bolj račke v kampu kot sebe), pakiranje. Sledi odhod ob 9.40 v lepem sončnem vremenu. Sledi vožnja po zaspani avtocesti, Mateja večino poti prespi.

Vstavimo se na črpalke, kjer napojimo konjičke ter si oddahnemo. Tomaž in Peter si s popravilom avtomobila prijatni mamici prislužita vsak svojo banana in brijoš. Tu pa nas ogovorita tudi dva nemška motorista namenjena na Švedsko, ki sta bila že leta 1991 na Nordkappu.

S prihodom na naslednjo bencinsko črpalke pridrvi pet nemških nogometnih navijačev in nam plesoče

alkoholizirani povedo, da so izgubili tekmo z Brazilci 0:2. Nemčija plane v jok-vsuje se dež. V popoldanskih urah prispemo v pristanišče Puttgarden, kjer se s trajektom Scandlines prepeljemo v Rodby na Danskem. Za vožnjo (45 min) odštetejemo 52 EUR (4 osebe in 2 motorja). Sledi deževna vožnja po deželi polni veternih elektram in žitnih polj. Zaradi premočene opreme se odločimo za predčasen postanek. V Maribo kampu dobimo zadnjo prosto hišico št.5. Po obilni večerji se Katja s priročnim fenom loti sušenja premočene opreme. Končno sledi tuširanje brez žetonov (vreme vode na pretek). Po dolgih mukah uničevanja Maribo pive se Tomaž in Peter odpravita pod tuš.

Maribo kamp hiška 57 EUR.

Maribo-Kopenhagen-Oslo 245km Ponedeljek, 1.07.2002-tretji dan

Spet smo vstali prepozno. Počasi smo spakirali prtljago ter zapustili kamp. Pot smo nadaljevali preko Danske, proti glavnemu mestu, preko številnih mogočnih mostov ter končno prišli v Kopenhagen. V samem centru mesta smo se ustavili tik pred vhodom v znameniti zabavišni park Tivoli. Ogledali smo si mestno jedro (mestno hišo, Tivoli, hišo voščeneh lutk, kip pisatelja H.C.Anderssena, nekaj cerkva in fontan). Iskali smo tudi znameniti kip male morske deklice vendar ga nismo našli. Odpravili smo se na trajekt proti



Najsevernejša točka



Polarni krog

Helsingorju (43 km), nakar smo ugotovili, da se moramo vrniti v Kopenhagen. Ko prispemo v pristanišče se odpravimo po karte. Tomaža bi kmalu kap, ko zve za ceno karte, ki je znašala 1100 EUR (4 osebe + 2 motorja). Po daljšem barantanju prepričamo prodajalca kart za cenejšo verzijo. Pol ure pred odhodom nam proda karte, ki so mu še ostale (last minute) po polovični ceni 513 EUR. Vse ostale cenejše variante prevoza z ladjo so bile razprodane več dni vnaprej. Sledi vkrcanje na prekrasno ladjo, ki smo si jo z velikim zanimanjem ogledali, nakar ugotovimo, da je ladjo opremilo podjetje Slovenijales-Ljubljana leta 1994. Po pijančevanju na palubi pa ugotovimo, da je ladjo izdelal BrodoSplit. Ladja je luksuznega tipa, mi pa smo v sobi št. 6114. Iz pristanišča smo izpluli ob 17.00 s prekrasnim razgledom z 11. nadstropja ladje na Kopenhagen, ter zagledali na obali kip male morske deklice, ki smo jo prej tako vneto iskali.

Torek, 2.07.2002-četrti dan 37 km Zbudili smo 7.00 s prelepim razgledom iz naše kabine na Oslo fjord prekrasni morski kanal poln prijaznih lesenih hišic ter ribiških vasic. Nestrpnost smo pričakovali prihod v Oslo ob 9.00. Sledi pakiranje, tuširanje in tik pred odhodom kakanje Tomaža na na vakumskem wc.

P.S. Sposodili smo si dve brisači ladijske družbe DFDS Seaways.

Čim smo se izkrcali se je vsul dež, zato smo pohiteli s potjo skozi labirint Osla. Po pol urni vožnji smo prispeli v Bogstad kamp, kjer smo ob 10.00 najeli 4 posteljno hiško (580 NOK). Sledi razkotenjenje, sušenje oblačil ter prehranjevanje. Po obilnem kosilu sledi počitek do 13.00. Zaradi dežja smo dvakrat preložili ogled mesta. Končno nam je vreme ustreglo, tako smo si lahko v suhem vremenu brez prtljage ogledali mesto.

Ogledali smo si: skakalnico Hollmenkolen; polotok Bygdoy, na katerem stoji 5 muzejev Norveške zgodovine (Kon Tiki, Fram, Vikingske ladje...); Frogner park z umetninami znanega kiparja G.Vigelanda (granitne ter bronaste skulpture-akti); center mesta z mestno hišo, razstavo fotografij iz celega sveta in kraljevo palačo z njenim prekrasnim parkom, univerzo ter nacionalni teater.

Po utrudljivi ekskurziji smo si skuhati odlično pašto. Dan smo zaključili s kartanjem. Noč, pa je zelo razburljiva zaradi pasulja, ki smo ga

jedli za kosilo.

Bogstad kamp hiška 580 NOK

Oslo-Andalsnes 598 km

Sreda, 3.07.2002-peti dan

Odhod iz Osla. Pot nas je vodila mimo največjega norveškega jezera Mjosa proti olimpijskemu Lillehamerju. Ogledali smo si prizorišče zimskih olimpijskih iger leta 1994. Ko smo nadaljevali pot nas je zmočil dež. Sledi mukotrpno oblačenje dežnih oblek, v katerih sta Katja in Mateja zaradi toplote večino poti prespale. Pot se je začela vzpenjati proti prekrasnemu gorskemu prelazu Dalsniba, ki je bil še pokrit s snegom. Po njegovem pobočju pa se je vilo neskončno potočkov in slapov, ki so se stekali v ogromno reko. Na vrhu prelaza se je odprl prekrasni pogled na zeleni fjord Geiranger. Po vijugasti in strmi poti smo se spustili čisto do morja. Pot smo nadaljevali po strmi vijugasti poti navzgor, kjer smo se zopet spustili do morja od koder smo s trajektom prečkali fjord za 96 NOK. Pot nas je vodila mimo nešteti jagodovih polj proti prečudoviti Trolovi lestvi-Trollstigveg po kateri smo prevozili številne ovinke in občudovali prekrasne ogromne slapove. Številni kampi ob poti so izredno urejeni ter polni lesenih Trollov, kateri so glavna značilnost te pokrajine (Trollova dežela). Kampov je ogromno, mi pa smo si izbrali najbolj polnega ob 22.10, kjer smo po zaslugi pozne ure ter nameravanega odhoda v drugi kamp dobili najcenejše prenočišče (100 NOK). Dobili smo majhno hiško, katero ponavadi ne izposojajo. Po obilnem hranjenju smo se odpravili spat ob 00.45. Zunaj pa je še vedno svetlo.

Andalsnes kamp hiška 100 NOK

Andalsnes-Trondheim 325 km

Četrtek, 4.07.2002-šesti dan

Kamp smo zapustili zelo pozno. Na recepcijo smo zalepili SLO in Moto Bistrce ter se odpravili po dolini reke Raume mimo več kot 1000 metrov visoke previsne Trollove stene proti Dombasu. V Dombasu, kjer smo videli zelo velika lepa smučišča smo natočili bencin ter se odpravili proti Trondheimu. S prihodom v mesto smo si ogledali veličastno Nidarosovo katedralo, v kateri kronajo, ženijo in pokopavajo norveške kralje. Videli smo največjo leseno palačo v Evropi (Stifsgarden), pristanišče ter hiše na lesenih kolih. Nakar smo se nadaljevali pot proti kampu. Iskali smo Narvik našli pa smo Malvik nakar ugotovimo,

da je Narvik 900 km proti severu. V kampu dobimo sobo za 400 NOK v prvem nadstropju hiše, kjer dobimo za sosede Avstrijce-tri starejše možake (motoriste) DEŽEVNICE. Ko smo hoteli komunicirati smo jih vprašali: "Do you speak English?" pa je eden odgovoril: "English no, Slovensk pa ja!". Bili so zamejski Korošci iz Velikovca. Izmenjali smo dogodivščine ter si zaželeli srečno pot in lahko noč. Hitro smo povečerjali se umili in utrujeni zaspali pred TV.

Trondheim Malvik kamp sobe 400 NOK

Trondheim-Polarni krog 584 km

Petek, 5.07.2002-sedmi dan

Tokrat smo vstali dovolj zgodaj. Videli smo trondheimski fjord. Pot smo nadaljevali ob jezeru Snasa, kjer smo srečali prve Slovence (LJ), ki smo jih po poti kar nekajkrat prehiteli na polarnem krogu pa celo ogovorili-družino s petimi otroki. Pot nas je vodila skozi prekrasno pokrajino med številnimi jezeri in gorami. Na poti smo videli tudi prevrnen avtobus (A). Pokrajina se je spreminjala iz mešanega gozda v listnati in nato v lišaje. Vsa počivališča so zelo lepo urejena in na izredno lepih mestih. Ne, da so samo mize in klopi, celo WC je čist in poln toaletnega papirja. Na enem počivališču pa je celo jurček z roštiljem. Ko smo se bližali polarnemu krogu, se je zrak zelo ohladil. Tu smo se vstavili si ogledali spomenike med katerimi je bil tudi eden posvečen padlim partizanom, ki so se borili na Norveškem, ter naredili nekaj slik. Spustili smo se v dolino in se namestili v kampu Polar hiška 305 NOK. Ura je 23.00 pa je še vedno svetlo kakor pri nas ob 17.00.

Polarni krog-Lofoti 208 km

Sobota, 6.07.2002-osmi dan

Vstali smo dovolj zgodaj, tudi odhod smo izvedli v zglednem času, pa smo vseeno zamudili trajekt iz Boda proti Lofotom. Odpeljal nam je pred nosom, naslednjega pa smo čakali 7 ur do 17.00. Čakanje je bilo utrujajoče, zato sta se Tomaž in Katja odpravila na ogled mesta Bodo. Peter in Mateja pa sta potrpežljivo varovala motorje in prtljago. Sledi krcanje na ladjo in 3 urna plovba na Lofote. Lofoti za domačine mali ribiški, za turiste pa "sanjski" otoki na robu severnega atlantika. Na Lofotih smo si ogledali ribiško vasico z najkrajšim imenom na svetu-A. Sledi mrzlično iskanje kampa v poznih večernih urah in oblačnem deževnem vremenu. Še sreča, da je bilo svetlo. Po dolgem času ob 24.00 smo ugotovili, da s spanjem v kampu ne bo nič. Vsi kampi so bili polni ter že zaradi pozne ure zaprti. Odločili smo se, da nadaljujemo z nočno vožnjo proti celini. Iskali smo pot, za katero smo ugotovili, da ne obstaja. Peljali smo se skozi tunel pod morjem v katerem je bilo zelo mrzlo, megleno in smrdelo je. Bil je izredno slabo prezračevan in razsvetljen. Katja je zagrozila, da pod morje ne gre več. Na žalost smo se morali vrniti skozi tunel groze (3900 m). Ugotovili smo, da lahko Lofote zapustimo le z trajektom na katerega smo čakali vsi premraženi in premočeni pod milim nebom od 03.00 do 08.00.

Tomaž Gombač



## SOKOLI PETKRAT ZMAGALI NA TURNIRJU ALPE- JADRAN V FURSTENFELDU V AVSTRIJI

V soboto so se tekmovalci karate kluba Sokol iz Il. Bistrice udeležili mednarodnega turnirja

v FURSTENFELDU v Avstriji. Turnirja so se udeležili tekmovalci iz Slovenije, Avstrije in Madarske. Sedem bistriških tekmovalcev, ki se je pod vodstvom trenerja Kristioferja Štembergerja odpravilo v preko tristo kilometrov oddaljeni Furstenfeld, je na turnirju deklasiralo vso nastopajočo konkurenco, bistriških karateistov pa se bodo v čudovitem avstrijskem mestecu še dolgo spominjali.

Poglejmo rezultate po posameznih kategorijah:

V konkurenci mlajših dečkov sta nastopila Darjan Smajla in Tilm Muha, Tilm in Darjan sta nastopala vsak na svojem borišču zaradi velikega števila nastopajočih. Tilm, ki je iz nastopa v nastop boljši, se je pa dobrih nastopih prebil do pol finala, Darjan Smajla pa je na drugem borišču deklasiral vse in se prebil v finale. V finalnih obračunih si je Tilm priboril tretje mesto, Darjan pa je ponovno gladko zmagal in osvojil prvo mesto.

V kategoriji do štirinajst let-deklince sta nastopili Saša Štefančič in Doris Brne. Odlični nastopi

obeh in še en medsebojni finale med Sašo in Doris, kjer je bila boljša Doris Brne, ki je postala zmagovalka



Saša pa je osvojila drugo mesto. Čestitke obema.

V kategoriji do štirinajst let je Tine Maljevac zasenčil vse druge nastopajoče in se gladko prebil v finale, kjer ga je pričakal predstavnik Madarske, v finalu smo videli vrhunski nastop obeh,

vendar pa je Tine tudi v finalu prepričljivo slavil.

V konkurenci kadetkinj: Anja Čekada, štirje nastopi, štiri zmage 3:0, zlata medalja in pokal za zmagovalko, ter širok na smeh na licu Anje ob zmagovalstvu je na kratko opisan potek tekmovanja v kategoriji kadetinj.

Ko je v dvorani pričelo naraščati

zanimanje za Sokole je prišel še nastop prve zvezde slovenskega karateja Špela Muhe v kategoriji mladink do 21 let. Že po prvem Špelinem nastopu je bilo jasno

da Špela nima konkurence in da je za razred boljša od ostalih. Špela je zanesljivo osvojila prvo mesto in število prvih mest zaokrožila na pet.

V nadaljevanju so Sokoli nastopili še v borbah in osvojili še dve tretji mesti in sicer Tine Maljevac pri dečkih in Doris Brne pri deklicah.

Skupaj so sokoli osvojili pet zmag, eno drugo mesto in tri tretja mesta. Razloga za slavlje na poti domov je bilo res veliko.

## SAMURAJKI TAMARA IN ANA NAJBOLJŠI V STARI GORICI

V nedeljo 27. oktobra je karate klub iz Stare Gorice priredil prvi mednarodni kata turnir za pokal »SAKURA«. Na turnirju je sodelovalo 15 klubov iz Italije in Slovenije. V posameznih kategorijah je nastopilo 217 tekmovalcev na štirih boriščih. Za karate kluba SAMURAI Nova Gorica in Koper sta nastopili Bistričanki Tamara KOVAČEVIČ in Ana KRESEVIČ. Tamara je nastopila v konkurenci modrih in rjavih pasov, kjer je z lahkoto opravila celo z dečki (na



fotografiji z drugo uvrščenim Erikom Kocjanom in tretje uvrščenim Filipom Mandičem), ki so tokrat tekmovali skupaj z deklicami in zanesljivo osvojila prvo mesto. Nič slabše kasneje ni šlo kadetinj Ani. Tudi ona je prikazala vrhunsko izvedbo kat in tudi ona je domov odnesla pokal za osvojeno prvo mesto. Z.K.

## ŠPELA MUHA - MLADINSKA DRŽAVNA PRVAKINJA, SREBRO ZA MLADINSKO ŽENSKO EKIPO

V soboto je v športnem Centru HIT potekalo državno prvenstvo za kadete in mladince v karateju. Prvenstva se je udeležilo 32 klubov iz cele Slovenije. V Novo Gorico je odpotovala tudi mladinska ženska

ekipa Karate kluba Sokol iz Il. Bistrice. ANJA ČEKADA je v močni konkurenci in svojem krstnem nastopu kot kadetinja osvojila 5-8 mesto.

V konkurenci mladink pa sta nastopili ŠPELA MUHA in MATEA DOGANČIČ. Matea je z svojimi nastopi na prvenstvu lepo presenetila in si na koncu priborila uvrstitev na 5. mesto. ŠPELA MUHA, ki je nastopila kljub prehladu in s povišano telesno temperaturo, je ponovno dokazala, da je najboljša.

Vseh pet nastopov v katah je izvedla zelo odlično in s sodniško

odločitvijo 3:0 - za Špelo seveda. Špela je tako aktualna članska in mladinska državna prvakinja v katah za leto 2002.

Po posameznih nastopih so sledile še ekipe. V konkurenci

petih ekip je nastopila tudi ekipa Karate kluba Sokol v postavi ŠPELA MUHA, ANJA ČEKADA in MATEA DOGANČIČ. Dekleta so presenetila in v svojih treh izvedbah kate navdušile vse prisotne.

S tremi odličnimi nastopi so klubu priborile srebrno medaljo, kar je eden največjih klubskih in sploh športnih uspehov v ekipnih nastopih bistriških športnikov v mladinski konkurenci.

Vsekakor so vse tri nastopajče zaslužile čestitke vseh ljubiteljev športa.

KK SOKOL

## ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA - OBČINSKI ŠOLSKI PRVAKI V MALEM NOGOMETU IZ OŠ D.



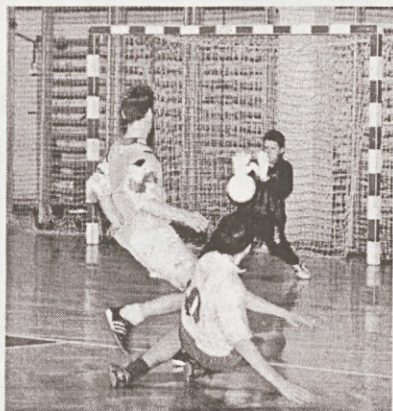
Zmagovalna ekipa

V četrtek, 21. novembra 2002 je v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča izpeljano občinsko prvenstvo osnovnih šol v malem nogometu za starejše dečke.

Na prireditvi, ki jo je organizirala Športna zveza v sodelovanju z osnovnimi šolami, se pomerilo šest osnovnošolskih ekip. Po tri šolske ekipe so se najprej pomerile v dveh predtekmovanih skupinah.

V finalu sta se za 3. mesto pomerili drugouvrščeni ekipi iz skupin. Za občinskega prvaka sta se borili dve najboljši ekipi iz obeh bistriških šol. Ti dve sta v izredno kvalitetni in napeti tekmi odločil o zmagovalcu šele po izvajanju kazenskih strel.

Občinski prvaki za šolsko leto 2002-2003 med starejšimi dečki bodo zastopali občino na področnem tekmovanju, ki bo že v mesecu decembru. ŠZ IL. BISTRICA



### Rezultati tekem:

- A skupina lestvica:
1. D. KETTEJA 6 točk
  2. R. UKOVIČA 1
  3. R. M. BRKINCA 1

- B skupina lestvica:
1. A. ŽNIDERŠIČA 6 točk
  2. PODGORA 3
  3. T. TOMŠIČA 2 0

- Končna lestvica:
1. OŠ D. KETTEJA
  2. OŠ A. ŽNIDERŠIČA
  3. OŠ PODGORA
  4. OŠ R. UKOVIČA
  5. OŠ R. M. BRKINCA
  6. OŠ T. TOMŠIČA

**esimit** technology  
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.  
Vojkov drevored 14  
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00  
telefax: 05/711 02 10  
e-mail: esimit@esimit-tech.si



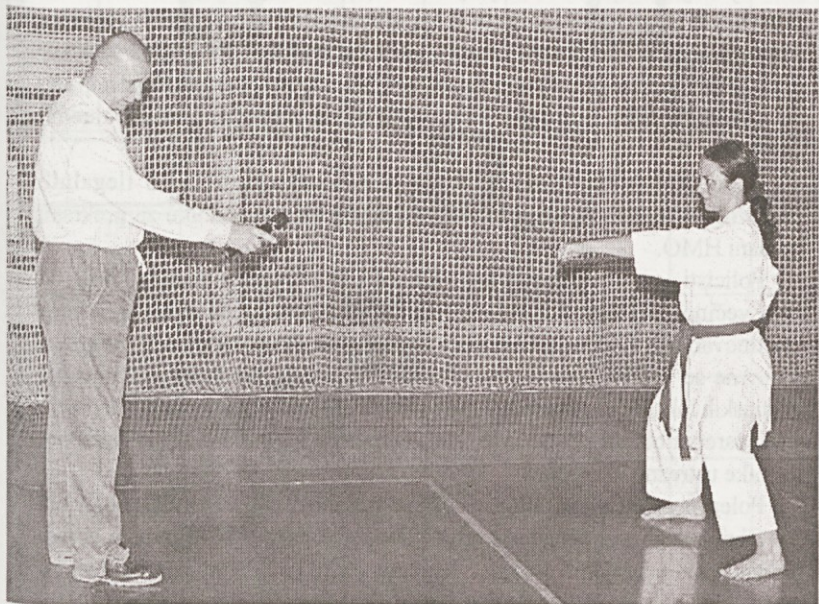
Mladinska ženska ekipa: Anja Čekada, Špela Muha, Matea Dogančič



## ANI KRESEVIČ 3 MESTO NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

2. novembra 2002 je v HIT Šport centru v Šempetru pri Novi Gorici potekalo državno prvenstvo v karateju za mladince in mladinke v katah posamično in ekipno ter v športnih borbah.

tekmovalec iz 32 Slovenskih klubov v 123 posamičnih nastopih. Nastopila je seveda tudi Bistričanka Ana KRESEVIČ sicer tekmovalka KK SAMURAI iz Kopra (na fotografiji s svojim trenerjem Stojanom Šestanom



Organizacijo prvenstva je Karate zveza Slovenije zaupala Karate društvu Samurai Nova Gorica, ki je nalogo odlično opravilo, saj je tekmovanje potekalo brez prekinitev. Državno prvenstvo je otvoril podžupan Občine Šempeter-Vrtojba g. Dominik Soban, prisotne pa sta z obiskom počastila tudi župan mestne občine Nova Gorica, g. Črtomir Špacapan ter predsednik SZ Nova Gorica, g. Matej Arčon.

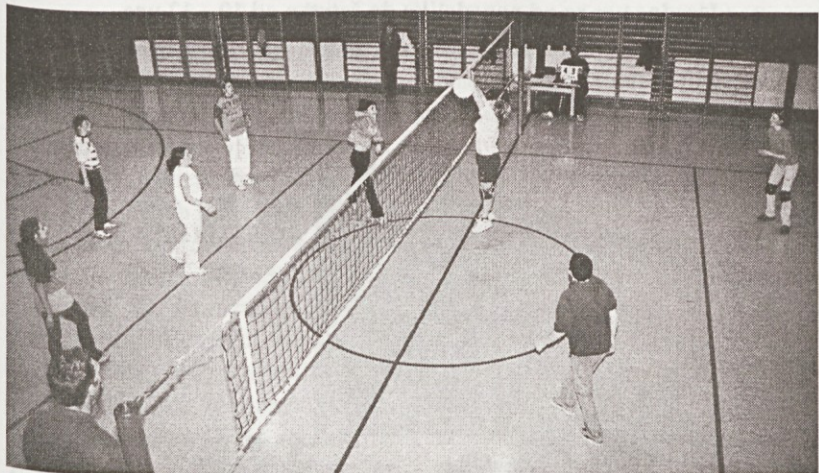
Na tekmovanju je nastopilo 109

pri zadnjih pripravah na tekmovanje). Tekmovala je med kadetinjami in v katah v izredno močni konkurenci osvojila tretje mesto za kar si zasluži iskrene čestitke.

Po tekmovanju je izjavila: vesela sem bronaste medalje, lahko bi bilo tudi bolje toda časa za treninge je zaradi šolskih obveznosti izredno malo, tako da moram biti z doseženim kar zadovoljna.

Z.K.

## ŠPORTNA REKREACIJA - ODBOJKA



Za ženske ekipe je letošnja sezona odbojke že v polnem zamahu saj je bil v soboto, 16. novembra 2002 v telovadnici OŠ Košana že 2. odbojarski turnir za sezono 2002-2003. Tokrat je nastopilo šest ekip (na 1. turnirju kar osem): 1. PIŠKOTEK Knežak, 2. KOŠANA MLADE, 3. W.ZMAJKE Pivka, 4. POSTOJNA, 5. MIŠKE Pivka in 6. BAMAURTA Postojna.

Na lestvici prepričljivo vodijo srednješolke iz Postojne, ki so do sedaj na dveh turnirjih prepričljivo odpravile z vsemi tekmicami. Nova priložnost za vse ekipe bo že v decembru mesecu, ko bo potekal 3. turnir. Predviden termin tekmovanja je sobota, 21.12. Kraj bo določen pred samim tekmovanjem po predhodnih prijavah ekip.

Organizator, Športna zveza Ilirska Bistrica, poudarja, da se v tekmovanje lahko še vedno vključijo tudi nove ekipe, ki bi bile zainteresirane za sodelovanje.

### Lestvica 2. turnirja :

1. BAMAURTA	2	2 0	4:0	(+46)	4+6	10 točk
2. W.ZMAJKE	2	2 0	4:0	(+36)	4+5	9
3. POSTOJNA-PUPE	2	2 0	4:1	(+26)	4+4	8
4. PIŠKOTEK	2	0 2	1:4	(-19)	0+3	3
5. MIŠKE	2	0 2	0:4	(-39)	0+2	2
6. KOŠANA MLADE	2	0 2	0:4	(-50)	0+1	1

ŠZ IL. BISTRICA

## OBČINSKA LIGA MALEGA NOGOMETA



Jesenski del rekreativne lige malega nogometa na zunanjih igriščih je praktično že zaključen v začetku novembra, čeprav je ostala neodigrana še ena tekma. Vrh lestvice letos za spremembo kroji ekipa Šport bar. Drugo uvrščena ekipa je imela na zadnji tekmi celo možnost, da se na vrhu izenači po točkah z vodilno ekipo vendar je doživela nepričakovan poraz z zadnje uvrščenim moštvom in tako zapravila priložnost v jesenskem delu. Tudi ostali nasledovalci na lestvici niso predaleč tako, da bo prvenstvo v spomladanskem delu še zanimivo.

Za organizatorja tekmovanja in ekipe je pred vrati že novo tekmovanje. Predvidoma v nedeljo, 24. novembra prične Zimska liga malega nogometa, ki bo potekala v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča in bo zaključena predvidoma do konca januarja 2003. Organizator ugotavlja, da bo glede na dosedanji odziv, nastopilo tako kot prejšnjo sezono okrog 16 ekip iz Občine Il. Bistrica in sosednje Hrvaške.

ŠZ IL. BISTRICA



mesto	ekipa	krogov	zmag	neodi	poraz	dali	prejeli	točk	gol razl.
1.	ŠPORT BAR	9	7	0	2	48	: 28	21	20
2.	BALASTY	9	6	0	3	33	: 24	18	9
3.	MAJDA BAR	9	5	1	3	38	: 20	* 16	18
4.	BRKINI	9	5	1	3	32	: 19	* 16	13
5.	KIRN	8	4	1	3	33	: 30	13	3
6.	KOČANIJA	9	3	3	3	24	: 17	* 12	7
7.	ŠD ZLATOROG UTD	9	4	0	5	25	: 37	* 12	-12
8.	SLADKI BAR	9	3	1	5	23	: 41	10	-18
9.	PRASLOVAN	9	2	0	7	23	: 46	6	-23
10.	KOČANIJA VET.	8	1	1	6	19	: 36	4	-17

\* Prednost ima ekipa, ki je boljša v medsebojnem srečanju.

## PROGRAM ŠPORTNIH PRIREDITEV ZA MESEC DECEBER

### ŠPORTNA REKREACIJA - MALI NOGOMET

Sobote in nedelje v popoldanskem času

ZIMSKA LIGA MALEGA  
NOGOMETA 2002-2003

Športne dvorane OŠ A. Žnideršiča v  
Il. Bistrici

Informacije: Športna zveza Il. Bistrica  
tel./fax: (05) 710 11 35

### ŠPORTNA REKREACIJA - ODBOJKA

Sobota, 14. decembra od 14,00 ure  
dalje

3. TURNIR V ODBOJKI V  
DVORANI: MOŠKI

Igrišča v telovadnicah oz. športnih  
dvoranah v regiji.

Prijave in informacije: ŠZ Il. Bistrica  
tel./fax: (05) 710 11 35

### ŠPORTNA REKREACIJA - ODBOJKA

Sobota, 21. decembra od 14,00 ure  
dalje

3. TURNIR V ODBOJKI V  
DVORANI: ŽENSKE

Igrišča v telovadnicah oz. športnih  
dvoranah v regiji.

Prijave in informacije: ŠZ Il. Bistrica  
tel./fax: (05) 710 11 35

### MALI NOGOMET

Četrtek, 26. decembra cel dan

BOŽIČNO NOVOLETNI TURNIR  
V MALEM NOGOMETU

Športna dvorana OŠ A. Žnideršiča v  
Il. Bistrici

Prijave in informacije: Nogometni  
klub Transport Il. Bistrica na tel. 041

765 837 (Rihard Udovič)  
in tel. 041 594 873 (Robis

Milošević)

ŠZ IL. BISTRICA

## DVE ZMAGI ZA POKAL SLOVENIJE 2002

Karate zveza Slovenije je v soboto objavila rezultate v skupnem seštevku za slovenski pokal 2002 v karateju za mlajše kategorije. Seštevke uvrstitev, kjer se točkjuje vsako tekmovanje posebej, tako v katah kot v borbah, je v prinesel malim Sokolom in bistriškem športu nove uspehe.

V skupnem seštevku, kjer je v posamezni starostni kategoriji možno osvojiti 36 točk, so se Sokoli uvrstili na sledeča mesta:

1. mesto - mlajši dečki, DARJAN  
SMAJLA (27 točk)

2. mesto - mlajše deklice, DORIS BRNE  
(31 točk)

3. mesto - mlajše deklice, SAŠA  
ŠTEFANČIČ (24 točk)

1. mesto - starejše deklice, ANJA  
ČEKADA (25točk)

Uvrstitev v skupnem seštevku za pokal Slovenije so zabeležili še Toni Šircelj, Tilen Muha, Samanta Mikuletič, Tine Maljevac in Maja Kožar. V točkovanju ekipnih nastopov pa je Karate klub Sokol dosegel 6. mesto.



Darjan Smajla

## R A Z P I S BOŽIČNO NOVOLETNI TURNIR ILIRSKA BISTRICA 2002

Nogometni klub Transport Ilirska Bistrica bo organiziral Božično-novoletni turnir v malem nogometu. Potekal bo dne 26. decembra 2002 v športni dvorani OŠ A. Žnideršiča v Il. Bistrici. Maksimalno število prijav ekip, ki jih bo organizator sprejel, bo 16.

Osnovna določila tekmovanja:

1. Pravico nastopanja imajo rekreativci in registrirani tekmovalci (spodnja meja je 16 let). Vsi nastopajo na lastno odgovornost.

2. Sisteme tekmovanja se določi na osnovi števila udeležениh ekip. Vsaka ekipa ima zagotovljene najmanj 3 tekme.

3. Prijavnino v višini 20.000,00 SIT je potrebno poravnati na TRR NK Il. Bistrica 10100-0035086253 ali v gotovini na žrebanju. Na žrebu je potrebno imeti dokazilo o plačani prijavnini preko TRR.

4. Štiri najboljše ekipe prejmejo pokale in denarne nagrade v vrednosti 50% prijavnine.

5. Žrebanja bo v ponedeljek, 23. decembra 2002 ob 18. uri v prostorih Okrepčevalnice Mikoza, Bazoviška 31 v Il. Bistrici.

6. Zadnji rok za prijave: ponedeljek, 23. decembra 2002

7. Dodatne informacije o tekmovanju: Rihard Udovič, tel. 041 765 837 in Robis Milošević, tel. 041 594 873.

NK TRANSPORT ILIRSKA BISTRICA



## Policija svetuje

## ZAKON

## O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (ZVCP)

## I. del

## I. UVODNE DOLOČBE

## Vsebina zakona

## 1. člen

S tem zakonom se urejajo pravila javnega cestnega prometa (v nadaljnjem besedilu: cestni promet) in pogoji za udeležbo v cestnem prometu.

## Načelo zaupanja

## 2. člen

(1) Udeleženec v cestnem prometu sme pričakovati, da bodo vsi udeleženci v cestnem prometu in tisti, ki skrbijo za ceste, spoštovali predpise o varnosti cestnega prometa in predpise, ki se nanašajo na ceste.

(2) Kadar so udeleženci v cestnem prometu otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, je voznik motornega vozila dolžan nanje posebno paziti in jim, če zakon tako predpisuje, tudi pomagati.

## Sveti za preventivo

## 3. člen

(1) Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na področju varnosti, vzgoje in preventive v cestnem prometu skrbijo za razvijanje in uveljavljanje ukrepov za večjo varnost, za dvig varnostne prometne kulture udeležencev v cestnem prometu ter za razvijanje humanih in solidarnih odnosov med sovozniki in drugimi udeleženci v cestnem prometu.

(2) Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije opravlja zlasti naslednje naloge:

- proučuje in obravnava problematiko na področju varnosti cestnega prometa ter predlaga organom, ki urejajo posamezna področja pomembna za varnost cestnega prometa, ukrepe za izboljšanje varnosti;
- sodeluje z organi in organizacijami, ki se ukvarjajo s prometno vzgojo, izobraževanjem in drugimi področji pomembnimi za varnost prometa;
- pospešuje prometno vzgojo in izobraževanje udeležencev v cestnem prometu, ter sodeluje pri razvoju programa treninga varne vožnje;
- spodbuja znanstveno raziskovalno delo na področju cestnega prometa;
- izdaja in razširja prometno vzgojne publikacije in druga gradiva ter sodeluje s sredstvi obveščanja;
- razvija in spodbuja aktivnosti šolske prometne službe;
- razvija mednarodno sodelovanje na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu in sodeluje v mednarodnih organizacijah;
- nudi strokovno pomoč občinskim in mestnim svetom.

(3) Sredstva za delovanje Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije zagotavlja Republika Slovenija in se določijo v vsakoletnem državnem

proračunu. Svet lahko za opravljanje svojega dela in nalog pridobiva sredstva tudi iz drugih virov.

(4) V občinah in mestnih občinah se ustanovijo občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki opravljajo naloge iz prvega odstavka tega člena z ustrežno prilagoditvijo na pristojnosti in pomen vprašanj za varnost cestnega prometa za posamezno občino.

(5) Republika Slovenija določi nacionalni program varnosti v cestnem prometu.

## Udeležba invalidov v prometu

## 4. člen

(1) Telesno ali duševno prizadeti udeleženec v cestnem prometu, ki zaradi prizadetosti pomeni povečano nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, se sme vključiti v promet, ko je storil vse, da ne ogroža sebe in drugih udeležencev v cestnem prometu (predelava vozila, proteza, spremljevalec, posebna označba, pes vodnik, palica, svetlobne označbe ponoči).

(2) Za varnost mora udeleženec iz prejšnjega odstavka skrbeti sam, in tisti, ki zanj odgovarja.

## Varnost invalidov

## 5. člen

(1) Osebe iz 4. člena tega zakona, ki vozijo motorno vozilo, lahko vozilo za vožnjo po cesti označijo z nalepko. Nalepka je rumene barve s tremi črnimi pikami.

(2) Telesno prizadeti udeleženci v cestnem prometu lahko nosijo na obeh rokavih rumene trakove s tremi črnimi pikami.

(3) Slepi pešci brez spremstva morajo imeti belo palico, lahko pa tudi rumeni trak iz prejšnjega odstavka.

(4) Posebnih oznak iz prejšnjih odstavkov ne smejo uporabljati drugi udeleženci v cestnem prometu.

(5) Osebe iz 4. člena tega zakona morajo biti deležni posebne pozornosti drugih udeležencev v cestnem prometu.

(6) Minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo, predpiše vsebino in obliko nalepke ter pogoje in načine za njeno uporabo.

## Kontrolni zdravstveni pregled

## 6. člen

Na kontrolni zdravstveni pregled je treba poslati voznika, za katerega se sumi, da zaradi bolezni ali drugih zdravstvenih razlogov, uživanja alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih snovi ni več sposoben varno voziti v cestnem prometu.

## Vozila

## 7. člen

(1) Pravne in fizične osebe ter samostojni podjetniki-posamezniki, ki izdelujejo, popravljajo, predelujejo ali vzdržujejo vozila, se ukvarjajo s prometom vozil, naprav, nadomestnih delov in opreme ali posameznih sklopov za vozilo, morajo zagotavljati

potrebno strokovnost in kakovost dela in upoštevati vse predpise, ki zagotavljajo varnost vozil v cestnem prometu.

(2) V vozilu in na njem smejo biti vgrajene samo naprave, rezervni deli in oprema ali posamezni sklopi, ki so homologirani, če se za takšne naprave, nadomestne dele in opremo ali posamezne sklope zahteva homologacija.

(3) Policist ali pristojni inšpektor, ki ugotovi, da so v vozilo vgrajene tudi nehomologirane naprave, nadomestni deli in oprema ali posamezni sklopi, pa bi morali biti homologirani, izloči vozilo iz prometa in odvzame nalepko za tehnični pregled.

## Obveznosti delodajalcev

## 8. člen

Pravne osebe, samostojni podjetniki-posamezniki, fizične osebe, ki opravljajo obrtno ali obrtno podobno dejavnost ter organi in organizacije morajo zagotoviti, da bodo vozniki vozil, s katerimi opravljajo javni prevoz oseb in stvari oziroma prevoz za lastne potrebe, izpolnjevali predpisane zdravstvene, delovne in druge pogoje in vozili le z vozili, ki so brezhibna ter opremljena s predpisanimi napravami in opremo.

## Dolžnosti ob popravilu vozila

## 9. člen

(1) Kdor prodaja rezervne dele oziroma naprave ali sprejme vozilo v popravilo, pa ve, da obstaja sum, da je bilo vozilo, za katerega se kupuje rezervne dele oziroma naprave ali je dano v popravilo, udeleženo v prometni nesreči, povzročitelj nesreče pa je s kraja odpeljal, ne da bi nudil pomoč poškodovanim oziroma dal svoje osebne podatke, mora to sporočiti najbližji policijski postaji ali policistu.

(2) Z denarno kaznijo najmanj 350.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik-posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo najmanj 35.000 tolarjev.

## Vzdrževanje cest

## 10. člen

(1) Ceste, prometna signalizacija in oprema na njih, morajo biti zgrajene, postavljene in vzdrževane tako, kot je to določeno s predpisi, ki urejajo ceste in varnost cestnega prometa.

(2) Prometna signalizacija in oprema mora biti postavljena in označena tako, da je dobro vidna. Biti mora redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena.

(3) Prehodi za pešce na cestah morajo biti primerno osvetljeni, na cestah izven naselja pa tudi označeni s predpisanimi prometnimi znaki. Na prehodih za pešce, na cestah z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer, mora biti promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki.

Uradni list RS, št.



## POLICIJSKA KRONIKA

ZA OBDOBJE OD 15. 10. 2002 DO 15. 11. 2002

Delavci PP so v navedenem obdobju obravnavali 14 prometnih nesreč, od tega 13 z materialno škodo, dve osebi sta bili telesno poškodovani, en povzročitelj pa je s kraja nesreče pobegnil, policisti ga še niso izsledili. V kar sedmih primerih je prišlo do povoženja divjadi in mat. škode na vozilih.

Policisti-kriminalisti so v preteklem mesecu obravnavali 19 kaznivih dejanj.

Največ je bilo poškodovanj tuje stvari (9), sledi ogrožanje varnosti (6), obravnavali pa so tudi 4 vlome, v enem primeru sta bila mladoletna vlomilca zasačena med izvrševanjem vloma v pizzeriji PARK. Kriminalisti so v kar petih primerih zasegli prepovedano drogo heroin, enega preprodajalca pa so po opravljeni hišni preiskavi s kazensko ovadbo izročili preiskovalnemu sodniku.

Na območju PP Ilirska Bistrica je bilo tako prijatih 15 ilegalnih prebežnikov, kateri so bili po končanih postopkih pri sodniku za prekrške predani HMO.

Policisti so obravnavali skupno kar 24 kršitev javnega reda in miru, od tega večino v gostinskih lokalih, kar je nedvomno posledica aktivnega martinovanja. Vsi kršitelji so bili predlagani v postopek sodniku za prekrške. Ponovno se v predvsem v času vikendov ugotavlja preglasno obratovanje gostinskih lokalov v nočnem času, ki je zelo moteče za občane, kateri stanujejo v neposredni bližini. Policija je intervenirala na kar 8 takih prijav, in zoper lastnike ustrezno ukrepala.

Poleg navedenega so policisti našli pogrešano osebo, ki je odšla od doma.

Obravnavali so 1 nenadno smrt, najdbo ročne bomb in ene granate, zaradi ugotovljenih neurejenih družinskih razmer pa so podali dve poročili Centru za socialno delo.

V enem primeru so zaradi ogrožanja varnosti lastniku zasegli lovsko orožje in ga prijavi sodniku za prekrške.

Božidar ŠTEMBERGER  
KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE



P.P.R. NEPREMIČNINE d.o.o.

Tel.: 05/720-20-10, Tržaška 22, Postojna

Krajane Il. Bistrice obveščamo, da smo odprli

poslovno enoto tudi v Il. Bistrici.

Če imate kakršnekoli nepremičninske težave nas obiščite v naših prostorih.

Nahajamo se v upranih prostorih Ilirije, Vojkov drevored 28

in prijazno vam bomo svetovali pri nakupu in prodaji nepremičnin.

Poleg tega pa vpisujemo tudi etažno lastnino.

Uradne ure so od ponedeljka do četrta od 10 - 12 ure.

Vedno pa nas lahko pokličete na tel: 711-03-12.

V upanju na dobro sodelovanje vas lepo pozdravljamo!



Šifra: H 01 / 02  
BAČ  
STAREJŠA HIŠA



Šifra: H 13 / 02  
ILIRSKA BISTRICA  
STANOVANJSKA HIŠA

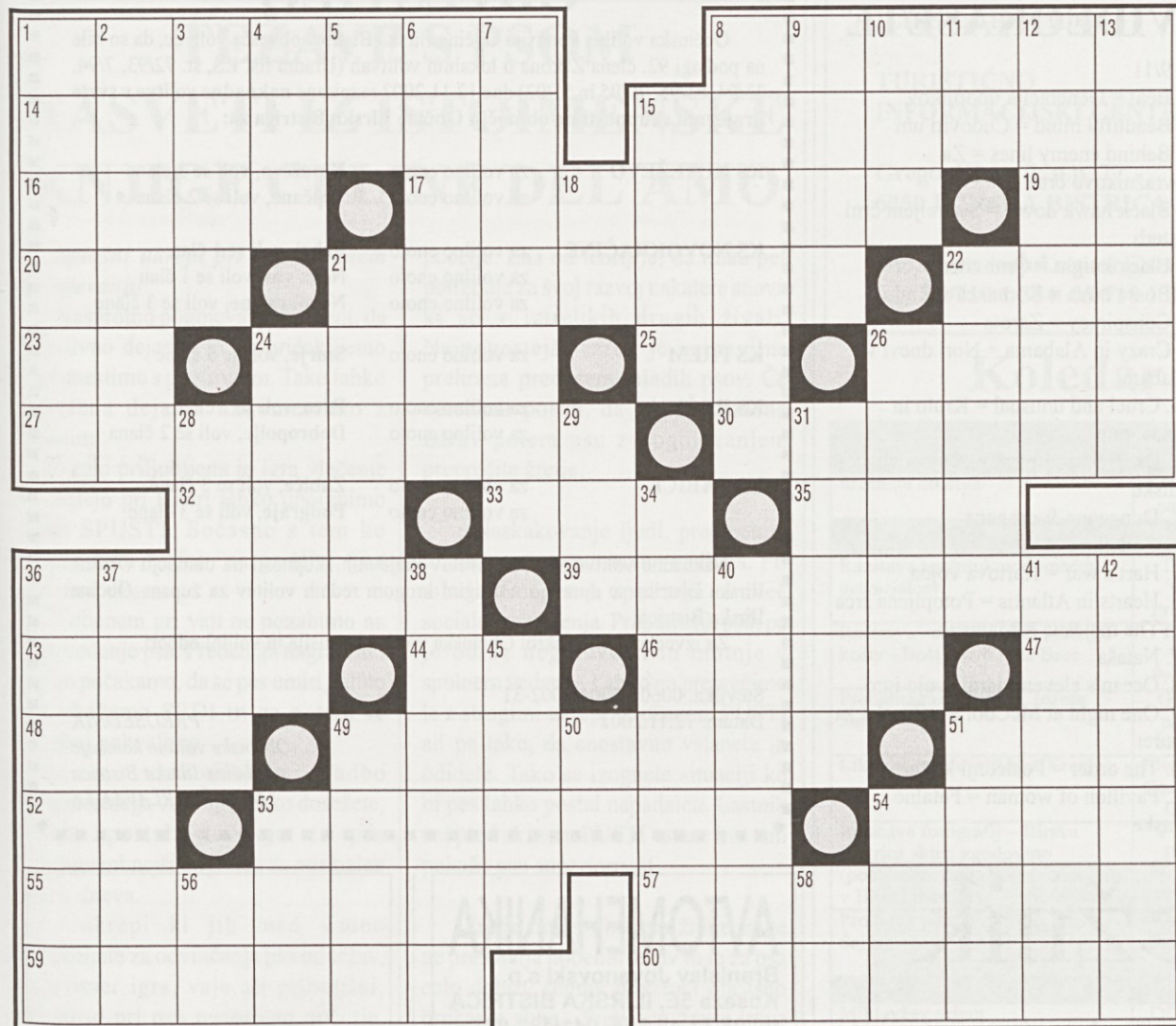
## ZAHVALA VOLIVCEM

Ob izvolitvi v občinski svet se toplo zahvaljujem vsem Kočancem in tudi drugim, ki ste mi na volitvah 10. novembra izkazali podporo s svojim glasom. Iskreno upam, da mi bo v sodelovanju z ostalimi 22 svetniki in tudi vami v naslednjih štirih letih uspelo občino narediti lepšo, boljšo in bogatejšo, vse nas - njene prebivalce pa bolj zadovoljne.

Mile Uljan,  
Lista za Kočanijo



## NAGRADNA KRIŽANKA



## VODORAVNO:

1. vrsta hrošča, 8. kraljevina v severni Evropi, 14. plesarsko ali slikarsko orodje za nanašanje barve, 15. muslimanski postni mesec, 16. izletniška točka s smučiščem na Pohorju, 17. sistem načel ali pravil za znanstveno raziskovanje, 19. kratica za nogometni klub, 20. zeleni, nadzemni del kake rastline, 21. unikat, 22. kratica za slovensko tiskovno agencijo, 23. kemični simbol za element mangan, 24. nemška alpska smučarka (Martina), 25. okrajšava za termoelektrarno, 26. del odžaganega drevesa, ki je ostal v zemlji, 27. francoski igralec in pevec (Charles), 30. snežni plaz, 32. južnoameriška kukovica, 33. tekočina v rastlinah, ki omogoča rast, razvoj, 35. reka v Angliji, 36. naprava za sprejemanje in oddajanje elektromagnetnih valov, 39. metalno orožje avstralskih domačinov, ki prileti nazaj, če zgreši cilj, 43. pregrada, pregradek, 44. solmizacijski zlog na šesti stopnji, 46. norka, 47. kemični simbol za element aluminij, 48. makedonsko kolo, 49. umetna pesem za zbor in orkester, 51. severnoameriški Indijanci, 52. avtomobilska oznaka Novega mesta, 53. otok v Jadranskem

morju, južno od Korčule, 54. predstavitev, prikaz česa po zunanjih značilnostih, 55. ime slovenske gledališke igralke Šter, 57. složnost, vzajemnost, 59. zbiranje podatkov, 60. gumica.

## NAVPIČNO:

1. tekoči del krvi, 2. slovenski violinist (Tomaž), 3. nemški avtomobilski industrialec (Adam) 4. družabna igra s figurami, 5. obrnjeni začetnici slovenskega pisatelja in dramatika Čufarja, 6. plačilo na račun, 7. nemški fizik (August, 1893-1972), 8. ime francoskega igralca Gelina, 9. malajska bolezen, vrsta blaznosti, 10. izvorni krak reke Menam na Tajskem, 11. začetnici politika Dolanca, 12. upravna enota v Švici in Franciji, 13. glavni mesto Turčije, 15. slovenski bančnik (Andrej), 18. začetnici slovenske prevajalke in pisateljice Jakominove, 21. ime pesnika in dramatika Fritza, 22. junakinja Andersena Nexoja, 24. portugalski general in državnik (Ramalho), 26. tihotapstvo, 28. ime hrvaškega skladatelja Devčića, 29. skrajni zunanji del česa, 31. drama hrvaškega dramatika Iva Brešana, 34. slovenski

geograf in naravoslovec, 36. naročilo vnaprej, 37. Viking, 38. ameriška zvezna država z glavnim mestom Juneau, 40. načrtno ravnanje za doseg cilja, 41. grafična storitev, natis, 42. črevesni zajedavec, 45. slapu podobna izstopajoča scena, 49. nemški filozof (Immanuel, 1724-1804), 50. začetnici slovenske pianistke Ognjanović, 51. punt, 53. norveški politik, prvi generalni sekretar ZN (Trygve, 1896-1968), 54. osebni zaimek, 56. kratica humanitarne organizacije, 58. začetnici slovenskega pianista, skladatelja in pedagoga. *Dimitrij Grlj*

**REŠITEV  
NOVEMBRske  
KRIŽANKE  
nam pošljite do  
16. decembra 2002**

na naš naslov:

UREDNIŠTVO  
ČASOPISA SNEŽNIK  
Bazoviška 40 6250  
Ilirska Bistrica

Med prispelimi  
pravilnimi rešitvami  
bomo izžrebali nekoga,  
ki bo prejel lepo  
nagrado:

**VEČERJO ZA DVE  
OSEBI V GOSTIŠČU  
GRILL DANILLO**

**GRILL  
DANILO**

**REŠITEV  
OKTOBRske  
KRIŽANKE**

VODORAVNO: 1. ŠTRUCA, 7. SAKAČ, 12. TREMOR, 13. TRANI, 14. RAP, 15. FERENČAK, 17. ISEO, 19. APNIK, 20. KARLA, 22. AKANT, 25. TIRAN, 28. AVAR, 29. LEONIDAS, 32. ACA, 33. OSAKA, 34. RIOLIT, 36. STRAN, 37. TROJKA.

**NAGRADO,  
VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI  
GRILL DANILU,**  
za oktobrsko križanko prejme:

**NELIDA GRANDUČ**  
Hrušica 73, 6244 Podgrad

ČESTITAMO SREČNI  
NAGRAJENKI IN JI ŽELIMO  
"DOBER TEK".

**Mali oglasi**

Prodajam BIO- jabolka za ozimnico ali za sok; prodajam tudi domačo slivovko in sadjevec; Informacije na: Stane Lenarčič, Nadanje selo 10, Pivka; tel.: 05/753 03 87;

Dvokrilna garažna jelova vrata 240 X 235 ter okno z roletno 180 X 140 ugodno prodajam; Informacije na tel.: 05/788 01 16;

Lektoriram slovnične, tiskarske napake vseh slovenskih besedil, prevajam tudi hrvaška in srbska besedila. Informacije na tel.: 040/640 429;

Nudim uspešno učno pomoč otrokom od prvega do petega razreda; Informacije na tel.: 040/805 266;

Hišni ljubljenci - prodajam činčile kot hišne ljubljence po ugodni ceni; možna tudi dostava na dom, Informacije na tel.: 05/788 51 72 ali 041/477 109;

V okolici Ilirske Bistrice iščem stanovanje oziroma manjšo kmetijo; Informacije na tel.: 05/71 44 579 od 8.00 do 16.00 ure;

Poslovni lokal v izmeri 60 m<sup>2</sup>, Na Placi 7 (Titov trg, sedaj Trgovina Jerica), oddam v naslednjem letu. Za informacije prosim pismeno na naslov: Dr. Lado Milostnik, Na placi 7 6250 IL.BISTRICA, ali pa Dr. Lado Milostnik 7742 POSCHIAVO, Švica ali Tel.0041 81 844 0 866.

**INŠTRUKCIJE** iz angleškega jezika za osnovne in srednje šole. tel.: 05/714-43-84

IZJEMNA PONUDBA V starem delu mesta prodajam Pink Floyd po delih: bar /250 m<sup>2</sup>, Klub (140 m<sup>2</sup>) in Discoteka (150 m<sup>2</sup>); 1m<sup>2</sup> opremljenega prostora s celotnim inventarjem je 750 EUR; s pripadajočim zemljiščem, urejeno dokumentacijo ter parkirnim prostorom; možnost dogradnje stanovanjske hiše; Informacije na tel.: 041/796 610;

**Male oglase zbiramo do 20-tega v mesecu!**

**PRODAJNA  
MESTA  
ČASOPISA  
SNEŽNIK:**

V VSEH TRGOVINAH  
ILIRIJE, V TRGOVINI  
BALASTY, V  
PAPIRNICI LINEA  
ART, V TOBAKU,  
V PAPIRNICI "POD  
LIPO", NA  
BENCINSKEM  
SERVISU  
ISTRABENZA, NA  
BENCINSKEM  
SERVISU PETROL IN  
V TRGOVINI TUŠ.

Inštruiram in poučujem italijanščino; Patricija 040/378 888

V Ilirski Bistrici ugodno prodajam adaptirano 3-sobno stanovanje, 55 m<sup>2</sup> v podpriljičju bloka na Župančičevi ulici; Informacije na tel: 041/329-475

Novi vikend na Sviščakih, trdo zidan prodajam; Informacije na tel.: 05/71 42 636 vsak dan od 8-12 ure in ob sredah od 14 do 18 ure;

Stanovanje 80 m<sup>2</sup> na Tomšičevi ulici; 1 nadstropje z vrtom prodajam; Informacije na tel.: 05/71 42 636 vsak dan od 8-12 ure in ob sredah od 14 do 18 ure;

V Vrbcici pri Ilirski Bistrici prodajam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti 3.035 m<sup>2</sup> in 1.600 m<sup>2</sup>. Telefon 041/449 688.

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

IŠČEM kupca za polovico vikenda na Sviščakih. Ponudbe na tel: 041 52 89 79

NUDIM INŠTRUKCIJE IZ PREDMETOV MATEMATIKA IN FIZIKA ZA OSNOVNO TER 1. IN 2. LETNIK SREDNJE ŠOLE; INFORMACIJE DOBITE NA TELEFON: 040/609 759

V Ilirski Bistrici oddamo v najem poslovni prostor v izmeri 58 m<sup>2</sup>, primeren za pisarno ali trgovino; Informacije na tel.: 05/71 00 511

Iščem manjšo kmetijo za najem v Ilirski Bistrici ali njeni širši okolici (primorska regija); lahko je v slabem stanju, Inf. 031/423 666;

V najem damo pisarno površine 15 m<sup>2</sup>, v OIC Trnovo, Vilharjeva 35; Informacije TELES d.o.o, telefon: 71 10 100; GSM 041 616 411

**OBVESTILO**



**CZNI CIVILNO ZDRUŽENJE  
ZA NADZOR INSTITUCIJ**

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana.

CZNI poziva vse, ki so bili oškodovani pri izreku sodbe zaradi pristranskosti, nestrokovnosti ali svojeglavosti sodnika, katere ni dokazno podprl.

Informacije na Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/ 681 26 31





## VABILO

Karate klub Sokol v Il. Bistrici zaključuje z vpisom novih članov. Letošnji množični vpis potrjuje dejstvo, da je karate na bistriškem eden najpopularnejših športov.

Poleg običajnega vpisa najmlajših članov, so v klubu letos organizirali tudi vpis za odrasle. Da je karate šport za vsa življenjska obdobja potrjuje tudi starostna razlika posameznih članov.

Najstarejši član: Fidele Vergan (roj. 10.11.1941)

Najmlajši član: Janežič Anita (roj. 10.5.1997).



Vabljeni vsi, ki ste navdušeni nad tem športom ali pa si želite veččino karateja šele osvojiti!

## NOVE VIDEOKASETE

1. 9/11
2. Beat = Generacija upornikov.
3. Beautiful mind = Čudoviti um
4. Behind enemy lines = Za sovražnikovo črto.
5. Black hawk down = Sestreljeni črni jasterb
6. Black knight = Črni vitez
7. Bossa nova = Romanca v Riu
8. Conspiracy = Zarota
9. Crazy in Alabama = Nori dnevi v Alabami
10. Cruel and unusual = Kruto in nenavadno
11. Dr. T & women = Vse njegove ženske
12. Dungeons & dragons
13. Godzilla
14. Hart's war = Hartova vojna
15. Hearts in Atlantis = Potopljena srca
16. The majestic = Majestic
17. Nataša
18. Ocean's eleven : igray svojo igro
19. One night at McCool's = Ženska za znoret
20. The order = Poslednji križarji
21. Pavilion of woman = Fatalne ženske

## OBVESTILO

Občinska volilna komisija Občine Ilirska Bistrica obvešča volivce, da so bile na podlagi 92. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94, 61/95, 70/95 in 51/02) dne 12.11.2002 razpisane naknadne volitve v svete krajevnih skupnosti na območju Občine Ilirska Bistrica za:

<b>KS KUTEŽEVO</b>	za volilno enoto za volilno enoto	<b>Kuteževo</b> , voli se 3 člane <b>Trpčane</b> , voli se 2 člane
<b>KS NOVOKRAČINE</b>	za volilno enoto za volilno enoto za volilno enoto	<b>Fabci</b> , voli se 1 član <b>Nova vas</b> , voli se 1 član <b>Novokračine</b> , voli se 3 člane
<b>KS PREM</b>	za volilno enoto	<b>Smrje</b> , voli se 3 člane
<b>KS REČICA</b>	za volilno enoto za volilno enoto	<b>Brcce</b> , voli se 1 član <b>Dobropolje</b> , voli se 2 člana
<b>KS ZABIČE</b>	za volilno enoto za volilno enoto	<b>Zabiče</b> , voli se 3 člane <b>Podgraje</b> , voli se 3 člane

Naknadne volitve za člane svetov krajevnih skupnosti na območju Občine Ilirska Bistrica se opravijo z drugim krogom rednih volitev za župana Občine Ilirska Bistrica.

Za izvedbo volitev skrbi Občinska volilna komisija in volilni odbori.

Številka: 00608-0004/2002-31

Datum: 12.11.2002

PREDSEDNIK  
Občinske volilne komisije  
Občine Ilirska Bistrica  
Mitja ŠKERLAJ, l.r.

## NAROČILNICA

## Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, po faksu 05/ 71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št. 05/71 00 320 ali na elektronski naslov: ga-commerce@siol.net

IME IN PRIIMEK

NASLOV

POŠTA

DATUM

PODPIS

## AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.  
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA  
tel 05/71-45-855, 041/422-007

**NUDIMO VAM:**

**JURID-BENDIX**  
zavorne obloge,  
ploščice, diski,  
**BOSAL** izpušni lonci,  
**ARAL** motorna olja,  
ter vsi ostali avto deli

**ODPRTO**  
8-12 in 13-17  
ob sobotah 8-12

**INSTALACIJE**  
*Kovačič Stojan s.p.*  
Koseze 69a, Ilirska Bistrica  
tel.: 05/71-00-370, fax: 05/71-00-371  
GSM: 041/642-868

## PLAMING

Plaming,  
projektiranje in izdelava  
tehnološke opreme, d.o.o.  
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68  
6250 Ilirska Bistrica  
tel.: +386 (0)5/70-410-00  
fax: +386 (0)5/70-410-55  
e-mail: info@plaming.si

**AVTO MARTINČIČ**  
**FRANC MARTINČIČ** s.p.  
6250 Ilirska Bistrica  
Bazoviška 42  
tel.: 05/71-00-780  
fax: 05/71-00-781

- \* PRODAJA VOZIL SEAT
- \* TRGOVINA Z AVTODELI IN DODATNO OPREMO
- \* KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- \* MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- \* PREPISI VOZIL

**PIZZERIA KUDRA**

Vrbovo 22  
6250 Ilirska Bistrica  
**710-0-710**

**KROVSTVO majla**  
**decra** MONTAŽA  
PRODAJA

**EMIL SMAJLA** s.p.  
Podgrajska 10  
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684  
tel/fax: 05/71-42-273  
GSM: 041/566-985

**DECRA EKSPERT**

## OPTIKA

Gregor Primc  
Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica  
Tel.: 05/71-00-510

**Sprejemamo  
naročila za  
okulistične  
preglede  
na telefon  
05/71-00-510**

**P.E.K.A.R.N.E.**  
**MLINOTEST**  
d.o.o. AJDOVŠČINA

Pekarna Ilirska Bistrica  
Cankarjeva 24  
6250 Ilirska Bistrica  
tel/fax: 05/ 714 10 38

GOSTILNA S PRENOČIŠČI  
**POTOK**  
Ema Deželak s.p.  
Dolenje 64, 6254 Jelšane  
tel. +386 (0)5/71-42-648  
GSM: 041/747-657

**MALICE  
IN KOSILA  
UGODNO**

**KEMIČNA ČISTILNICA  
IN PRALNICA**  
**Iva Dujmovič** s.p.  
Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica  
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

**URNIK**  
**PONEDELJEK - PETEK**  
**9 - 17**  
**KOSILO 12 - 12<sup>30</sup>**  
**SOBOTA - NEDELJA - PRAZNIKI**  
**ZAPRTO**

Uresničujemo  
sanje o  
udobju  
bivanja

**Plama-pur**  
PLAMA-PUR d.d.  
6244 Podgrad  
tel.: 05/71 90 100  
fax: 05/71 90 299  
e-mail: info@plama-pur.si  
http://www.plama-pur.si



## Bistriški ZOO kotiček

# TEŽAVE S PSOM NASVETI IZ ISTOIMENSKE KNJIGE CELINE DEL AMO

## Splošni ukrepi pri neposrednem pogojevanju

Nasprotno pogojevanje pomeni, da negativno dejanje, ki ga pričakujemo nadomestimo s pozitivnim. Tako lahko neželena dejanja nadomestimo z želenimi.

- zelo priljubljena je igra vlečenje za trofejo pri kateri lahko uporabimo ukaz SPUSTI. Sočasno s tem ko zamenjamo trofejo za grizljaj, psa naučimo ukaza.

- obenem pri vaji ne pozabimo na lepo vedenje psa. Preden ga nagradimo vedno počakamo, da se pes umiri, lahko mu ukažemo SEDI in ga potem še posebej pohvalimo.

- z vsakodnevno vadbo nadomestnega vedenja, lahko dosežete, da bo postala ta vaja za psa najpomembnejši dogodek za normalen potek dneva.

- ukrepi ki jih med vadbo uporabljate za odvrčanje psa od težav, na primer igra, vaje ali priboljški, vstvarijo pri psu pozitivno počutje, temelječe na klasičnem pogojevanju.

## Splošni ukrepi za okrepitev samozaupanja

Če si želite, da bi vaš pes bolj zaupal vase, lahko na sprehodu z njim vadite vaje.

- če se pes naprimer boji višine se povzpnete na podrt drevo ali manjši zid. Zelo pomembno je, da pri psu s pretirano pohvalo vzbudite občutek, da je napravil nekaj čisto posebnega. Mislite na to, da vaje, ki so za človeka zelo preproste, zahtevajo od psa veliko koncentracijo, kajti obvladati mora štiri noge, poleg tega pa ne vidi tako dobro kot človek.

- odlična metoda za boljše samozaupanje je tudi, da mu večkrat pustimo, naj zmaga v igri.

Seveda se pa lastniki štirinožcev vse prevečkrat srečujemo z napadalnimi psi kot takimi s premalo samozaupanja vase. Vse o napadalnosti in odpravljanju težav si lahko preberete v novi knjigi Težave s psom Celine del Amo.

## Naj odgovorim še na nekaj najbolj pogosto zastavljenih vprašanj o težavah s psi.

Žrtje iztrebkov: pojav imenovan koprofagija-če psu teknejo iztrebki mesojedih živali ali človeka, ki v primerjavi z iztrebki rastlinojedcev bolj smrdijo, postane koprofagija za lastnika resna težava. Znanstveno še ni pojasnjeno kaj spodbuja to nenavadno

počutje. Ena od teorij je, da mlad pes potrebuje za svoj razvoj nekatere snovi, ki so v iztrebkih drugih živali. Najpogostejši vzrok je nepravilna prehrana predvsem mladih psov. Če veterinar potrdi, da je pes klinično zdrav potem psu z pogojevanjem preprečite žrtje.

Naskakovanje ljudi, predmetov: imenujemo ga enostavno nadloga. Pri mladih ni znak spolnega temveč socialnega vedenja. Pri odraslih psih pa je odraz negotovosti in motnje v spolnem vedenju. Lahko ga preprečimo le z strogimi ukrepi. Z ukazom PUSTI ali pa tako, da enostavno vstanete in odidete. Tako se izognete situaciji ko bi pes lahko postal napadalen. Lastnik naj pred ukazom PUSTI vstane in s tem pokaže psu superiornost.

Žrtje trave: občasno žrtje trave ne predstavlja nobenih težav in je za psa celo dobro, čeprav povzroči občasno bruhanje slin. Pretirano žrtje trave pa kaže na resne zdravstvene težave. Če pes potem bruha izbljunkte dostikrat rumene barve in so lahko videti penasti, to pomeni, da sta prišla v želodec žolč in zrak. Tak pes trpi zaradi vnetja želodca. želodčne razjede ali katere druge oblike želodčne težave. Pri majhnih psih je najpogosteje vzrok slaba prebavljivost. Takšnim psom ne smemo dajati nobenih kosti ali druge težko prebavljive hrane. Nujno je potreben posvet z veterinarjem.

Mokrenje ljudi: največkrat gre za mokrenje zaradi podrejenosti ali označevanje ljudi. Pes z mokrenjem izraža lahko strah ali razburjenje. Pomembno je, da opazujemo njegove kretnje in gibe. Pes, ki ponavadi leže na tla z repom med nogami in stisnjenimi uhlji kaže strah. Pes, ki skače in laja pa razburjenje. Če opazimo, da je psa strah se ga ne dotikajmo, ker ponavadi je izvor strahu fizična kazen. Psu ne pokažimo superioren položaj ampak počepnimo in mu s tem pokažimo, da ni v podrejenem položaju. Če pes označuje ljudi to pomeni, da je oseba, ki jo označi na nižnji stopnji socialne lestvice-neke vrste odraz nespoštovanja psa do te osebe.

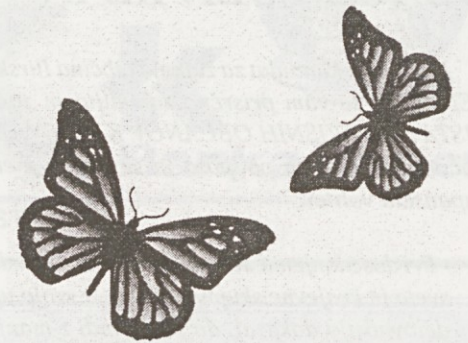
**FENIKS ZOO SHOP vas vabi v svoje prostore v Dom na Vidmu vsak dan od 9.00-13.00 in 16.00-19.00 sob. 8.00-12.00**

RAZVOJNI CENTER  
ILIRSKA BISTRICA

TURISTIČNO  
INFORMACIJSKI CENTER

Gregorčičeva 2, p.p. 77  
6250 ILIRSKA BISTRICA

e-mail: razvojni.center@siol.net  
tel.: 05/710 1 384, 05/710 1 385



## Koledar prireditev za december 2002

Prireditev	Kraj	Datum	Ura	Organizator	Informacije
<b>Društveni dogodki</b>					
Srečanje društva	Pizzerija park Il.B.	22.december 2002	od 9.-12.00 ure	PND Il.Bistrica	05/7142 639
<b>Razstave</b>					
Razstava spominkov domačih ustvarjalcev	Dom na Vidmu Predverje	cel mesec	vsak dan	domači ustvarjalci TIC	TIC 05/710 1 384
Razstava -domača obrt pletenje košar -Boštjančič Jože Brce	Dom na Vidmu Predverje	cel mesec	vsak dan	Boštjančič Jože TIC	05/71 42 603 05/710 1 384
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Gostilna-pizzerija Škorpiljon	cel mesec	10.-22.00 ure	Jože Šajn in gostilna-pizzerija Škorpiljon	05/7141 332 05/714 59 70
Likovna razstava Rajka Kranjca	Pivovarna in Gostilna Pek Dolenje	cel mesec	10.-22.00 ure	pivovarna in pivnica Pek ter Rajko Kranjec	05/788 50 29 05/7145 360
Razstava fotografij - Ilirska Bistrica skozi zgodovino (pomembni dogodki in osebnosti v Ilirski Bistrici)	V bistroju Baladur	stalna razstava	8.-23.00 ure	Ilirika Ilirska Bistrica Igor Štemberger	05/7141 935
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Okr. grill Danilo Il.B.	cel mesec	9-23.00 ure, razen pon.	Jože Šajn in gostišče Danilo	05/714 59 70 05/7141 517
<b>Vsebi december 2002</b>					
Miklavžev sejem	OŠ Jelšane	2.12.2002	cel dan	OŠ Jelšane	05/788 50 01
Miklavževanje v cerkvi sv.Jurija v Il.Bistrici	Cerkev sv.Jurija Il.B.	5.12.2002	ob 17.30 uri	ZSKSIS Skavti Ilirska Bistrica STEG 1.	Martina Jenko 041/23 23 56
Delavnice za vse otroke na temo »Skrivnostni Božični čas«	Dom na Vidmu	6.12.2002	ob 16.30 uri	ZSKSIS Skavti Ilirska Bistrica STEG 1.	Martina Jenko 041/23 23 56
Predstava »Sv.Miklavž«	Dom na Vidmu	6.12.2002	ob 18.00 uri	ZSKSIS Skavti Ilirska Bistrica STEG 1.	Martina Jenko 041/23 23 56
Povorka po mestu do TC Ilirija v spremstvu Miklavža (darila,ples,zabava...)	Ulice Il.Bistrice in TC Ilirija		ob 18.45 uri		
Lučka miru v PTC Mikoza (pesmi, ples,kulturnometniški program...)	Ulice mesta in PTC Mikoza	15.12.2002	ob 17.30 uri	ZSKSIS Skavti Ilirska Bistrica STEG 1.	Martina Jenko 041/23 23 56
<b>Vabljeni!</b>					
Rajanje z Dedkom mrazom	OŠ Kuteževo	23.12.002	ob 16.30	OŠ Kuteževo	05/787 01 62
Skavtske igre v PTC Mikoza	PTC Mikoza	20.12.2002	ob 17.00 uri	Skavti Il.Bistrica in PTC Mikoza	Martina Jenko 041/23 23 56
Obisk osnovnih šol z Dedkom Mrazom	po celi občini	20.,23.,24.12. 2002	cel dan	Društvo prijateljev mladine Il.Bistrica	05/711 02 63
Obisk dedka Mraza	Dom na Vidmu	28.12.2002	ob 17.00 uri	Društvo prijateljev mladine Il.Bistrica	05/711 02 63
Kreativne delavnice (naredimo voščilnico.....)	PTC Mikoza I.nad.	14.in 21.12.2002	od 9.-12.00 ure	Društvo prijateljev mladine Il.Bistrica	05/711 02 63
<b>Naravnost in kulturna dediščina Turizem 2001-2002</b>					
Ogled gradu Prem s stalno razstavo prazgodovinskih gradišč	Prem Grad	Vsak dan	Po dogovoru	TIC Mojca Memon, Prem	05/710 1 384 05/7860 400
Ogled muzejsko urejene spominske sobe Dragotina Ketteja	Prem	Vsak dan	Po dogovoru	TIC Marija Dolgan, Prem	05/710 1 384 05/7860 374
Ogled muzejsko urejene pomožne pošte "Pri poštarjevih" v Harijah	Harije	Vsak dan	Po dogovoru	Alenka Penko TIC	05/7100360 05/710 1 384
Ogled učne poti "na Goliče" Učne delavnice za skupine	Jelšane	Vsak dan	Po dogovoru	OŠ Jelšane TIC	05/788 50 01 05/710 1 384
Ogled Hodnikovega mlina	Ilir.Bistrica	Vsak dan	Po dogovoru	TD Il.Bistrica	05/7145 280
<b>Rekreacija</b>					
Bridge vsak ponedeljek v Il.Bistrici izmenično v Postojni	Kavarna Jadran, PO Šport barIL.B.	Izmenično	18.00	Bridge klub Il.Bistrica	05/7145 280
<b>Sport</b>					
Zimska liga malega nogometa 2002-2003	Športna dvorana OŠ.A.Ž.IL.B.	sobote in nedelje	popoldne	SZ Il.Bistrica	05/710 11 35
3.Turnir v odbojki v dvorani:moški	Igrišča v regiji	14.12.2002	od 14.00 ure dalje	SZ Il.Bistrica	05/710 11 35
3.Turnir v odbojki v dvorani:ženske	Igrišča v regiji	21.12.2002	od 14.00 ure dalje	SZ Il.Bistrica	05/710 11 35
Božično novoletni turnir v malem nogometu	Športna dvorana OŠ A.Ž.IL.B.	26.12.2002	cel dan	Nogometni klub Il.Bistrica	041/594 873
<b>Kultura</b>					
Ljubilejni koncert pevske skupine Kmečkih žena Il.Bistrica z gosti	Dom na Vidmu	1.12.2002	Ob 17.00 uri	JSKD in ZKD Ilirska Bistrica	05/711 00 90
<b>Motivacijske delavnice</b>					
Motivacijska delavnica »Dopolnilne dejavnosti na kmetijah«	KT Jenezinovi Ratečevo brdo	12.12.2002	Ob 10.00 uri	Razvojni center Il.B. In KSS Il.Bistrica	RC 05/710 1 384 KSS 05/71 00 260

Lep pozdrav do prihodnjic!

Svetovalka v turistično informacijskem centru  
Mojca Memon

**Tukan**  
ZOO in VRT

# Feniks

## ZOO SHOP



**DRAGE VOLIVKE IN VOLIVCI!**

Neodvisni kandidat za župana Občina Ilirska Bistrica ANTON ŠENKINC, se vam pristrčno zahvaljujem za izkazano podporo LISTA NEODVISNIH OBČANOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI za občinski svet in za podporo in zaupanja meni, v prvem krogu županskih volitev.

- Pri dosedanjemu delu na področju gospodarstva, občinskega sveta in krajevne skupnosti, sem s svojo upornostjo, voljo in delovnostjo dokazal, da se da tudi z manj denarja v svojem okolju dosti narediti. Vendar pa mora človek za to imeti svoj cilj, znanje in motivacijo za doseg tega cilja.

- Veliko mojih nasprotnikov na volitvah in tudi drugače, v širši javnosti nenehno ponavlja, da bo »Šenkinc ves denar občine povlekel v Šembije!«

- Sprašujem jih – čemu neki?

Saj imamo urejeno celotno infrastrukturo-kanalizacijo s čistilno napravo, vodovod, telefon, asfalt in urejeno okolico (zelenice) in vse to je bilo v glavnem končano že pred osmimi leti.

Ali bomo morda naredili nad svojo vasjo stekleno kupulo, kot je razlagal neki moj nasprotnik pred volitvami, oziroma, da nam samo še to manjka.

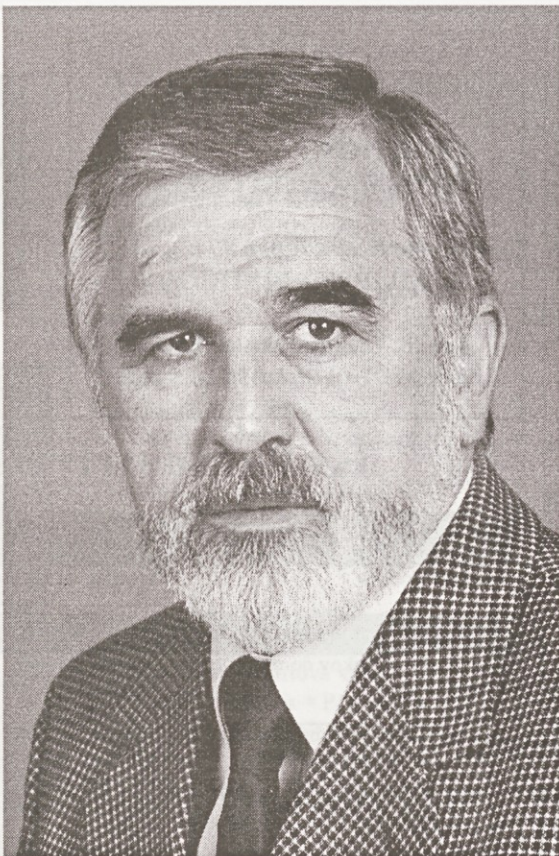
- Odgovori na te govorice pa je drugje!

To govorijo tiski, ki za svoje sokrajane in skupnost niso nikoli nič naredili in tega tudi niso hoteli, saj jim to ni prinašalo direktne osebne koristi.

- Funkcijo v občinskem svetu nisem nikdar jemal kot osebno korist, ali pa kot odskočno desko za položaje na državnem nivoju. Vedno sem deloval z mislijo in težnjo, da bi pomagal k razvoju občine in boljšemu življenju občanov.

Za kandidaturo sem se odločil, ker verjamem, da s svojim znanjem in izkušnjami lahko doprinesem nov zagon in delovno energijo za razvoj občine, zato funkcije župana NE MISLIM izkoristiti kot izhodišča za naskok na državno funkcijo, ter tako koristi občine in občanov potisniti na stranski tir.

- Funkcijo župana bom opravljal profesionalno, ker sem prepričan, da naša občina s svojimi problemi potrebuje celotnega župana, ne pa, da bi bilo delo župana le dopolnilna dejavnost državne funkcije.



Samo človek, ki ima delo in zaslužek je lahko srečen in zadovoljen. Le tak lahko živi in soustvarja podobo svojega kraja. S skupnimi močmi bomo povrnili razcvet in ugled naše občine.

1

**KOT ŽUPANU BODO MOJE GLAVNE NALOGE:**

1. Zagotavljanje čim ugodnejših pogojev za razvoj podjetij, samostojnih podjetnikov in občanov in to v smeri čim hitrejšega pridobivanja dovoljenj, ustreznih zemljišč in ugodnega kreditiranja.

2. Razvoj kmetijstva s tem, da mu občina zagotovi maksimalno finančno pomoč in organizacijsko podporo v okviru svojih pristojnosti.

3. Enakomeren razvoj osnovnošolskega izobraževanja in pridobitev srednje šole.

4. Razvoj kulturne dejavnosti poudarkom na pridobitvi ustreznih prostorov in financiranja same dejavnosti.

5. Podpora športu s težnjo na izgradnji mreže igrišč in objektov v občini ter financiranja množičnih športov.

6. Izgradnja stanovanj in spremembe prostorskih planov za mesto in vasi, v smeri pridobivanja novih lokacij za stanovanjsko izgradnjo, obrt, industrijo in turistični razvoj.

Da bi to lahko uresničili, vas lepo povabim na volitve 1. decembra 2002, da s svojim glasom podpore meni, pomagate sooblikovati razvoj naše občine in s tem ustvarjati pogoje za boljše življenje vseh občanov.

Za vašo podporo se vam že v naprej zahvaljujem.



\* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi  
\* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

<b>KOPER</b> 05/672-72-32	<b>AJDOVŠČINA</b> 05/366-14-94	<b>POSTOJNA</b> 05/726-10-50
<b>SEŽANA</b> 05/734-14-10	<b>NOVA GORICA</b> 05/333-42-43	<b>ILIRSKA BISTRICA</b> 05/714-19-35
		<b>LJUBLJANA</b> 01/425-80-74

**MESEČNI PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA****Hit trgovanje z Gorenjem**

Minuli mesec je na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev minil predvsem v znamenju vsakodnevnega pritoka svežega kapitala in novih investitorjev. Močna rast cen delnic v zadnjem letu in s tem povezani realizirani kapitalski dobički namreč privabljajo vse več investitorjev, ki se do sedaj z naložbami v vrednostne papirje niso ukvarjali.

Izredna porast je bila zabeležena v segmentu vplačil v investicijske sklade, kamor je samo v letošnjem letu bilo vplačanih 23,6 milijarde tolarjev svežega kapitala, od tega v prvih dveh tednih meseca novembra kar 1,7 milijarde tolarjev. Popularnost skladov je moč razlagati z dejstvom, da so le-ti najprimernejša naložba za manj izkušene investitorje, saj ob upoštevanju razpršenosti tveganja nudijo razmeroma visoke stopnje donosa.

Sicer pa je slovenski trg kapitala

v zadnjem času najbolj poganjal motor govoric o tekočih in pripravljajočih se prevzemih. V ponedeljek se je iztekla ponudba Novartisa za odkup vseh delnic Leka, po ocenah pa bi naj švicarskemu velikemu uspelo pridobiti med 80 in 90 odstotki vseh delnic Leka. S plačilom kupnine za Lekove delnice, predvidoma v zadnjih dneh novembra, bo na borznem trgu prisotnega veliko kapital, ki bo iskal nove naložbene možnosti in rast nivoja cen delnic je skoraj neizbežna.

Med delnice, ki so povečano rast beležile že v tem mesecu, se na prvo mesto uvršča delnica Gorenja, ki jo je kar nekaj časa obdajal oblak negotovosti in ugibanj. Po Leku naj bi bilo Gorenje namreč naslednja prevzemna tarča tujega podjetja, kot najverjetnejši kupec se je omenjal Elektrolux.

Na borznem trgu so te neuradne informacije povzročile veliko povpraševanje po Gorenjevih delnicah in posledično nadpovprečno vihanje

tečaja. Nekoliko je evforično stanje na trgu umirila uprava Gorenja, ki je v izjavi za javnost zanikala seznanjenost s kakršnokoli namero o prevzemu. Kljub temu cena Gorenjeve delnice še naprej pridobiva na svoji vrednosti, kar nakazuje prisotnost določene mere prepričanja investitorjev, da se v zvezi z lastniško strukturo Gorenja vseeno nekaj dogaja. Sicer se Gorenje tudi letos lahko postavlja z doseženimi dobrimi poslovnimi rezultati. V okviru celotne skupine so v prvih devetih mesecih uspeli ustvariti 130 milijard tolarjev čistih prihodkov od prodaje, kar je za 14 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Glede na predhodno leto jim je za več kot 26 odstotkov uspelo zvišati tudi čisti dobiček, hkrati pa ima vodstvo podjetja tudi za v prihodnje zastavljene ambiciozne načrte poslovanja in širjenja svoje dejavnosti na trgih bivše Jugoslavije in vzhodne Evrope.

Zanimanje za podjetja iz držav bivše Jugoslavije je veliko tudi med drugimi slovenskimi podjetji. V novembru nameravajo predstavniki Term Čatež opraviti skrbni pregled poslovanja podjetja Sunčani Hvar, na podlagi katerega bodo oblikovali svojo odločitev o prijavi na razpis za nakup 62-odstotnega deleža v omenjeni družbi.

Nina Pulko  
Ilirika borzno posredniška hiša  
d.d.  
Nina.pulko@ilirika.si

**VABILO NA PRIREDITEV "LUČ MIRU IZ BETLEHEMA"**

Vabimo vas na prireditev ob sprejemu Luči miru iz Betlehema v Ilirski Bistrici.

Geslo letošnje poslanice luči miru je 'Dar sosedu'.

Prireditev s kulturnim programom in delitvijo lučke bo potekala v nedeljo 15. decembra 2002 ob 17.30 na parkirišču pri trgovskem centru Mikoza.

Lepo vabljeni!

Prireditev organizirajo skavti iz Ilirske Bistrice v sodelovanju s taborniki in odraslimi skavti.

**OBVESTILO**

Republiška volilna komisija je razpisala (Uradni list RS, št. 97/02) ponovno glasovanje na volitvah predsednika republike. Glasovanje se ponovi med kandidatom, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov.

Kandidata: dr. Janez Drnovšek in Barbara Brezigar.

Kot dan glasovanja so določili nedeljo, 1. decembra 2002.

**Računovodski servis Erik Muševič s.p.**

Vojkov drevored 28, 6250 Ilirska Bistrica  
Tel./Fax.: 05-710 14 99, GSM: 040 838 520

**PODJETNIKI!**

Ali bi v vsakem trenutku radi vedeli:

Kdo vam je dolžan?

Komu ste dolžni?

S kakšnim dobičkom poslujete?

Kako zmanjšati davke v okviru zakonskih možnosti?

Nudimo celovite računovodske storitve po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike, gospodarske družbe in društva.